

Projekt trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu v mikroregionu Střední Haná

Bc. Eva Arnoštová

Diplomová práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav podnikové ekonomiky
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Bc. Eva ARNOŠTOVÁ
Osobní číslo: M10812
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika

Téma práce: Projekt trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu
v mikroregionu Střední Haná

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Charakterizujte pojem trvale udržitelný cestovní ruch a trvale udržitelný rozvoj.
- Vymezte analytické metody práce.

II. Praktická část

- Analyzujte cestovní ruch mikroregionu včetně selektivních faktorů, lokalizačních a realizačních podmínek.
- Zhodnoťte potenciál pro rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu.
- Vytvořte projekt možnosti rozvoje udržitelného cestovního ruchu v daném mikroregionu.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

DOLEČEK, Jan. Olomoucký kraj: města a obce Olomouckého kraje. Rožnov pod Radhoštěm: PROXIMA Bohemia s.r.o. 291 s.
NOVÁČEK, Pavel. Udržitelný rozvoj. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010. 430 s. ISBN 978-80-244-2514-6.
PÁSKOVÁ, Martina. Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu. 2. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2009. 298 s. ISBN 978-80-7435-006-1.
PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELENKA. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 448 s. ISBN 80-2390-152-4.
WEAVER, David B. Sustainable tourism: theory and practice. Amsterdam: Elsevier Butterworth-Heinemann, 2006. 240 s. ISBN 075066438X.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
Ústav podnikové ekonomiky
Datum zadání diplomové práce: 18. června 2012
Termín odevzdání diplomové práce: 13. srpna 2012

Ve Zlíně dne 18. června 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. Ing. Boris Popesko, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3¹;
- podle § 60² odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3.

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, slyje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené zájemcem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo.

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat náhrady chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60³ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 6.8.2012

Eva Amortová

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněným zájmem školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdětku jím dosaženého v souvislosti s užíváním díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přiblíží k výši výdětku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užitím školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem diplomové práce je vytvořit projekt, který zvýší turistickou atraktivitu a návštěvnost mikroregionu Střední Haná. V teoretické části jsou přiblíženy pojmy trvale udržitelný rozvoj a trvale udržitelný cestovní ruch. Na základě teoretické části je zpracována část analytická, ve které je charakterizovaný mikroregion Střední Haná podle lokalizačních, selektivních a realizačních faktorů. Výsledkem analýz jsou podklady pro vytvoření projektu trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu a zhodnocení realizace projektu.

Klíčová slova: trvale udržitelný rozvoj, trvale udržitelný cestovní ruch, mikroregion Střední Haná, hipostezka

ABSTRACT

The aim of this thesis is to create a project that will increase the tourism attractiveness in micro-region Central Hana. In the theoretical part, we explain terms like sustainable development and sustainable tourism. Based on the theoretical part, analytical part deals with micro-region of Central Hana characteristics according to localizational, selective and realization factors. Results of the analysis are project data for sustainable tourism development and evaluation of project implementation.

Keywords: sustainable development, Sustainable Tourism, micro-region Central Hana, hipo-path

Děkuji paní Ing. Zuzaně Tučkové, Ph.D. za odborné vedení mé diplomové práce, za cenné připomínky a rady, kterými přispěla k vypracování této diplomové práce.

Velké poděkování patří také mé rodině za podporu a pomoc během studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OSNOVA

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ	13
1.1 HISTORIE TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE.....	13
1.2 PILÍŘE TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE	16
1.2.1 Ekologický pilíř.....	16
1.2.2 Sociální pilíř	17
1.2.3 Ekonomický pilíř.....	17
1.3 TRVALE UDRŽITELNÝ CESTOVNÍ RUCH	18
1.3.1 Principy udržitelného cestovního ruchu.....	19
1.3.2 Dokumenty v oblasti trvale udržitelného cestovního ruchu.....	20
1.3.3 Mezinárodní organizace, které působí v oblasti trvale udržitelného cestovního ruchu	23
1.3.4 Zelené otázky a zelený zákazník.....	24
1.4 FORMY TRVALE UDRŽITELNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU	25
1.4.1 Venkovský cestovní ruch	25
1.4.2 Formy venkovského cestovního ruchu.....	26
1.5 VLIV CESTOVNÍHO RUCHU NA PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ.....	27
2 JEZDECKÁ TURISTIKA	29
2.1 ZÁKLADNÍ FORMY JEZDECKÉ TURISTIKY	29
2.1.1 Zákony, které se týkají problematiky jezdecké turistiky.....	30
3 ANYLYTICKÉ METODY PRÁCE	33
3.1 GEOGRAFICKÁ ANALÝZA	33
3.1.1 Lokalizační podmínky.....	33
3.1.2 Selektivní faktory	34
3.1.3 Realizační podmínky.....	35
3.2 SWOT ANALÝZA	35
3.3 OSOBNÍ ROZHOVOR	36
II ANALYTICKÁ ČÁST	37
4 GEOGRAFICKÁ ANALÝZA	38
4.1 LOKALIZAČNÍ FAKTORY	38
4.1.1 Přírodní podmínky Mikroregionu	39
4.1.2 Společenské předpoklady Mikroregionu.....	41
4.1.3 Atraktivita území členských obcí.....	47
4.2 SELEKTIVNÍ FAKTORY	54
4.3 REALIZAČNÍ FAKTORY.....	59
4.4 TURISTIKA.....	66
4.5 ZHDNOCENÍ POTENCIÁLU PRO ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU	70
5 SWOT ANALÝZA MIKROREGIONU STŘEDNÍ HANÁ	72
5.1 ZHDNOCENÍ SWOT ANALÝZY	73

6	VÝZKUM PŘEDPOKLADŮ ROZVOJE TRVALE UDRŽITELNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU MIKROREGIONU.....	74
6.1	VLASTNÍ VÝZKUM	74
6.2	OSOBNÍ ROZHOVOR	74
7	ZÁVĚRY Z ANALYTICKÉ ČÁSTI.....	78
8	PROJEKT MOŽNOSTI ROZVOJE UDRŽITELNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU V DANÉM MIKROREGIONU.....	80
8.1	VIZE A CÍL	80
8.2	PROJEKTOVÉ ŘEŠENÍ	81
8.2.1	Důvod pro vedení stezky v okolí Polkovic	81
8.2.2	Výhody koňských stezek.....	82
8.2.3	Technické požadavky stezky.....	83
8.2.4	Informace o stezce.....	84
8.2.5	Stanice pro koně.....	89
8.3	PROPAGACE PROJEKTU	90
8.4	PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ PROJEKTU	91
8.4.1	Komunikace projektového týmu.....	91
8.5	ROZPOČET PROJEKTU	92
8.5.1	Firmy zodpovědné za realizaci jednotlivých výdajů.....	94
8.6	RIZIKA PROJEKTU	94
8.6.1	Neovlivnitelná rizika.....	94
8.6.2	Neovlivnitelná rizika.....	95
8.7	HARMONOGRAM PROJEKTU	95
8.8	MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PROJEKTU	98
8.8.1	Financování za příspěví z dotace EU	98
8.8.2	Financování prostřednictvím MAS Střední Haná.....	99
8.9	UDRŽITELNOST PROJEKTU	100
	ZÁVĚR	102
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	103
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	112
	SEZNAM OBRÁZKŮ	113
	SEZNAM TABULEK.....	114
	SEZNAM GRAFŮ	115
	SEZNAM PŘÍLOH.....	116

ÚVOD

Cestovní ruch se v posledních letech stal velmi pozoruhodným jevem, a to společenským i ekonomickým jevem. Cestovní ruch je významným ekonomickým faktorem, jedná se o perspektivní odvětví pro budoucnost, protože v tomto odvětví vzniká nejvíce pracovních příležitostí. Ovlivňuje také tvorbu hrubého domácího produktu, platební bilanci státu a tvoří příjmy státního rozpočtu. V poslední době mají lidé stále více volného času, a proto jednou s jejich aktivit se stává cestování. Cestovní ruch se stává stále zranitelnějším odvětvím, protože podléhá ekonomickým problémům a zapříčiňuje ohrožení životního prostředí. Stimulace trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu slouží k předcházení těmto problémům.

Diplomová práce se zaměřuje na vytvoření projektu trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu, jehož podstatou je šetrný vliv na životní prostředí. Výstupem projektu je vytvoření hipostezky, která bude mít za následek zvýšení návštěvnosti mikroregionu Střední Haná.

CÍLE A METODIKA

Hlavní cíl diplomové práce:

- Zpracování projektu, který se týká vytvoření nové hipostezky v okolí Polkovic.

Sekundární cíle diplomové práce:

- Provedení analýzy mikroregionu Střední Haná.
- Zpracování a vyhodnocení analýz.

Metodika zpracování:

Diplomová práce je rozdělena do tří částí: teoretická, analytická a projektová část. Teoretická část je zpracována formou literární rešerše, která se týká problematiky udržitelného rozvoje, udržitelného cestovního ruchu a vysvětluje pojmy spojené s ekoturistikou, které jsou součástí udržitelného cestovního ruchu.

Analytická část se týká charakteristiky mikroregionu Střední Haná, včetně lokalizačních, selektivních a realizačních faktorů. Součástí analytické části je také SWOT analýza, která vystihuje silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby mikroregionu. Výstupem z těchto analýz je závěr, který vystihuje podklady pro projektovou část.

Projektová část se zaměřuje na výstavbu nové hipostezky v mikroregionu Střední Haná, která povede okolo Polkovic a jejím úkolem bude přilákat do mikroregionu více turistů. Projekt vychází ze závěrů, které vyplynuly z analytické části.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Trvale udržitelný rozvoj je známý pojem, který je rozšířený po celém světě. Je možné se setkat s několika definicemi, které se snaží tento pojem objasnit.

Zelenka uvádí, že trvale udržitelný rozvoj se začal vytvářet od 60. let 20. století a největší pokrok začal na počátku 90. let 20. století. V roce 1992 se konala konference v Riu de Janeiru, kde bylo přijato rozhodnutí trvale udržitelného rozvoje. *„Trvale udržitelný rozvoj je takový, který současným i budoucím generacím zachová možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a současně nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.“* (Zelenka, 2010, s. 200)

Již v roce 1987 byl Světovou komisí pro životní prostředí a rozvoj propagován termín trvale udržitelný rozvoj. Brundantlová uvedla ve zprávě Naše společná budoucnost definici trvale udržitelného rozvoje: *„Trvale udržitelný rozvoj je rozvoj, který zabezpečuje uspokojení současných potřeb, aniž by ohrozil uspokojení potřeb generací budoucích.“* (Draxhage a Murphy, 2010, s. 2)

1.1 Historie trvale udržitelného rozvoje

V zakládající listině Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj již v roce 1960 byly uvedeny obavy o udržitelnost hospodářského růstu. Postupně se začali zohledňovat dopady hospodářského růstu na oblast životního prostředí. V roce 1968 byl založen Římský klub, který zveřejnil v roce 1972 zprávu, pod názvem „Meze růstu“, která varovala, že ve 21. století může dojít v důsledku znečištění životního prostředí, k vyčerpání úrodnosti obdělávatelných půd a nedostupnosti energetických zdrojů. V roce 1989 byla situace mnohem složitější v prostředí střední Evropy. Začínající restrukturalizace průmyslu a omezování znečišťování ovzduší se ve střední Evropě odehrávala v devadesátých letech dvacátého století. V roce 1991 byl v České republice schválen nový zákon o životním prostředí (17/1992 Sb.), který obsahuje následující definici: *„Udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů“.* (Dušek, 2010, s. 7 – 8)

❖ *Konference OSN o životním prostředí*

V roce 1992 se v Riu de Janeiru uskutečnila největší konference v dějinách, která měla za cíl rozpracovat vizi udržitelného rozvoje a podpořit její postupné naplňování na

mezinárodní, národní a místní úrovni. Této akce se zúčastnilo 178 států a oficiální název byl „Konference Spojených národů o životním prostředí a rozvoji“. Na této konferenci bylo přijato pět dokumentů:

1. Deklarace z Rio de Janeiro o životním prostředí a rozvoji.
2. Rámcová smlouva Spojených národů o změně klimatu.
3. Úmluva o biodiverzitě.
4. Agenda 21.
5. Právně nezávazné, autoritativní prohlášení k principům globální dohody o využívání, ochraně a trvale udržitelném rozvoji všech typů lesů. (Nováček, 2010)

Konference se zúčastnilo 40 000 lidí. Mezi zástupci rozvinutých a rozvojových zemí se projevíly hluboké rozpory. Charta Země se nazývala deklarace z Ria o životním prostředí a rozvoji. Jednalo se o rámcovou Úmluvu o změně klimatu a o Úmluvě o biodiverzitě. Charta Země obsahuje 27 principů trvale udržitelného rozvoje, patří sem především:(Vaško, 2002, s. 5)

- Usměrnění zdravého hospodářského růstu.
- Změna kvality hospodářského růstu.
- Uchování a obohacení báze přírodních zdrojů
- Zajištění udržitelné úrovně populace.
- Integrace ekonomických a ekologických principů.
- Posílení mezinárodní spolupráce.

Nejdůležitějším výsledkem konference v Riu de Janeiru byla Agenda 21, která představovala návod, jak směřovat k udržitelnému rozvoji. Na práci Konference OSN o životním prostředí navázala Komise pro udržitelný rozvoj, která vznikla v roce 1992 Valným shromážděním OSN.

❖ *Světový Summit o udržitelném rozvoji*

Konference se konala v jihoafrickém Johnnesburgu, a to ve dnech 26. srpna až 4. září 2002. Této konference se zúčastnilo přes 21 tisíc delegátů ze 191 zemí. 55. zasedání Valného shromáždění OSN v roce 2000 rozhodlo o uspořádání této konference, za účelem vyhodnotit desetiletou implementaci závěrů Konference OSN o životním prostředí a rozvoji v Riu. Přípravu summitu koordinovala především Komise OSN pro udržitelný

rozvoj, která vznikla jako jeden z výstupů konference v Riu. V Riu ani v Johannesburgu se nepodařilo přijmout Chartu Země. Výsledky Světového summitu o udržitelném rozvoji byly rozporuplné, proto se asi pravděpodobně neuskuteční podobná konference v roce 2012. (Nováček, 2010)

❖ *Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR*

„Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR slouží jako dlouhodobý rámec pro politické rozhodování v kontextu mezinárodních závazků, které ČR přijala nebo hodlá přijmout v rámci svého členství v OSN, OECD a EU při respektování specifických podmínek a potřeb ČR.“ (Ministerstvo životního prostředí, 2010, s. 11)

Strategická vize udržitelného rozvoje ČR je rozdělena do pěti prioritních os:

- Prioritní osa 1: Společnost, člověk a zdraví,
- Prioritní osa 2: Ekonomika a inovace,
- Prioritní osa 3: Rozvoj území,
- Prioritní osa 4: Krajina, ekosystémy a biodiverzita,
- Prioritní osa 5: stabilní a bezpečná společnost.

Každá prioritní osa obsahuje popis hlavních problémů v dané oblasti, návrh priorit a cílů. Úlohou strategického rámce udržitelného rozvoje České republiky je zpracování materiálů koncepčního charakteru, je také důležitým východiskem pro strategické rozhodování v rámci jednotlivých krajů, měst a obcí a i spolupráce se zájmovými skupinami. V České republice odpovídá za udržitelný rozvoj Vláda České republiky.

Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR stanovuje základní principy udržitelného rozvoje. Při tvorbě navazujících strategií a koncepčních dokumentů je nutné tyto principy respektovat. Dodržování těchto principů je v České republice klíčové. Jedná se o následující principy:

- Princip rovnováhy tří pilířů udržitelného rozvoje.
- Princip soudružnosti a integrace politik a řízení.
- Princip předběžné opatrnosti.
- Princip generační a mezigenerační odpovědnosti.
- Princip rovných příležitostí.
- Princip partnerství.
- Princip mezinárodní odpovědnosti.

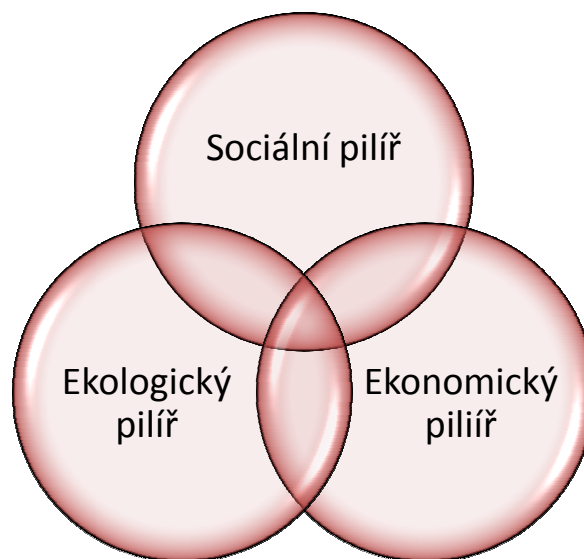
- Princip rozmanitosti.

Zachování dynamické rovnováhy mezi vývojem ekonomické, sociální environmentální dimenze udržitelného rozvoje je podstatou principu rovnováhy tří pilířů udržitelného rozvoje. (Ministerstvo životního prostředí, 2010)

1.2 Pilíře trvale udržitelného rozvoje

Trvale udržitelný rozvoj zahrnuje tři pilíře udržitelnosti, mezi které patří – ekologický/environmentální, sociální a ekonomický. Je nutná vyváženost všech třech pilířů.

Z pohledu ekonomického je území definováno jako produkce, distribuce, spotřeba a inovace, jedná se o území s ekonomickým statkem. Využívání území ve smyslu environmentálním se projevuje jako spotřebovávání přírodních zdrojů a produkce odpadů. Z pohledu sociálního je území prostředím mezilidských vztahů a soupeření jednotlivců a zájmových skupin. (Ústav územního rozvoje, 2010)

Obrázek 1: Tři pilíře trvale udržitelného rozvoje (Zdroj: Ecotoursportugal, 2012, vlastní zpracování)

Popis třech pilířů trvale udržitelného rozvoje, který definuje ústav územního rozvoje je uveden níže.

1.2.1 Ekologický pilíř

Z pohledu vývoje fyzického životního prostředí pro trvalou udržitelnost je nutné splňovat určité podmínky:

- Intenzita využívání obnovitelných zdrojů nepřesahuje rychlost jejich regenerace.
- Intenzita využívání neobnovitelných zdrojů nepřesahuje rychlost, s níž jsou vyvíjeny jejich trvale udržitelné obnovitelné náhrady.
- Intenzita znečišťování nepřesahuje asimilační kapacitu životního prostředí.

V dnešní době společnost tyto podmínky nespĺňuje, protože její vývoj je založený na spotřebovávání neobnovitelných, a to zejména energetických zdrojů a na zástavbě území. Tento nežádoucí vývoj se snaží zastavit řada legislativních opatření. Země, které jsou nejvíce rozvinuté, spotřebovávají relativně i absolutně největší část neobnovitelných přírodních zdrojů, někdy na úkor ekonomicky méně vyvinutých zemí a regionů. (Ústav územního rozvoje, 2010)

1.2.2 Sociální pilíř

Sociální soudržnost neboli koheze je podstatou sociálního pilíře. Sociální pilíř udržitelného rozvoje monitoruje řada organizací na celosvětové úrovni. Rozvojový program OSN sleduje index lidského rozvoje, který se týká jednotlivých států a je údajem, který je složený ze tří indikátorů:

- Index, který vychází z předpokládané délky života při narození.
- Index vzdělávání.
- Ekonomický index, který je založen na hrubém domácím produktu obyvatele.

Pro celosvětové srovnávání slouží i jiné indexy, mezi které patří: index Freedom in the World, který srovnává úroveň politických práv a občanských svobod. Dále je to index vnímání korupce, který je sledovaný mezinárodní organizací Transparency International nebo index FailedState Index – FSI, který se zabývá selhávajícími státy. Když dojde k porovnání hodnot HDI s údaji, které představují úzký vztah mezi demokratickými institucemi na jedné straně a indexem lidského rozvoje na straně druhé, jsou patrné rozdíly mezi evropskými státy, a jedná se především o rozdíly na úrovni příjmů a částečně také z rozdílu v předpokládané délce života. (Ústav územního rozvoje, 2010)

1.2.3 Ekonomický pilíř

Podstatou ekonomicky udržitelného rozvoje je, že nespotebováváme více, nežli jsme vyprodukovali, tím zachováváme úhrn bohatství jako základní kapitál. Základní kapitál je podle Světové banky tvořen z přírodního kapitálu, vyrobeného kapitálu a nepostižitelného kapitálu. Tento kapitál představují lidé, jejich vzdělání a instituce.

Ekonomická praxe a věda se především zabývají otázkou ekonomického růstu a hledají cesty, jak tohoto růstu pokud možno trvale dosahovat. V praxi se nejčastěji používá makroekonomický ukazatel hrubého domácího produktu, který představuje vyčíslení ekonomické prosperity a zahrnuje činnosti, které přispívají k blahobytu i činnosti, jejichž důsledky zhoršují kvalitu života i prostředí (např. škodlivé zemědělské hospodaření nebo devastace půdy povrchovou těžbou). Činnosti ekonomicky a sociálně produktivní se do hrubého domácího produktu nezapočítávají (svépomoc v komunitě).

Z pohledu ekonomické udržitelnosti je vhodné, pokud se ekonomického růstu dosahuje intenzifikací, inovací a vyšší produktivitou lidské práce. Ekonomický pilíř je propojen se sociálním pilířem. (Ústav územního rozvoje, 2010)

Palatková ve své knize popisuje ekologický pilíř jako rozvoj turismu, který je spojen s ekologickými procesy a biologickými zdroji. U sociálního pilíře se jedná o rozvoj turismu, který zvyšuje kontrolu lidí nad vlastními životy a je kompatibilní s kulturou a hodnotami místních obyvatel. U ekonomického pilíře se jedná o rozvoj turismu, který je ekonomicky efektivní, zdroje jsou řízeny, aby byly efektivně využívány dalšími generacemi. (Palatková, 2011)

1.3 Trvale udržitelný cestovní ruch

V posledních letech je pojem udržitelný cestovní ruch velmi aktuální. Definice udržitelného cestovního ruchu se často liší. Někdy může být uváděna definice, že za udržitelný cestovní ruch považujeme formy venkovský cestovní ruch, agroturistika, ekoturismus.

Udržitelný cestovní ruch uspokojuje potřeby dnešní generace s ohledem na potřeby budoucích generací. Udržitelný cestovní ruch se snaží minimalizovat negativní dopady a maximalizovat pozitivní dopady na společnost, prostředí i jiné oblasti. Cestovní ruch má mnoho dopadů, a to jak negativních, tak i pozitivních. Dopady cestovního ruchu záleží na množství chování turistů. Pokud je počet turistů příliš velký, vyvíjí se především negativní dopady, které je nutné minimalizovat. Lze je minimalizovat pomocí tzv. demarketingu, jedná se o typ marketingu, který si klade za cíl odrazení zákazníků od určitého produktu. (Musil, 2010)

Pásková a Zelenka definují udržitelný cestovní ruch jako: „*cestovní ruch, který dlouhodobě nenarušuje přírodní, kulturní a sociální prostředí.*“ (Pásková a Zelenka, 2012, s. 590)

V roce 1992 se konala konference OSN o životním prostředí, která byla věnována trvale udržitelnému rozvoji. Jako základ podnikání v cestovním ruchu je trvale udržitelný rozvoj, který je spojen s opatřeními na ochranu přírody a kulturních památek. Ekologizace je nástrojem trvale udržitelného rozvoje. (Gúčík, 2010)

Weaver ve své knize uvádí, že cestovní ruch od konce 2. světové války se postupně vyvíjel. Nejdříve to byla relativně méně významná činnost a nyní je z toho světové odvětví. Podle mezinárodní organizace WTO je zřejmé, že mezi lety 2000 a 2020 dojde ke zdvojnásobení mezinárodního cestovního ruchu, a to i přes nejistoty kvůli válce a terorismu. Weaver ve své knize argumentuje, že každé místo na světě je nyní cílem turistů, proto otázka udržitelnosti je velmi relevantní. (Weaver, 2006)

Palatková charakterizuje udržitelný turismus třemi základními rysy: (Palatková, 2011, s. 148)

- Kvalita (jedná se o kvalitu zážitku pro účastníka turismu a zvýšení kvality života místních obyvatel i se zachováním kvality fyzického prostřední destinace).
- Kontinuita (jedná se o zajištění kontinuity přírodních a kulturních zdrojů).
- Vyváženost (vyváženost mezi jednotlivými pilíři udržitelnosti a podpora vyváženosti mezi potřebami turistů a mezi potřebami místních obyvatel).

Udržitelný cestovní ruch je rozvoj cestovního ruchu, který se vyhýbá poškození životního prostředí, hospodářství a kultury v místech, kde se koná. Cílem udržitelného cestovního ruchu je zajistit, aby vývoj byl pozitivní zkušenost pro místní obyvatele i turisty. Mezi udržitelný cestovní ruch může být zahrnuta ekoturistika, která se stala populární formou cestovního ruchu. Aby bylo dosaženo udržitelného cestovního ruchu, je nutné snížit negativní dopady cestovního ruchu. (Fathom, 2012)

1.3.1 Principy udržitelného cestovního ruchu

Udržitelný cestovní ruch má několik principů. První z nich je zachování zdrojů. Udržitelný rozvoj souvisí s environmentálními zdroji, ekonomickými, sociálními a kulturními zdroji. Druhým principem je budoucnost, která je spojená s budoucností dalších generací, které by mohly profitovat ze zdrojů, příležitostí i možností, které by měli trvat, co nejdéle. Třetím principem je spravedlnost. Při rozdělování ekonomických, sociálních, kulturních a environmentálních užiteků je nutné zachovat fair play.

Kritéria, která jsou používána pro udržitelnost v turismu: (Musil, 2010, s. 44)

- Ekologická udržitelnost – udržitelnost, která je vnímána veřejností. Je potřeba se vyhnout a minimalizovat environmentální dopady z turistických aktivit.
- Sociální udržitelnost – schopnost komunity, lokální nebo národní, absorbovat vstupy jako jsou turisté bez toho, aby byla narušena sociální harmonie.
- Kulturní udržitelnost – společnost by měla fungovat bez větších sociálních disharmonií, a to i přes to, že je narušována přítomností turistů.
- Ekonomická udržitelnost – jedná se o příjmy, výdaje a vyrovnanou platební bilanci.

1.3.2 Dokumenty v oblasti trvale udržitelného cestovního ruchu

❖ *Agenda 21*

Agenda 21 je pojem, který se objevil v roce 1992 v ochraně životního prostředí, a to po světové konferenci v Rio de Janeriu. Jedná se o dokument, který obsahuje 40 okruhů (odpady, chudoba, ochrana vody, ochrana přírody). Problémy souvisejí s kvalitou životního prostředí, ekologickou šetrností, sociální zdravotní pohodou občanů. (Krajšek, 1998)

Agenda 21 představuje návod, jak směřovat k trvale udržitelnému rozvoji. Celkový rozsah Agendy 21 je 520 stran, je rozpracována na národní a lokální úrovni podle místních podmínek.

První část (kapitoly 1 – 8) se týká hlavních cílů Agendy 21. Kapitola 4 je věnována potřebě změny vzorců spotřeby, což představuje změny životního stylu zejména v rozvinutých státech. Druhá část Agendy 21 (kapitoly 9 – 22) se zaměřuje na jednotlivé oblasti životního prostředí na globální úrovni, jedná se o atmosféru, biologickou rozmanitost, vodu, lesy, zemědělství a rozvoj venkova). Třetí část (kapitoly 23 – 32) se věnuje skupinám lidí, které má Agenda 21 oslovit (vlády, zákonodárna shromáždění, nevládní organizace, ženy, mládež). Čtvrtá část (kapitoly 33 – 40) uvádí prostředky, jak uvést Agendu 21 v život (mezinárodní finanční zdroje, převod technologií, vědecký výzkum, budování mezinárodního práva). (Nováček, 2010, s. 284)

❖ *Agenda 21 pro turismus*

Tento dokument vychází z Agendy 21 a byl vytvořen mezinárodními organizacemi UNWTO a WTTC. Základní podstatou dokumentu je vytvoření systému, který vede k uznání významu udržitelnosti a jeho promítnutí o významu udržitelnosti do rozhodování. Agenda usiluje o realizaci aktivit, které vedou k zajištění udržitelného rozvoje turismu.

Agenda 21 stanovuje devět priorit, které se orientují zejména na veřejný sektor: (Palatková, 2011, s. 155)

1. Hodnocení současného regulačního, ekonomického a dobrovolného rámce.
2. Hodnocení ekonomických, společenských, kulturních a ekologických dopadů činnosti organizace.
3. Uskutečnění výcviku, vzdělání a obecného povědomí o významu trvalé udržitelnosti.
4. Plánování udržitelného rozvoje turismu.
5. Zlepšení výměny informací, technologií mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi.
6. Zapojení všech složek společnosti do procesu.
7. Návrh nových produktů turismu, které ve své podstatě zahrnují udržitelnost.
8. Pozorování a vyhodnocování pokroku v dosahování udržitelného rozvoje na základě indikátorů.
9. Růst partnerství pro udržitelný rozvoj s cílem udržitelného a odpovědného podnikání.

Agenda 21 vytvořila ještě priority i pro soukromý sektor. Tyto priority jsou orientovány na hospodaření se zdroji vody a energie, regulaci výstupů v podobě odpadů, odpadních vod, zapojení zaměstnanců a místních komunit do firemních programů. Agenda 21 pro turismus by měla používat tři nástroje. Prvním z nich je zavádění nových nebo posilování stávajících mechanismů na ochranu lidského zdraví a životního prostředí. Druhý nástroj je využití liberalizace obchodu a mechanismu volného trhu. Třetím nástrojem je využívání dobrovolnických programů. (Palatková, 2011)

❖ *Globální kodex etiky*

Jedná se o klíčový dokument UNWTO. V kodexu jsou uvedena morální pravidla, které by měli dodržovat rezidenti, návštěvníci, vlády, mezinárodní organizace, neziskové společnosti, místní firmy.

V polovině 90. let existovala řada důvodů, proč byl kodex sestaven. V následujících dvaceti letech se očekával nárůst turismu vzhledem k liberalizaci mezinárodního obchodu a liberalizaci letecké dopravy. Myšlenka udržitelného rozvoje byla potvrzena na summitu OSN v Rio de Janeiru, poté v Agendě 21 a nakonec i v Agendě 21 pro turismus. Docházelo

k růstu negativních vlivů, proto byla potřeba tyto negativní vlivy turismu minimalizovat a podporovat rozvojové země. (Palatková, 2011)

Globální kodex etiky v turismu se člení do deseti článků: (Palatková, 2011, s. 154)

1. Cestovní ruch přispívá k porozumění a respektování mezi národy a společnostmi.
2. Cestovní ruch jako nástroj individuálního kolektivního uspokojení.
3. Cestovní ruch jako faktor udržitelného rozvoje.
4. Cestovní ruch využívající kulturního dědictví lidstva a napomáhá k jeho rozšíření.
5. Cestovní ruch je zisková činnost pro cílové destinace a komunity.
6. Závazky jednotlivců podílejících se na cestovním ruchu.
7. Právo na cestovní ruch.
8. Svoboda pohybu.
9. Práva zaměstnanců a podnikatelů.
10. Zavádění principů Globálního etického kodexu turismu.

❖ *Agenda pro trvale udržitelný a konkurenceschopný evropský cestovní ruch*

Komise Evropských společenství v roce 2007 přijala tento dokument. Agenda objasňuje podstatu udržitelnosti. Agenda definuje trvalou udržitelnost jako: „vytvoření správné rovnováhy mezi dobrými podmínkami pro turisty, potřebami přírodního, kulturního prostředí a rozvojem destinací a podniků a jejich konkurenceschopností.“ (Novácká, 2011, s. 31)

V Agendě jsou uvedeny zásady, které je nutné dodržovat pro dosažení konkurenceschopného a trvale udržitelného cestovního ruchu. Mezi tyto zásady patří: (Novácká, 2011, s. 32)

- Přispění k holistickému a integrovanému přístupu.
- Dlouhodobé plánování.
- Dosažení vhodného tempa a rytmu rozvoje.
- Nutné zapojení všech zainteresovaných stran.
- Aplikovat pouze nejlepší dostupné vědomosti.
- Minimalizace a řízení rizika.
- Ceny jsou odrazem reálných nákladů.
- Stanovení hranic tam, kde je to nejvíce nutné.
- Nepřerušované monitorování.

Tyto zásady se dají dodržovat pouze za předpokladu stálé spolupráce subjektů, a to na všech úrovních, kde cestovní ruch působí, tj. na mezinárodní, národní a regionální úrovni.

Agenda je klíčovým dokumentem, který vytváří podmínky pro spolupráci s dalšími evropskými zeměmi jako je východní Evropa, středozemní oblasti a regiony sousedské evropské politiky. (Novácká, 2011)

1.3.3 Mezinárodní organizace, které působí v oblasti trvale udržitelného cestovního ruchu

❖ Světová rada cestování a turismu (World Travel and Trade Council - WTTC)

Světová rada cestování a turismu, která působí v oblasti soukromého sektoru průmyslu cestovního ruchu a zahrnuje většinu světových největších společností, které souvisí s cestovním ruchem. WTTC je mezinárodní fórum, které spolupracuje s Agendou 21. WTTC má za úkol dlouhodobě sledovat růst a prosperitu a zvýšit povědomí o dopadu turismu na ekonomiku. (Weaver, 2006)

❖ Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Cooperation and Development – OECD)

Organizace vznikla v roce 1961 v Paříži, jejím cílem je dosažení ekonomického růstu, a to co nejvyššího a zvýšení životního standardu obyvatel. Součástí organizace je i výbor OECD pro turismus, k jehož hlavním úkolům patří zejména propagace udržitelného cestovního ruchu, zlepšení infrastruktury v destinaci. Výbor analyzuje a hodnotí politiky turismu a soustředí se na oblast publikační nebo na pořádání konferencí. Základním cílem Výboru pro turismus je zlepšení kvantifikace služeb turismu v zemích OECD. (Palatková, 2011)

❖ Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – UNESCO)

Organizace vznikla v roce 1945 v Londýně. Základním úkolem této organizace je snaha o udržení mezinárodního míru, a to za pomoci rozvoje spolupráce v oblasti výchovy, vědy a kultury. Klíčovým dokumentem je Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, jedná se o ochranu přírodních a kulturních památek. Česká republika je také zapojena do tohoto programu a má na svém seznamu UNESCO 12 památek. (Palatková, 2011)

❖ *Program OSN pro životní prostředí (United Nations Environment Programme – UNEP)*

Program vznikl v roce 1972 na Valném shromáždění OSN. Hlavním cílem je podporovat udržitelný turismus mezi vládami a vytvářet nástroje udržitelného turismu, které jsou nutné pro řízení destinací a dále pak rozvíjet mezinárodní spolupráci v oblasti životního prostředí. K hlavním cílům tohoto programu patří: (Palatková, 2011)

- Snižování negativních vlivů turismu a znečišťování přírodních zdrojů.
- Kvalita místního obyvatelstva v destinaci je zvyšována, protože je zamezeno vzniku chudoby a zvyšuje se zaměstnanost.
- Zavedení vzdělávání v oblasti životního prostředí.

❖ *Rozvojový program OSN (United Nations Development Programme – UNDP)*

Program vznikl v roce 1965 a zabývá se poskytováním poradenství, technickou pomocí i grantovou podporou rozvojovým zemím, snaží se zamezit chudobě. Dobrovolné příspěvky členských zemí jsou finanční podporou tohoto programu. Program zpracovává každý rok Zprávu o lidském rozvoji. (Palatková, 2011)

1.3.4 Zelené otázky a zelený zákazník

V osmdesátých a devadesátých letech se pojmy zelené otázky a zelený zákazník staly módními. Tyto pojmy je možné spojit s trvalou udržitelností v sektoru cestovního ruchu. Tyto výrazy jsou spojeny s životním prostředím a ohleduplným chováním k přírodě.

Mezi zelené otázky patří: (Horner a Swarbrooke, 2003, s. 398)

- Starost o zdroje (potřeba chránit zdroje vody, energie a recyklace odpadu).
- Zájem o životní prostředí (estetický vzhled krajiny možné znečištění).
- Obliba zdravého životního stylu (organicky vyrobené potraviny).
- Ochrana zvířat (testování kosmetických přípravků na zvířatech).

Pojem zelený zákazník znamená, že zákazník chce kupovat pouze produkty, které jsou šetrné k životnímu prostředí i k lidské společnosti. V souvislosti s tímto pojmem se můžeme setkat se dvěma druhy zákazníků, a to s tmavě zelenými a světle zelenými zákazníky. Pro tmavě zelené zákazníky je životní prostředí velmi důležité a stává se každodenním prvkem jejich nákupního chování. Pro tyto typy zákazníků je vhodná dovolená na ekofarmě, kde se nachází ekovýrobky. Naopak na druhé straně jsou to světle zelení zákazníci, ti se o životní prostředí zajímají jen okrajově a přihlíží k ceně.

Některé hotely se snaží přizpůsobit své hotely požadavkům ochrany životního prostředí v mnoha směrech, např. snaží se použít tradiční stavební materiál, zachování životního prostředí divokých zvířat, snaží se najít vhodnou plochu pro dané místo, zajistit, aby stavba neměla nepříznivý vliv na místní vodní zdroje. Pokud je stavba dokončena, je nutné dodržovat provozní opatření, která jsou šetrná vůči životnímu prostředí, např. recyklovat materiál, zavedení zařízení, které šetří vodu, nainstalovat šetrné žárovky nebo zavedení solárních systémů. (Horner a Swarbrooke, 2003)

1.4 Formy trvale udržitelného cestovního ruchu

Trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu, který nenarušuje životní prostředí, patří mezi šetrné formy cestovního ruchu. Jedná se o volný pohyb v přírodě a to zejména v mírně osídlených oblastech, které respektují a chrání přírodu.

1.4.1 Venkovský cestovní ruch

Pásková a Zelenka definují venkovský cestovní ruch jako „*souborové označení pro druh cestovního ruchu s vícedenním pobytem a s rekreačními aktivitami na venkově (procházky, pěší turistika, jízda na kole) s ubytováním v soukromí nebo v menších hromadných ubytovacích zařízeních.*“ (Pásková a Zelenka, 2012, s. 601)

Venkovský cestovní ruch zahrnuje pod svým názvem vícedenní pobyt na venkově a v jeho prostředí a s ním souvisí i aktivity, které jsou realizované na venkově. Jedná se o agroturismus, ekoagroturismus a ekoturismus. Hlavním motivem proč je venkovský cestovní ruch populární, je dovolená s čistějším ovzduším, méně hluku, lepší životní prostředí, zvyky a folklor. Venkovský cestovní ruch umožňuje návštěvníkům návrat k přírodě, mohou se zapojit do činností, které jsou typické na venkově, žít ve staveních na venkově. (Orieška, 2010)

Pro venkov má cestovní ruch řadu přínosů, mezi které patří zachování, obnova a rozvoj venkovského prostoru, řemesel, zvyků, může také vytvořit pracovní příležitosti a přispět k migraci obyvatel z venkova do měst, může přispět k rozvoji malého podnikání, může napomáhat ekonomické úrovni obcí a napomáhat k rozvoji infrastruktury. (Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011)

Venkovský cestovní ruch má nejen řadu přínosů, ale i zvláštností, mezi které patří: (Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011, s. 199)

- Rozložené zatížení destinace (ubytovací zařízení s menší kapacitou).
- Menší nároky na infrastrukturu (ubytování s menší kapacitou nemá takové nároky na infrastrukturu jako masový cestovní ruch).
- Vysoký stupeň ekonomické udržitelnosti (peníze, které turisté utratí na venkově, plynou přímo majitelům ubytovacích a stravovacích zařízení).
- Opakované rekreační pobyty (jedná se o stálý pobyt, který přispívá ke zvyšování obratu místních obchodníků a spotřebovávání místních služeb).

1.4.2 Formy venkovského cestovního ruchu

Ekologický cestovní ruch

Gučík ve své knize uvádí, že ekologický cestovní ruch se liší od masového cestovního ruchu tím, že ekologický cestovní ruch chrání přírodní a kulturní dědictví a udržuje blahobyt místního obyvatelstva. Nositelem poptávky po tomto druhu cestovního ruchu jsou lidé, kteří mají speciální zájem o ochranu životního prostředí, ale i návštěvníci, kteří do svého programu výletu zahrnou výlet do přírodní rezervace jako součást oddychu. Ekologický cestovní ruch přispívá k trvale udržitelnému rozvoji cestovního ruchu. (Gučík 2010)

Agroturismus

Je součástí venkovského cestovního ruchu. Někdy bývá označována jako agrární cestovní ruch nebo dovolená na statku. Návštěvníci svoje potřeby uspokojují u agropodnikatelů nebo v zemědělském hospodářství (ubytování, stravování). Hlavním důvodem této turistiky je využívání místních zdrojů, místních surovin a místní infrastruktury. Je spojována s poznáváním hospodářského života na statku, řemesel a tradic. V dnešní době je agroturismus velmi oblíbeným druhem cestovního ruchu, protože lidé stále více chtějí poznat život na statku. (Orieška, 2010)

Ekoagroturistika

Jedná se o formu agroturistiky, která je provozována na ekologicky hospodařících farmách, tj. na farmách, které se zabývají alternativním zemědělstvím. Pro tyto farmy je charakteristické, že nepoužívají při rostlinné a živočišné výrobě žádné umělé hnojiva, chemikálie, hormonální přípravky, umělá barviva a konzervační přípravky. Produkty ekologického zemědělství podléhají přísné kontrole, a pokud splňují národní a mezinárodní standardy mohou používat ochrannou známku bio. (Hesková, 2006)

Cykloturistika

Patří k velmi populárním aktivitám. Pásková a Zelenka definují cykloturistiku jako „jednu z forem aktivní turistiky zaměřenou na poznání přírodních a společenských zajímavostí v určité oblasti na kole, pomocí speciálně upraveného cestovního kola.“ (Pásková a Zelenka, 2012, s. 90 - 91)

Velmi populární pro cyklisty se v posledních letech stávají kombinace služeb (ride and bike), jedná se o kombinaci jízdy na kole a vlakem. Pro cykloturisty je vybudováno několik cyklotras, řada z nich je naučných. Cykloturistika se řadí mezi formy šetrné turistiky k životnímu prostředí, ale v některých oblastech, jako jsou chráněné krajinné oblasti, tento druh turistiky není vhodný. (Pásková a Zelenka, 2012)

Hipoturistika

V posledních letech se hipoturistika stala velmi vyhledávaným druhem cestovního ruchu a objevuje se stále více značených jezdeckých nebo koňských stezek. Hipoturistika je spojená s jízdou na koni a na cestování v koňském sedle. Stezky, které jsou vyznačeny v terénu a jsou o nich vydány propagační publikace, se nachází na jižní Moravě a na Vysočině. Václav Merta z Vernířovic je pokládán za jednoho z průkopníků opravdového cestování na koni v České republice, pořádal přechody hor v koňském sedle na trase Jeseníky – Beskydy. V posledních letech se stala hipoturistika známá také léčbou, tzv. hipoterapií a hiporehabilitací. (Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011)

Pásková a Zelenka definují jezdecký cestovní ruch (hipoturistiku) jako „formu cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou motivováni vyjíždkami či vícedenním putováním na koních a odehrávají se v rámci pobytu na koňské farmě. Jízda na koni může být součástí léčebného cestovního ruchu (hipoterapie).“ (Pásková a Zelenka, 2012, s. 246)

1.5 Vliv cestovního ruchu na přírodní prostředí

Nežádoucí dopady cestovního ruchu se nemusejí vyskytovat pouze v exotických destinacích nebo v destinacích s vysokou návštěvností. Mohou být typické i pro destinace, kde cestovní ruch tvoří významnější podíl celkových lidských aktivit. Pokud je destinace nadměrně zatížena, nemusí být zapsána na Seznam UNESCO nebo ze seznamu může být vyřazena.

Cestovní ruch přispívá přímo i nepřímo, a to na znečišťování složek přírodního prostředí. Rozvoj cestovního ruchu přispívá ke globálnímu oteplování a to za pomoci emise

skleníkových plynů do atmosféry, nebo i vytvářením odpadního tepla. Tím se zvyšuje průměrná teplota zemského povrchu. Mezi negativní dopady na cestovní ruch patří také smog, který znečišťuje ovzduší a je zapříčiněn např. hromadnými odjezdy a příjezdy na dovolenou. V místech, kde je vysoká koncentrace návštěvníků se může projevat znečištění vody. Mezi významné činitele eroze může být i rozšiřování cest, prošlapávání nových cest okolo památek a tím narušení původní cesty. Negativně na přírodní prostředí působí vandalové, kteří ničí grafity skály a jiné přírodní útvary. Značný podíl na poškozování přírodního prostředí mají turisté, při tzv. honbě za suvenýry, kdy sbírají vzácné živočichy, rostliny nebo zkameněliny. (Pásková, 2009)

2 JEZDECKÁ TURISTIKA

Svět z koňského sedla je pro člověka lákovou atrakcí, jak poznat krajinu z jiného pohledu než na jaký jsme zvyklí. Projížďka může být relaxem a odreagováním od běžného denního života. Tento druh turistiky existoval již dříve, ale s rozvojem značených stezek se situace pro turisty zjednodušila a přináší výhody.

2.1 Základní formy jezdecké turistiky

Mezi základní formy jezdecké turistiky patří vycházky na koni, výlety a túry a putování na koni. Tyto formy jezdecké turistiky jsou níže popsány.

❖ *Vycházky na koni*

Základem celé jezdecké turistiky jsou vycházky na koni. Jedná se o ježdění v terénu, které trvá minimálně 1 – 4 hodiny a je zdolána vzdálenost od 7 do 30 km. Vycházkou získávají jezdci větší jistotu v sedle, jsou seznámeni s pravidly, která je nutná v terénu respektovat, a pro koně to bývá většinou skvělá rehabilitace. Na vycházky není nutná žádná speciální výstroj koně.

❖ *Výlety a túry*

Výlet na koni trvá většinou v přírodě a to celý den, překonaná vzdálenost se pohybuje okolo 30 až 70 km. Výstroj a výzbroj koní a jezdců musí být doplněna lékárníčkou, pláštěnkou, stájovou ohlávkou a vazákem.

❖ *Putování na koni*

Putování na koni představuje několikadenní túry. Několik celodenních túr se spojí do jednoho celku. Putování může být rozděleno buď hvězdicově, nebo řetězově. Řetězové putování je organizačně náročnější, protože požaduje přivezení potřebného vybavení do cílů jednotlivých etap. Pokud to není možné, musí si jezdci vybavení vzít sebou. Je nutné tedy rozhodnout, zda sebou vzít nákladního koně. Pokud se jedná o hvězdicové putování, tyto starosti odpadají, protože vše je vázané pouze na jedno středisko, kde jsou stáje i celý tábor. Z tohoto tábora jsou potom pořádány túry do okolí. V obou případech se jedná o náročné formy turistiky.

❖ *Jízda v terénu na krátké vzdálenosti*

Jedná se o několikahodinové ježdění v terénu, během kterého je překonána vzdálenost 5 – 30 km. Jezdci ani koně nemusí mít žádné speciální výstroje nebo výzbroje. Obvykle

nejde o namáhavé cesty, proto se může po rovině a mírně zvlněném terénu klusat, a pokud je vhodný podklad i cválat. Na rovině je nutné střídat klus a krok, a to tak, že po pěti až deseti minutách klusu jdeme 10 – 15 minut krokem. Při vycházkách nikdy nesmíte chodit po osázených plochách. (Hollý, 2003)

❖ *Turistika na koni v České republice*

Zájemců o turistiku na koni stále více stoupá, již snad v každé vesnici se najde někdo, kdo chová koně pro potěšení, bez sportovních ambic. Turistika se na koni se začala rozvíjet až po roce 2003, kdy v Jihočeském kraji vzniklo díky projektům pod názvem Turistika na koni základní know-how pro organizátory systémů jezdeckých stanic a stezek, které následně využily i další kraje.

V České republice se nachází již několik tisíc kilometrů značených jezdeckých stezek i s možností přenocování pro jezdce i koně. Metodiku v oblasti turistiky na koni koordinuje Sekce turistiky na koni Klubu českých turistů. V roce 2005 vznikl specializovaný odbor Klubu českých turistů – Turistika na koni. Do tohoto odboru jsou vítáni příznivci jezdecké turistiky z celé republiky, a především takoví, v jejichž okolí nepůsobí žádné specializované sdružení. Projekty tohoto odboru se věnují kromě vytváření systému stanic a stezek také budování úvazišť u stanic a na stezkách, otázkám vzdělávání jezdecké veřejnosti a pořádání exkurzí, vydávání map a propagaci stanic a turistiky na koni. (Andrlová, 2008)

2.1.1 Zákony, které se týkají problematiky jezdecké turistiky

Zákon č. 114/1992 Sb., zákon o ochraně přírody a krajiny

„Každý má právo na volný průchod přes pozemky ve vlastnictví či nájmu státu, obce nebo jiné právnické osoby, pokud tím nezpůsobí škodu na majetku či zdraví jiné osoby a nezasahuje-li do práv na osobnosti či sousedských práv.“ (§ 63 zákona č. 114/1992 Sb., 2012)

Zákon č. 289/1995 Sb., lesní zákon

„V lesích je zakázáno mimo lesní cesty a vyznačené trasy jezdit na kole, na koni, na lyžích nebo na saních.“ (§ 20 zákona č. 289/1995 Sb., 2011)

Pokud je zákon porušen platí pravidlo: *„Přestupku se dopustí ten, kdo v rámci obecného užívání lesa v lese jezdí mimo cesty a vyznačené trasy na kole, na koni, na lyžích a na*

saních, umožňuje výběh hospodářským zvířatům do lesních porostů.“ (§ 53 zákona č. 289/1995 Sb., 2011)

Zákon č. 449/2001 Sb., zákon o myslivosti

Tento zákon omezuje volný pohyb v hospodářských zvířat v lesích. *„Na žádost uživatele honitby může orgán státní správy myslivosti, zejména v době hnízdění, kladení a odchovu mláďat nebo provádění lovů, nařídít přiměřené omezení nebo i zákaz vstupu do honitby nebo jejích části, omezení jízdy koňmi a tažnými psy a omezení jiných sportovních nebo zájmových činností. Uvedená opatření se nevztahují na hospodářskou činnost vlastníků, popřípadě nájemců honebních pozemků.“ (§ 9 zákona 449/2001 Sb., 2011)*

„Je zakázáno vlastníkům domácích zvířat, včetně zvířat ze zájmových chovů a zvířat z farmových chovů zvěře, nechat je volně pobíhat v honitbě mimo vliv svého majitele nebo vedoucího.“ (§ 10 zákona 449/2001 Sb., 2011)

Zákon č. 361/2000 Sb., silniční zákon

Mezi rizikové úseky jezdeckých tras patří křížení vozovky v její úrovni. Dodržovat předpisy silničního provozu musí i jezdci na koních. Zákon předkládá v několika paragrafech tato právní vymezení:

„Průvodce vedených nebo hnaných zvířat je účastník provozu na pozemních komunikacích, který doprovází zvířata jdoucí jednotlivě nebo ve stádech po pozemní komunikaci.“ (§ 2 zákona č. 361/2000 Sb., 2011)

„Řídit vozidlo nebo jet na zvířeti může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla nebo jízdu na zvířeti a předpisy o provozu na pozemních komunikacích.“ (§ 3 zákona č. 361/2000 Sb., 2011)

§ 60 tohoto zákona uvádí že:

„Je-li zřízen jízdní pruh pro jezdce na zvířatech nebo stezka pro jezdce na zvířatech označené dopravní značkou “Stezka pro jezdce na zvířeti“, musí jezdec na zvířeti užít tento pruh nebo stezku.“

„Jiní účastníci silničního provozu nesmějí pruh pro jezdce na zvířatech nebo stezku pro jezdce na zvířatech užít.“

„Na vozovce musí jezdec na zvířeti jet při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni nebo omezováni chodci, smí jet po pravé krajnici.“

„Na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci smí jet na zvířeti jen jezdec starší 15 let. Osoba starší 12 let smí jet na zvířeti na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci jen pod dohledem osoby starší 15 let. Jezdci na zvířatech smějí jet jen jednotlivě za sebou. Jezdec smí vést jen jedno zvíře.“

„Průvodce vedených nebo hnaných zvířat musí být osoba starší 15 let. Vyžaduje-li to bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, je průvodce vedených nebo hnaných zvířat při doprovodu zvířat oprávněn zastavovat vozidla.“

„Zvířata se smějí vést nebo hnát rychlostí chůze a jen tak, aby provoz na pozemní komunikaci nebyl ohrožován a aby byl co nejméně omezován.“

„Za snížené viditelnosti musí být jezdec na zvířeti označen na levé straně neoslňujícím bílým světlem viditelným zepředu a červeným neoslňujícím světlem viditelným zezadu. Průvodce vedených a hnaných zvířat musí být za snížené viditelnosti označen neoslňujícím bílým světlem. Od soumraku do svítání je zakázáno užívat k jízdě na zvířatech a k vedení zvířat silnice I. nebo II. třídy.“

„Vlastník nebo držitel domácích zvířat je povinen zabránit pobíhání těchto zvířat po pozemní komunikaci.“ (§ 60 zákona č. 361/2000 Sb., 2011)

K provozovatelům koňských stanic i podnikatelům v agroturistice se vztahují také právní úpravy. Patří sem poskytovatelé služeb, jako je půjčování koní, hipoterapie a vyjížděky koní. Jezdeckých stezek se přímo nedotýkají, ale souvisí však s provozem a službami na nich.

Zákon č. 286/2003 Sb., veterinární zákon

Tento zákon upravuje některými předpisy provoz koňských stanic.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství

Účelem tohoto zákona je vytvořit podmínky pro české zemědělství a zabezpečit základní výživu obyvatel, vytvořit podmínky pro provádění společné zemědělské politiky a politiky rozvoje venkova Evropské unie a zvýšení kvality života ve venkovských oblastech. (§ 1 zákona č. 252/1997 Sb., 2011)

3 ANYLYTICKÉ METODY PRÁCE

3.1 Geografická analýza

Hrala (2002) a Ryglová, Burian, Vajčnerová (2011) ve svých publikacích člení předpoklady do tří částí, a to na lokalizační podmínky, selektivní faktory a realizační podmínky.

3.1.1 Lokalizační podmínky

Lokalizační podmínky rozhodují o konkrétní lokalizaci, a to bez ohledu na přírodní a společenský charakter. Z hlediska přírodních možností, charakteru a kvality společenských podmínek či atraktivit se jedná o rozhodnutí o funkčním využití konkrétní oblasti cestovním ruchem. Mají druhotný význam ve vztahu k rozvoji cestovního ruchu. Člení se na atraktivitu přírodní a atraktivitu společenskou. Mezi přírodní atraktivitu patří geomorfologické, klimatické a hydrologické poměry, fauna a flora, jejich podrobnější popis je uveden níže. Mezi atraktivitu společenskou patří většinou stálé objekty (hrady, zámky, divadla) nebo jednorázové akce (festivaly, koncerty, náboženské slavnosti), z toho vyplývá, že většinou jde o bodové objekty, které mají přímou vazbu na obyvatelstvo. Čím větší je hustota obyvatelstva, tím více je i staveb a událostí. Do společenských atraktivit se zahrnují i sportovní zařízení a akce, kam patří olympijské hry, mistrovství v různých sportech a býčí zápasy. Lokalizační podmínky předurčují, jaký druh cestovního ruchu se bude v území vyvíjet.

- *Geomorfologické poměry*

Horizontální morfologie má svým charakterem a kvalitou vliv na pobřeží povrchových vod a i na cestovní ruch. Pobřeží, která jsou bažinatá, skalnatá, strmá a těžko přístupná z vnitrozemí mají minimální hodnotu. Podle rozsahu a dalších atraktivit v blízkosti (jeskyně, skalní útvary) mají největší hodnotu písčité pláže, ale za předpokladu vhodných klimatických podmínek.

- *Klimatické poměry*

Pro cestovní ruch mají největší význam dva podnebné pásy – mírný a subtropický. Ostatní pásy (polární, tropický, subpolární) nejsou pro masové využití cestovním ruchem a pro dlouhodobé pobyty vhodné, především z hlediska extrémně vysokých teplot, přílišné vlhkosti vzduchu nebo velkého sucha. Pro realizaci a rozmístění cestovního ruchu jsou

jednou z hlavních podmínek klimatické poměry, na něž působí několik pozitivních hodnot ve vztahu k biologickým potřebám lidského organismu.

- *Hydrologické poměry*

Hydrologické poměry jsou jednou z nejdůležitějších podmínek. Z hlediska realizace cestovního ruchu se stávají stále významnějšími oblastmi, které mají vhodné hydrologické poměry. Předpoklady pro bodovou koncentraci cestovního ruchu představují podzemní vody. Podmínkou založení lázeňských středisek je výskyt minerálních pramenů s léčebnými účinky. Funkční využití jezer a umělých vodních ploch určuje zeměpisná šířka, vertikální zonalita a lokální poměry. Řeky zpravidla uplatňují své využití pouze v krátkodobém cestovním ruchu.

- *Flora*

Pro cestovní ruch jsou nejvhodnější výškově propojené, během roku proměnlivé, ale stále zelené smíšené lesy. Významnou složkou cestovního ruchu jsou návštěvy rezervací, národních parků a chráněných oblastí. Ve vyspělých zemích mají lesní porosty význam zejména pro letní rekreaci. Chráněné rostlinné druhy a společenstva mohou být objektem zájmu cestovního ruchu, ale jen pokud nejde o přísnou ochranu (zákaz přístupu veřejnosti).

- *Fauna*

V cestovním ruchu se živočišstvo uplatňuje prostřednictvím chráněné a lovné zvěře. V dnešní době se staly velmi populární cesty do afrických parků a rezervací za účelem lovu exotické zvěře. Dále je pak fauna významná ve vztahu k cestovnímu ruchu orientovanému na rybolov a lov. Lov a rybolov je populární ve volné přírodě, ale více atraktivnější je lov a rybolov v chovných oborech a umělých vodních nádržích.

3.1.2 Selektivní faktory

Prostřednictvím selektivních faktorů jsou využívány podmínky pro cestovní ruch v konkrétních oblastech. Mají primární postavení v rozvoji cestovního ruchu. Selektivní faktory představují poptávku cestovního ruchu. Člení se na objektivní a subjektivní faktory. Objektivní faktory mají primární postavení a patří mezi ně mírové uspořádání světa, charakteristika politického systému, životní úroveň obyvatelstva, fond volného času, urbanizace, životní prostředí a státní hranice. Mezi subjektivní faktory patří řada psychologických pohnutek, které ovlivňují rozhodování k účasti na cestovním ruchu a jeho

směřování. Jedná se o reklamu a propagaci, které můžou v krátké době změnit příliv návštěvníků a dále sem patří mondénnost a módnost.

3.1.3 Realizační podmínky

Realizační podmínky mají dominantní postavení pro realizační fázi cestovního ruchu. Mezi tyto podmínky patří doprava, ubytovací, stravovací a ostatní zařízení cestovního ruchu. Realizační podmínky tvoří materiálně technickou základnu cestovního ruchu a umožňují skutečnou realizaci cestovního ruchu.

3.2 SWOT analýza

Zelenka ve své knize uvádí, že SWOT analýza je nástrojem, který se používá pro zjištění interních silných a slabých stránek a externích příležitostí a hrozeb. SWOT analýza je kombinací dvou analýz, S-W a O-T. Jedná se o klasifikaci faktorů, které jsou rozděleny do 4 skupin, faktory, které vyjadřují vnitřní silné a slabé stránky organizace a faktory vyjadřující příležitosti a nebezpečí, které mohou ohrožovat z vnějšího prostředí. (Zelenka, 2010)

Jakubíková uvádí, že cílem SWOT analýzy je ukázat jaká je současná strategie firmy a zda je firma se schopna vyrovnat se změnami, které v prostředí nastávají. Mezi silné stránky se zaznamenávají skutečnosti, které přinášejí výhody jak zákazníkům, tak i firmě. Mezi slabé stránky patří ty věci, které firma nedělá dobře, nebo ty ve kterých si ostatní firmy vedou lépe. Jako příležitosti jsou uváděny skutečnosti, které mohou zvýšit poptávku nebo mohou přinést firmě úspěch a přilákat nové zákazníky. Hrozby mohou snížit poptávku nebo zapříčinit nespokojenost zákazníků. (Jakubíková, 2008, s. 103)

Bartošová a Krajníková uvádí, že SWOT analýza je způsob strategické analýzy, je zaměřený na zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů, které ovlivňují úspěšnost organizace při dosahování strategických cílů. Podstatou analýzy je identifikovat klíčové silné a slabé stránky organizace a příležitosti hrozby vnějšího prostředí. Pomocí SWOT analýzy lze vyhodnotit fungování podniku a nalézt tak problémy nebo nové možnosti růstu. (Bartošová a Krajníková, 2011)

3.3 Osobní rozhovor

Jedná se o standardizovaný rozhovor, kde je pouze tazatel s jedním respondentem. Rozhovor má za úkol něco konkrétního zjistit, a to co nejrychleji a nejpřesněji. Tazatel čte otázky, a pokud jsou u otázek i odpovědi, tak i ty. Nevýhodou standardizovaného rozhovoru je jeho dosah. Dotazníkem oslovíte velké množství lidí na různých místech. Tazatel než navštíví respondenta, musí být řádně proškolen. Tazatelé dostávají přesné instrukce, jak postupovat, ale jedná se o různé lidi, kteří postupují různým způsobem a mohou respondenty ovlivnit ať už v dobrém či špatném smyslu. Osobní rozhovor zachovává méně anonymity než dotazník, ale na druhou stranu víme, kdo přesně odpovídal. Někteří lidé raději odpovídají ústně, než kdyby měli vypisovat dotazník, získají si tak důvěru. (Foret a Stávková, 2003)

Osobní rozhovory jsou stále metodou číslo jedna v primárním sběru informací. Mezi výhody osobního rozhovoru patří lepší vysvětlení, kdy respondentovi lépe otázku přiblížíte a lépe porozumíte i odpovědi, někdy je lepší osobní kontakt. Tazatel lépe získá pozornost respondenta na delší dobu a může zaznamenat menší počet odmítnutí odpovědět, než po telefonických rozhovorech. Nevýhodou osobních rozhovorů je obtížná organizace, někdy může být těžké přesvědčit respondenta k osobnímu rozhovoru. Osobní rozhovory potřebují občasný dohled a zpětnou kontrolu. Pokud je dotazník krátký a jednoduchý doporučuje se dotazování na ulici, ne vždy však lze jednoduchý dotazník sestavit. (Hague, 2003)

II. ANALYTICKÁ ČÁST

4 GEOGRAFICKÁ ANALÝZA

Mikroregion Střední Haná vznikl seskupením 15. spádových měst a obcí – Chropyně, Ivaň, Kojetín, Křenovice, Lobodice, Měrovce nad Hanou, Němčice nad Hanou, Obědkovice, Oplocany, Polkovice, Strážnice, Tovačov, Troubky, Uhrčičice a Zářičí.

Obce mikroregionu přísluší do tří bývalých okresů Přerov, Prostějov a Kroměříž a tedy kraje Olomouckého i Zlínského a leží zhruba uprostřed mezi centry Střední Moravy – Olomoucí, Přerovem, Prostějovem a Kroměříží.

Mikroregion Střední Haná patří s cca 23 tisíci obyvateli a patnácti obcemi mezi větší existující mikroregiony kraje i regiony Střední Moravy. Jedná se spíše o venkovský mikroregion, kde výrazně nedominuje jediné město, je aktivním a přirozeným mikroregionem. Mezi logické souvislosti, proč mikroregion vznikl, patří nejen geografická blízkost, ale i spojení s kulturními, historickými tradicemi a také společnými problémy. Právě možnost operativnějšího a schůdnějšího řešení těchto problémů, efektivnějšího čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu i z fondů Evropské unie, byly hlavními impulsy k založení.

Spádovými centry mikroregionu Střední Haná jsou města Kojetín a částečně i Tovačov, Chropyně a Němčice nad Hanou, a to jak z pohledu pracovních příležitostí, podnikání, tak i z pohledu sociálního vybavení, služeb, školství, zdravotní a sociální péče nebo nabídky sportovních a kulturních příležitostí.

Následující část diplomové práce představuje lokalizační, selektivní a realizační faktory rozvoje cestovního ruchu v mikroregionu Střední Haná. Hlavním důvodem této analýzy je zhodnocení těchto faktorů, které by mohly bránit budoucímu rozvoji cestovního ruchu v mikroregionu. Analýza podhalí postavení cestovního ruchu a návštěvnost památek, podmínky pro rozvoj cestovního ruchu a nabídku různých forem cestovního ruchu. Výsledkem této analýzy je celkové zhodnocení potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu a z této analýzy vyplývají faktory, které souvisí s projektovou částí diplomové práce.

4.1 Lokalizační faktory

Mikroregion Střední Haná je bohatý kraj na historii, lidové tradice, kulturu, ale má také několik židovských památek. Nachází se v rovinaté oblasti, kterou protéká řeka Morava. Je to kraj krále Ječmínka, ale i evropského kubisty Emila Filly. Kraj rybníků, zlatých lánů obilí a lužních lesů.

Lokalizační faktory jsou rozděleny na tři části, a to na přírodní podmínky, společenské předpoklady, které se dále člení na kulturní předpoklady a kulturní historické památky a poslední částí jsou atraktivita členských obcí. Součástí atraktivit území členských obcí jsou Polkovice, které mohou nabídnout jak dětem tak i dospělým jízdu na koni, agroturistika se tak může dále rozvíjet a nabízet návštěvníkům více než dříve, což je součástí projektu a to vybudování hipostezky pro koně v mikroregionu Střední Haná. (Mikroregion Střední Haná, 2012)

4.1.1 Přírodní podmínky Mikroregionu

Geologie

Oblast mikroregionu se nachází v jihovýchodní části Hornomoravského úvalu. Rozprostírá se do geomorfologické soustavy Vněkarpatské sníženiny a do geomorfologického podcelku Středomoravská niva. Okolí je tvořeno pliocénními a miocénními písky a štěrky. Celá oblast má rovinný až mírně zvlněný charakter.

Půdní pokryv je tvořen nivními půdami především v údolní nivě řek Moravy a Hané, také černozemí a částečně i hnědozemí.

Vodstvo

V oblasti Kojetínska tvoří dominantní říční tok řeka Morava, tekoucí východně od města severojižním směrem s délkou toku 4 km, dále je to řeka Haná, jejíž délka toku je také 4 km. Troubky leží na soutoku řeky Moravy a Bečvy. Z menších toků to jsou Boleloucký náhon, který přitéká od Tovačova a ústí do řeky Moravy u loděnice. Obcemi Uhřičice, Polkovice, Oplocany a Ivaň protéká malá říčka Valová, která se vlévá do řeky Moravy. Významnou vodní plochou jsou Tovačovská jezera, která užívají názvu Donbas. Jedná se o rybářský revír a také se zde těží štěrk. U Troubek slouží Donbas jako zdroj pitné vody pro obec.

Podnebí

Oblast patří do teplé oblasti, která je označována T2, je charakterizována dlouhým, teplým a suchým létem, krátkým přechodným obdobím s teplým až mírně teplým jarem a podzimem. Zima je krátká, mírně teplá a suchá, sněhová pokrývka je nevýrazná a krátkodobá. Průměrná roční teplota se pohybuje okolo 9 °C a průměrný roční úhrn srážek je v rozmezí 550 – 600 mm. Převažují západní větry, ale výrazněji jsou zastoupeny větry jižních a severovýchodních směrů.

Průměrný počet letních dní, jejich maximální teplota vzduchu je nejméně 25 °C je kolem 55 ročně, průměrný roční počet dní bez mrazu je 270, průměrné datum prvního sněžení připadá na 15. 11, posledního sněžení na 15. 4.

Flora

Mikroregion vždy patřil k botanicky velmi pozoruhodným územím Hané. Typickou přirozenou vegetací, která je vyvinutá především podél řeky Moravy, byly lužní lesy, které se do současnosti zachovaly na levém břehu řeky východně od města Kojetína. 2. světová válka přinesla pro okolí Kojetína ochuzení o květenu, což mělo vliv na vysoušení a rozorávání luk a jejich přeměna na ornou půdu. Zbylé travnaté porosty pak byly většinou silně degradovány nadměrným hnojením buď přímo do těchto ploch, nebo sousedních polních kultur. Došlo tak ke značnému druhovému ochuzení zmíněné vegetace a ke snížení rozsahu výskytu či úplnému vymizení mnoha vzácných rostlinných druhů.

V lužních lesích a vlhkých křovinách je možné vedle běžných dřevin (dub letní, topoly, vrby, jasan ztepilý, jilm vaz) nalézt i vzácnější jasan úzkolistý, který sem zasahuje z jihu. Pro vlhké louky a rákosiny je charakteristický výskyt některých druhů ostřic, z nápadnějších druhů mokřadních rostlin se dále vedle rákosu můžeme běžně setkat např. se zblochanem vodním chrasticí rákosovitou, orobincem široolistým nebo kosatcem žlutým. Ze vzácných rostlin zde dosud přežívá prysec bahenní, violka slatinná, šišák hrálovitý, česnek hranatý, jarva žilnatá a rozrazil vodní nebo statný rozrazil dlouholistý. Na suchých travnatých mezích se jen okrajově vyskytuje žlutokvětá okoličnatá bylina smldník alsaský. Plevelová a ruderalní vegetace je reprezentována především běžnými druhy (merlíky, lebedy, pýr plazivý, pelyněk černobýl, svízel přítula), ze vzácnějších rostlin byly zjištěny ostrolist poléhavý, sporýš lékařský a blín černý, u polních cest se roztroušeně vyskytuje sléz nizounký.

Fauna

Mikroregion má příhodné klimatické podmínky (velká produkce lužních lesů) a stále solidní pestrost krajiny, přítomnost různého typu vod (říční toky, rybníky, slepá ramena a občasné zvýšení spodní vody). Význam pro výskyt ptáků má také poloha mikroregionu na tahové cestě vedoucí mezi Baltem a jižní Evropou.

Z bezobratlých je významný výskyt listonoha jarního a žábronožky sněžní, na okraji lužních lesů je to výskyt některých významných druhů brouků, motýlů a vážek. Vyskytuje se zde 32 druhů ryb, jedná se o amura, karasa stříbřitého, tolstolobika, kapra apod. Mezi

plazy v okolí vod patří užovka obojková. Na sušších místech na okrajích lesů se vyskytuje ještěrka živorodá. V posledních letech se v okolí vod začala vyskytovat želva nádherná.

Nejlépe prozkoumanou skupinou obratlovců jsou ptáci, zjištěno jich bylo celkem 204 druhů. Jedná se zejména o výskyt některých vodních ptáků, rozšířili se holubi hřivnáči, dravec moták pochop nebo sova kalous ušatý. Z významných hnízdících druhů zde hnízdí potápka malá, čáp bílý, labuť velká, strakapoud prostřední a jižní. Za zmínku také stojí hnízdění chocholouše uvnitř města Kojetína.

Savců bylo zjištěno minimálně 28 druhů. Typickými druhy jsou ježek východní, rejsek obecný, zajíc polní, veverka a srnec obecný. Z šelem přežívají kuna lesní i skalní, lasice kolčava a vzácně i tchoř světlý. Nejvýznamnější událostí je u této skupiny návrat bobra evropského ke Kojetínu řekou Moravou v prvních letech 21. století. (Městské kulturní středisko Kojetín, 2009)

4.1.2 Společenské předpoklady Mikroregionu

Kultura a sport patří mezi významné, hlavní volnočasové aktivity místních obyvatel. Nabídka, zázemí pro kulturní vyžití a sport je celkově v mikroregionu poměrně dobrá. Takřka ve všech obcích je kulturní dům a hřiště, slabší je situace u dalších sportovních areálů a špatná situace je s možnostmi ke koupání. Technický stav jednotlivých zařízení je na rozdílné úrovni, řada z nich prošla v poslední době rekonstrukcí.

- Kulturní předpoklady

Chropyně

Poslední květnový víkend v lichém roce jsou pořádány Hanácké slavnosti. Konají se v prostorách zámeckého parku a náměstí Svobody. Slavnosti se konají celý víkend. V pátek je lidová veselice, většinou posezení u cimbálové muziky. Sobota je vyhrazena lidovým tradicím, řemeslu a folklóru. Den začíná jízdou krále Ječmínka přes město, aby nalákal občany na slavnosti. V zámeckém parku se dopoledne a odpoledne koná přehlídka národopisných souborů a ukázka starých zvyků a tanců. V areálu zámeckého parku celý den probíhá jarmark tradičních řemesel – ukázka lidové dovednosti a tvořivosti. Večer je věnován příznivcům rockové hudby, kde vystupují rockové kapely. Neděle je věnována dětem, pro které celý den probíhají soutěže, ale i poučení, které přináší různé ukázky – psovodi, hasičský záchranný sbor. Koná se zde také sjezd automobilových veteránů. Akce je ukončena kácením máje. (Město Chropyně, 2011)

Ivaň

Obec Ivaň pořádá již po několikáté indiánské odpoledne na místním hřišti. Hřiště je proměněno v indiánskou prérii, plné malých a velkých indiánů, kovbojů a i dvou opravdivých týpí. Děti mají možnost naučit a vyzkoušet různé indiánské dovednosti jako je střelení lukem, házení tomahavkem, mohou si zajezdit na koni nebo seznámit s dravým ptákem. Ti nejodvážnější mohli přespát v týpí s otevřeným ohněm.

Již druhým rokem pořádá obec Jízdu na čemkoli, což přilákalo mnoho dětí. Děti mohou závodit na čemkoli, trasa je dlouhá asi 1 km, v cíli je čeká odměna, ale až po překonání všech překážek a úkolů na trati. Během odpoledne se na hřišti konala i výstava starých kol. Akce byla ukončena vzletem horkovzdušného balonu. (Eywan 2010, 2011)

Kojetín

Nejvíce kulturních a společenských předpokladů může nabídnout město Kojetín. V lednu, v únoru a v březnu se zde koná již několik tradičních plesů, mezi které patří nejznámější Hanácké bál, kde vystupuje řada hanáckých souborů, maturitní plesy Gymnázia Kojetín a ples Dračích lodí a mnoho dalších. Každý rok v březnu se na sokolovně v Kojetíně koná přehlídka amatérských divadelních souborů, které se účastní divadelní soubory a divadla z celé Moravy. V srpnu se každoročně konají Kojetínské hody. V pátek večer pořádá město diskotéku Radia Rubi na fotbalovém stadionu. V sobotu dopoledne se koná na sokolovně tradiční volejbalový turnaj, večer potom tradiční hodová zábava. V neděli ráno začíná program mší svatou v kostele Nanebevzetí Panny Marie, dále pokračuje Jízda králů, která začíná u sokolovy a končí na Masarykově náměstí, kde je předáno hodové právo. Celé dopoledne i odpoledne je připraven doprovodný program. Vystupují zde Hanácké soubory z Kojetína, Chropyně, Němčic, Hrušky a mnoho dalších. Každoročně přijme pozvání některá ze slavných osobností a vystoupí na náměstí. Pozvání již přijaly tyto osobnosti: Miro Žbirka, Anna K, Mig 21, skupina Fleret s Jarmilou Šulákovou. (Měks Kojetín, 2007)

Křenovice

V obci sídlí několik spolků, které pořádají pravidelně společenské a kulturní akce. Myslivecká společnost Háj pořádá pravidelně norování, Sdružení dobrovolných hasičů pořádá tradičně Hasičský ples a hasičské soutěže, dále TJ Sokol Křenovice pořádá kulturní akce, mezi které patří Šibřinky pro dospělé, dětský karneval a vodění medvěda, které má v obci velký úspěch. (Obec Křenovice, 2012)

Polkovice

V obci působí spolek „Klub žen“, který pravidelně pořádá společenské a kulturní akce. V březnu je to tradiční dětský karneval, který má již dlouholetou tradici, dále potom na konci dubna Pálení čarodějnic, v červnu Dětský den a v listopadu jsou to Helou Dýně. Všechny tyto akce jsou určeny hlavně dětem, proto které jsou připravené soutěže a sladké odměny.

Nově v obci působí jezdecký oddíl Hanácký dvůr, který se připojil k pořádání kulturních a společenských akcí. Mezi tyto akce patří Hubertova jízda, Křest hříběte, Josefovská vyjížďka. V areálu probíhá výuka jízdy na koních, vyjížďky na koních do okolní přírody a hipoterapie. (Obec Polkovice, 2012)

Tovačov

V areálu Tovačovského zámku se koncem dubna koná tradiční pálení čarodějnic. Na tuto akci se slétají čarodějnice z místního okolí, ale i z dalekých míst. Akce je doprovázena bohatým doprovodným programem, kde si na své přijdou odpoledne děti a večer jejich rodiče. K tanci a poslechu hrají pouze vybrané a osvědčené hudební skupiny. Každoročně se volí Miss Šereda, a to v kategorii junior a senior. O půlnoci nesmí chybět ani tradiční velkolepý ohňostroj.

V květnu město Tovačov pořádá májové oslavy, které se konají na zámku. Nesmí chybět ani tradiční jarmark, který mohou lidé navštívit na Tovačovském náměstí. V období této slavnosti jezdí vlak na trati Tovačov – Kojetín. Tento vlak totiž již pravidelně nejedí, je vypravován pouze, pokud jsou významné akce, ke kterým patří tradiční Výlov Hradeckého rybníka a Tovačovský portál, což je folkový festival, který se koná v září. V květnu se na Tovačovských jezerech koná Tovačovská jarní čtyřladvacítka, jedná o soutěž v rybolovu. Akce trvá dva dny, rybáři soutěží v chytání ryb, v neděli je pak vyhodnocení. Rybářům se podle úlovků přidělují body, 1 bod = 1 cm. Podmínkou účasti v této soutěži je vlastnit platný rybářský lístek. (Město Tovačov, 2012)

- Kulturně historické památky

Kostel Nanebevzetí Panny Marie Kojetín

Tento kostel je významnou kulturní památkou, která je svou velikostí a polohou dominantou města viditelnou již z dálky. Jedná se o původní gotický kostel, ale z tohoto období jsou zachovány pouze základy stavby. V 17. století byl postaven od základu nový z důvodu útoku švédských vojsk, která kostel zdevastovala. Nový barokní kostel má jednu loď hlavní a dvě vedlejší, dvě mohutné 50 m vysoké věže, mezi nimiž se nachází zdobený štít a osm výklenků se světcí (sv. Václav, sv. Florián, sv. Cyril, sv. Metoděj, sv. Josef, sv. Jan Sarkander, sv. Jan Nepomucký, sv. František Serafínský). Interiér kostela je zařízen ve stylu klasicismu z 18. Století. V kostele se nachází velice cenný obraz sv. Jana Křtitele z roku 1739. (Hrady.cz, 2012)

Morový sloup Panny Marie Kojetín

Sloup se nachází přímo uprostřed Masarykova náměstí v Kojetíně. Datum zhotovení je v letech 1704 – 1705. Stavba se skládá z pískovcového podstavce, ze kterého vyrůstá mramorový sloup zakončený bohatě zdobenou korintskou hlavicí, na níž spočívá hlavní motiv stavby, figura Panny Marie. Po stranách morového sloupu lze spatřit sv. Floriána (ochránce před požáry a patrona hasičů) a sv. Vendelína (ochránce stád a přeneseného domácího zvířectva). (Hrady.cz, 2012)

Zámek Tovačov

Byl založen v 2. polovině 11. století jako útočiště lovců a později sloužil jako chráněná vodní tvrz. Za posledních Cimburků byl hrad přestavěn na renesanční zámek. V jeho prostorách si můžete prohlédnout renesanční portál zámecké věže, zámeckou kapli s raně barokní štukaturou, levé křídlo zámku se schodištěm ve Vídeňském stylu a obřadní síň města. Dále rytířský a sněmovní sál. Zámek je stále více vyhledávaným místem pro konání svateb. Také výstup na zámeckou věž vysokou 96 m je nezapomenutelný zážitek. (Zámek Tovačov, 2012)

Židovský hřbitov Tovačov

Byl založen v 2. polovině 17. století. Nejstarší dochované náhrobky pochází z konce 17. století. Hřbitov se může pyšnit 250 náhrobními kameny. Současný hřbitov je již druhým v pořadí. První židovský hřbitov, na jehož místě se nyní nachází nákupní středisko Jednota, byl založen v 15. století a zničen byl v roce 1643. Součástí dnešního

židovského hřbitova je také obřadní síň, která byla postavena v roce 1889 v novorenesančním stavebním slohu. Po 2. světové válce byla obřadní síň využívána jako skladovací prostory. V letech 1994 – 1996 byla provedena celková rekonstrukce obřadní síně, která dnes slouží jako muzeum židovských pohřebních zvyků a historie tovačovské židovské obce. Hřbitov je chráněn jako národní kulturní památka. (Hrady.cz, 2012)

Zámek Chropyně

Zámek Chropyně je známý legendou o hanáckém králi Ječmínkovi. Byl postaven v roce 1615, kde dříve bývala vodní tvrz. Zámek je postaven v renesančním stylu a je dvoupatrový. Rekonstrukce obou hlavních historických sálů proběhla v 50. letech 19. století a jejich podoba je zachována do dnes. V 70. letech 19. století tento zchátralý objekt prošel památkovou rekonstrukcí. V prvním patře zámku se nachází Rytířský a Ječmínkův sál. V Rytířském sále mohou návštěvníci obdivovat sbírku historických zbraní. Ve druhém patře je možné shlédnout grafickou tvorbu chropyněského rodáka, Emila Filly. (České památky.cz, 2012)

Kostel sv. Maří Magdalény Němčice nad Hanou

Kostel pochází z období po roce 1662. Asi 6 m od kostela stojí odděleně věž se zvony. Věž je pravděpodobně starší než kostel, její zvonice je pozdně barokní. Boční kaple kostela byly přistavěny v 2. polovině 18. století. V roce 1897 byl kostel a jeho nový oltář vysvěcen tehdejší olomouckým arcibiskupem T. Kohnem. Kostel přišel několikrát o zvony, až v roce 1968 bylo pořízeno 5 nových zvonů. V roce 1945 byl kostel i věž těžce poškozeny, ale následně byly opraveny. Kostel patří mezi Národní kulturní památky. (Němčice nad Hanou, 2012)

Kostel sv. Bartoloměje Polkovice

Kostel byl postaven v novogotickém stylu v letech 1908 – 1909. V době světových válek byly z kostela dvakrát odstraněny zvony. Po druhé světové válce zapůjčily Uhřetice Polkovicím zvon. V roce 1998 byla provedena sbírka a byly pořízeny dva vlastní zvony ze zvonařské dílny v Brodku u Přerova o hmotnosti 155 kg a 90 kg. Dne 30. srpna byly zvony slavnostně vysvěceny za hojně účasti veřejnosti. (Polkovice, 2012)

- Sportovní zařízení a akce

Koupaliště Chropyně

Koupaliště v Chropyni má již dlouholetou tradici. Po 20-ti letech, tj. v roce 2007 - 2008 proběhla na koupališti rozsáhlá rekonstrukce a modernizace. Voda ve všech bazénech je vyhřívána tepelnými čerpadly. Koupaliště je vybaveno zábavními vodními atrakcemi, mezi které patří tobogán, skluzavka, lezecká stěna, divoká řeka, masážní lavice. V areálu se nachází hřiště na plážový volejbal a míčové hry. (Správa majetku města Chropyně, 2012)

Sportovní hala Tovačov

Sportovní hala patří mezi víceúčelové zařízení města. Stavba byla realizována v 80. letech 20. století. Provoz haly zajišťuje TJ Sokol Tovačov. V hale je možné provozovat většinu halových sportů. Mimo sportovních aktivit je hala využívána i k pořádání plesů, koncertů, tanečních zábav a diskoték. Její současný stav, ale neodpovídá nárokům na moderní zařízení tohoto typu. Částečná rekonstrukce byla provedena v roce 2008. (Město Tovačov, 2012)

Sportovní areál u Gymnázia Kojetín

Tento sportovní areál u Gymnázia Kojetín byl vybudován v roce 2001. Občané a studenti mohou využít dvě víceúčelová hřiště s umělým povrchem, cvičnou horolezeckou stěnu, cvičnou tenisovou stěnu, šatny a sociální zařízení. Milovníci in-line bruslí mohou využít U-rampy. Kolem celého sportovního areálu je vybudována běžecká trasa. (Město Kojetín, 2007)

Loděnice Kojetín

Na své si v Kojetíně přijdou i milovníci vodní turistiky. Zázemí pro milovníky vodní turistiky poskytuje Loděnice v Kojetíně. Již tradičně se zde konají Dračí lodě, jízda Dračích lodí na dlouhé tratě a mnoho dalších akcí. Nejatraktivnější bývá festival Dračích lodí, který se koná koncem srpna. Závodí zde, jak profesionálové, tak i amatérské posádky, které se daly dohromady pouze pro tyto závody. Festival trvá od soboty do neděle, po celou dobu je připraven doprovodný program a bohaté občerstvení. Pro účastníky z jiných měst a obcí je připravena plocha pro stanování. (Kanoistika Kojetín, 2012)

4.1.3 Atraktivita území členských obcí

Chropyně

Chropyně se nachází v jižním cípu středomoravské roviny Hané asi 10 km severně od Kroměříže, 14 km jihozápadně od Přerova a 6 km severovýchodně od Kojetína. Protéká zde řeka Morava, která v roce 1997 způsobila rozsáhlé povodně. Město má něco okolo 5 000 obyvatel. Patří do Zlínského kraje okresu Kroměříž. Součástí města je i obec Plešovec. Působí zde mateřská a základní škola (1. – 9. ročník). Spojení s okolím zajišťuje vlak a autobusové linky. Zámecký rybník byl díky výskytu vzácných druhů fauny a flóry vyhlášen přírodní rezervací. Dříve zde působila velká firma Technoplast, která je nyní již rozprodána a působí zde mnoho jiných firem. Tento podnik 8. dubna 2011 zasáhl rozsáhlý požár.

Zámek je spravován Muzeem Kroměřížska, stojí v místech středověké rovinné tvrze vodního typu. Nachází se zde Rytířský a Ječmínkův sál, ložnice jsou vybaveny dobovým nábytkem ze sbírek Muzea Kroměřížska. (Město Chropyně, 2011; Muzeum Kroměřížska, 2012)

Ivaň

Obec leží stranou silnice z Tovačova do Prostějova, asi 14 km jihovýchodně od Prostějova a 3 km jihozápadně od Tovačova. Rozkládá se v rovinném terénu Hornomoravského úvalu, 172 m n. m.

Uprostřed návsi stojí kamenný kříž z roku 1883, kaple zasvěcená sv. Floriánovi z roku 1898 a vedle se nachází památník Rudé armády, který je věnován obětem 2. světové války. Mezi další kulturní památky patří sochy, a to socha Panny Marie a socha sv. Jana Nepomuckého.

V provozu je mateřská škola, pošta dvě restaurace a jedna prodejna smíšeného zboží. Mezi místní spolky a organizace patří myslivecké sdružení Ivaň, Tělovýchovná jednota Sokol Ivaň, Sbor dobrovolných hasičů, Český svaz zahrádkářů a sdružení Eywan 2010. (Obec Ivaň, 2012)

Kojetín

Hanácké město Kojetín leží na pravém břehu řeky Moravy v nadmořské výšce 201 m. Leží na důležité dopravní křižovatce, jedná se o železniční trať mezi Přerovem a Brnem a existuje více než 130 let a trať Kojetín-Ostrava přes 110 let.

Nejvýznamnější kulturní památkou, která připomíná pozdní feudalismus je kostel Nanebevzetí Panny Marie. Tvoří dominantu siluety města, proto nejvíce upoutává. Střed náměstí tvoří Mariánský sloup, který je motivem pro typické barokní období. Kojetín představuje také významné židovské památky, mezi něž patří synagoga, která je nejstarší stavbou tohoto druhu v České republice. Další připomínkou této kultury je také židovský hřbitov. Další významnou budovou města je Okresní dům, který byl postaven v roce 1911 v secesním slohu, po rekonstrukci v roce 2001 dostala oficiální název Regionální vzdělávací a informační centrum. V přízemí se nachází informační středisko, muzeum a galerie. V patře sídlí městská knihovna.

Kojetín má také významnou rekreační polohu. Vede zde cyklostezka č. 5040 z Tovačova směrem na Měrovce-Plumlov. V okolí je možné provozovat vodní turistiku, kterou nabízí řeka Morava, která je sjízdná směrem do Tovačova i Kroměříže. Na řece Moravě se pravidelně již šestý rok pořádají Dračí lodě, které jsou velmi významnou akcí pro Kojetín, jelikož se tam sjíždí účastníci z různých měst a obcí. Součástí rekreace obyvatel města a jeho návštěvníků je koupaliště, které prošlo rekonstrukcí a nabízí tři bazény.

Součástí města je poliklinika, spořitelna, pošta a jiné další instituce, které slouží občanům a široké veřejnosti. Kojetín je bohatý na národopisné tradice. Vysokou aktivitu vyvíjí soubor Hanácká beseda, Hanácká scéna a skupina Signál 64, ve které se angažují místní umělci a výtvarníci. Městské kulturní středisko pořádá výstavy, koncerty, přehlídky a jiné akce. Nejvýznamnější je březnová přehlídka amatérských divadelních souborů, v srpnu jsou to potom tradiční Kojetínské hody, na kterých každoročně vystupuje jedna ze slavných osobností, mezi hlavní program patří přehlídka Hanáckých souborů z okolních vesnic. Po tradičních Kojetínských hodech pokračuje na náměstí Hudební léto, kde každý den vystupuje jiná hudební skupina. (Doleček)

Křenovice

Křenovice leží v rovině na pravém břehu řeky Hané, 4 km jihozápadně od Kojetína na silnici z Kroměříže do Vyškova. Křenovicemi protékají dva menší potoky Vlčidolka a Syrovátka. Součástí obce je také významný krajinný prvek, takzvané Křenovské louky.

V Křenovicích byl vybudován v roce 1887 kostel sv. Jana Nepomuckého. Obec je rodištěm bratra Eliáše – biskupa bratrského, a dr. Jana Rozkošného, říšského a zemského poslance, prezidenta Moravské zemědělské rady. Je zde také vybudován kulturní dům, který má dva sály, jeviště, balkón a v polosuterénu má Snack bar. Pořádají se zde taneční zábavy, plesy,

diskotéky, svatby i divadelní představení. V obci se nachází mateřská i základní škola. Křenovice jsou rovněž sídlem odborného učiliště, ve kterém se učí šičky, zahradníci, kuchaři a prodavači. Podmínky pro sportovní vyžití obyvatel Křenovic zajišťuje hřiště, kde se hraje kopaná, ale i místní Sbor dobrovolných hasičů toto hřiště využívá a pořádá soutěže. V obci je také myslivecké sdružení Háj, dále se zde pořádají kulturní a sportovní akce, mezi které patří šibřinky, dětský karneval a vodění medvěda. V obci se nachází stolárna, několik autoopraven, autodoprav, výkup ovoce a pošta. Pracuje zde také umělecký kovář.

Přirozená spádová centra představují města Kojetín, Tovačov, Chropyně a Němčice nad Hanou, a to z pohledu pracovních příležitostí, podnikání, sociálního vybavení, služeb, školství, zdravotnictví a sociální péče, ale také nabídky sportovních a kulturních akcí. (Doleček)

Lobodice

Lobodice leží na jihu Olomouckého kraje mezi Přerovem a Prostějovem. Patří mezi nejstarší obce na Moravě. Na katastru Lobodic se nachází chráněná přírodní rezervace Zástudánčí, což představuje původní lužní les s přirozeným neregulovaným tokem Moravy. Obec se nachází pod soutokem řeky Moravy a Bečvy. V blízkosti Lobodic se nacházejí také Skašovská jezera, která jsou rájem pro sportovní rybáře. Okolí také nabízí dobré podmínky pro cykloturistiku.

Mezi nejvýznamnější historické památky patří kostel Panny Marie z roku 1771, jehož součástí je i přistavěná sakristie, Hanácký žudr a socha sv. Jana Nepomuckého. Společenský a kulturní život se odehrává v novém kulturním domě s kinem, který je celoročně využitý. Kino promítá dvakrát do měsíce a to od září do června. V srpnu se zde každoročně pořádají hody, které jsou spojeny s rybářskou soutěží. (Doleček)

Měrovice nad Hanou

Měrovice nad Hanou mají charakter středně velkého zemědělského sídla. Obec je významným zdrojem pracovních příležitostí v zemědělské výrobě pro celý region. Leží mezi Kojetínem a Němčicemi, na levém břehu řeky Hané v rovinaté krajině.

Dominantou obce a okolí je tři sta let starý římsko-katolický kostel sv. Bartoloměje na návsi v její jihozápadní části. V obci se nachází kulturní dům, který je využíván k podnikatelským účelům, je zde také mateřská škola a základní škola, kterou mohou děti

navštěvovat první čtyři třídy. V okrajové poloze v západní části obce je vybudován a dobře udržován sportovní areál TJ Haná s potřebným zázemím v podobě šaten, tribuny a pohostinství. Zařízení společenského charakteru zahrnuje také taneční parket a plochu veřejné zeleně. Na okraji obce je situován areál bývalého zemědělského družstva, který dnes využívá několik podnikatelských subjektů. Za tímto objektem se nachází velká vodní nádrž, která slouží rybářům k chovným účelům. (Měrovice nad Hanou, 2012)

Němčice nad Hanou

Město Němčice nad Hanou se rozprostírá v jižní části Olomouckého kraje na levém břehu řeky Hané.

Největší turistickou zajímavostí je kostel svatě Maří Magdalény z 16. století s věží, která stojí šest metrů od kostela. Obyvatelé mají ve městě k dispozici řadu firem, které zajišťují pracovní příležitosti, Českou spořitelnu, městský úřad, úřad práce, poštu, knihovnu, zdravotní služby, lékárnu, dům s pečovatelskou službou. O vzdělávání a kulturně-společenský život se stará kulturní referent a příspěvkové organizace, které jsou zřízené městem, jedná se o základní, mateřskou i základní uměleckou školu a dům dětí a mládeže Orion. Aktivně zde působí národopisný spolek Pantlák, divadelní spolek na Štaci, Dechový orchestr mladých, Sbor dobrovolných hasičů a Klub žen. (Doleček)

Obědkovice

Obědkovice leží asi 15 km od města Prostějov v kraji zvaném Haná. Poloha v této oblasti přímo předurčuje celkový zemědělský charakter obce. Blízkými sídelními útvary jsou Kojetín, Tovačov a Němčice na Hané. Severní části obce se dotýká silnice 2. třídy Prostějov-Kojetín-Kroměříž-Tlumačov, která vytváří ideální podmínky pro dojíždění za prací, kulturou, sportem nebo vhodné spojení s podnikatelskou činností. Jedná se o druhou nejmenší obec mikroregionu, která má pouze 277 obyvatel.

Dominantu v obci tvoří kaplička zasvěcena sv. Gotthardovi, budova obecního úřadu, jehož základní kámen byl položen v roce 1900 a sokolovna dostavěná roku 1947. Aktivně zde působí sbor dobrovolných hasičů a Tělovýchovná jednota Sokol. Děti za vzdělání, dojíždějí do okolních vsí. V katastru Obědkovic nejsou zastoupeny lesy, 238 ha zaujímá zemědělská půda, zbytek tvoří zastavěné plochy. Nejbližší vodní tok je Valová, ve vsi leží pouze dvě svodnice vod, které do ní ústí. (Doleček)

Oplocany

Oplocany leží 2,5 km jihozápadně od Tovačova v rovině úrodné Hané. Náves je na obou koncích otevřená a tvoří jedinou ulici. K památkám patří barokní socha sv. Floriána, která stojí na návsi. Místní škola byla založena před rokem 1814. V roce 1882 byla postavena nová budova a škola rozšířena na dvojtřídní. Dnes místní děti navštěvují školu v Tovačově. Do Oplocan se vrátil také kulturní a společenský život, pro občany je pořádáno mnoho akcí. Nachází se zde také myslivecký spolek. (Doleček)

Polkovice

Obec leží při státní silnici Tovačov-Kojetín v průměrné výšce 200 m n. m., má rozlohu 705 ha včetně polností. Obci dominuje místní kostel sv. Bartoloměje, který je vystavěn v novogotickém slohu a pochází z let 1908-1909. Nachází se zde také nevelký zámek, který byl postavený v pobělohorské době a nyní je v majetku obce. Mezi nejstarší památky obce patří boží muka z roku 1637. Budova obecního úřadu vznikla v letech 1983-1987. V současné době je zde umístěn obecní úřad, knihovna, místnost pro dojíždějícího lékaře a kadeřnici, posilovna s menším vybavením, zasedací místnost a prostorný sál s kuchyní, který slouží občanům pro pořádání nejrůznějších společenských akcí. V budově je také vyčleněn prostor pro keramický kroužek, který zejména navštěvují děti základní školy, ale v poslední době ho navštěvují i maminky dětí. V obci se nachází mateřská i základní škola. Základní škola nabízí vzdělání dětem do páté třídy.

V obci svou činnost projevuje fotbalový klub, tenis klub a ASPV. K nejstarším spolkům v obci patří místní dobrovolní hasiči, v roce 2006 byla provedena rozsáhlá rekonstrukce budovy hasičárny. V obci provozuje také podnikatelskou činnost mnoho subjektů, mezi které patří prodejna smíšeného zboží, pohostinství, autodoprava, klempířství. V areálu bývalého JZD podniká firma FARPOL, která zaměstnává několik zaměstnanců z Polkovic. V obci se nachází také jezdecký oddíl a jezdecký klub, který se v poslední době stal hodně populární. (Doleček)

Stříbrnice

Obec Stříbrnice se nachází v rovinaté oblasti Střední Hané, kraji bohatém na historii, lidové tradice, kulturu i židovské památky. Jedná se o nejmenší obec mikroregionu, která má pouhých 236 obyvatel.

U silnice vedoucí na Kroměříž a Brno stojí kaplička z dob Marie Terezie, která patří mezi místní památky. V šedesátých letech byl postaven kulturní dům. V současné době se v něm nachází místní knihovna s přístupem na internet, obecní úřad a v přízemí jsou prostory určené pro lékaře, který sem jedenkrát týdně přijíždí ordinovat. V nově zrekonstruovaném kulturním sále se pořádají různé akce občanů, taneční zábavy a mnoho dalšího. Ve Stříbrnicích se nachází koupaliště, které je již delší dobu mimo provoz. V roce 2005 v tomto areálu bylo vybudováno víceúčelové hřiště s umělým povrchem na malou kopanou, tenis, volejbal a nohejbal, využívané i občany z okolí. V obci se nachází také mnoho podnikatelů různých oborů, zejména jsou to obory stavebnictví a elektro. V bývalém areálu JZD je výkupna palet a sídlo soukromého zemědělce. (Doleček)

Tovačov

Město Tovačov se stejnojmenným zámekem leží při středním toku řeky Moravy v nadmořské výšce 200 m, v samém srdci rovinaté úrodné Hané. Je středem pomyslného čtverce, jehož vrcholy tvoří na severu krajské město Olomouc, na východě město Přerov, na jihu město Kroměříž a na západě pak město Prostějov. Díky své významné strategické poloze se již krátce po svém založení město stalo důležitou křižovatkou obchodních cest, vázaných na soutok řek Moravy a Bečvy.

Chloubou Tovačova je renesanční zámek, který patří mezi nejvýznamnější architektonické soubory našeho státu. Procházka ve stínu hráze Zámecké, Skašovské, Annovské nebo kolem rybníku Kolečko patří mezi nezapomenutelné zážitky. Rybník Kolečko byl vyhlášen v roce 2000 za významný krajinný prvek, který se stal domovem řady zajímavých druhů hub, rostlin a živočichů, vyskytujících se v rámci naší republiky velmi vzácně. Tovačov má dobré podmínky pro sport a relaxaci. Nachází se zde víceúčelová sportovní hala, fotbalové a tenisové hřiště, dráhový golf, sauna, kynologické cvičiště a jsou zde také výborné podmínky pro jachting. Tovačovská jezera jsou centrem pro sportovní rybáře. (Město Tovačov, 2012)

Troubky

Obec Troubky leží v oblasti úrodné Hané, v rovinné nivě řeky Bečvy, asi 8 km jihozápadně od Přerova, nedalekého soutoku řek Bečvy a Moravy, je největší obcí mikroregionu. V blízkém okolí obce se nacházejí Skašovská jezera, která slouží k těžbě šterkopísků a jsou i vodárenským zdrojem. Jejich okolí je vhodné pro příjemné vycházky a výlety. Obec je předurčena především zemědělské činnosti. V minulosti v obci

převažovala zemědělská činnost a řemesla, která souvisela se zpracováním dřeva. Teprve až ve 20. letech se rozvinulo i drobné podnikání.

K významným památkám obce patří socha svatého Amada z poloviny 18. století, která v roce 2002 byla zcizena. V roce 2003 byla na pomník instalována nová reliéfní postava a pomník tak opět nabyl ztracený lesk. Socha se nachází na místním hřbitově. V obci se nachází kostel svaté Markéty, který byl postaven nedlouho po skončení prusko-rakouské války v roce 1872. Novou památkou je pomníček obětem povodní z roku 1997, který se nachází před obecním úřadem. V obci sídlí pošta a kancelář s občasným provozem, kde má sídlo obvodní oddělení Policie ČR. Obec zřizuje jako příspěvkovou organizaci základní školu, jejíž součástí je i mateřská škola, jídelna a družina. Škola má všech devět ročníků. (Obec Troubky, 2011)

Uhřetice

Uhřetice se nachází v jižní části okresu Přerov ve vzdálenosti asi 20 km od okresního města, leží na pravém břehu řeky Moravy. Leží na silnici II/437, která spojuje Olomouc a Prostějov s Kroměříží a Zlínem. V blízkosti obce se nachází řeky Morava, Valová, Boleloucký náhon, lesní rameno Bečvy spolu se zatopeným bývalým pískovištěm, které dodávají krajině mimořádnou zajímavost.

Mezi místní pamětihodnosti patří barokní sousoší svatého Floriána z roku 1742, které je umístěné na mohutném podstavci a nachází se na návsi. V roce 1995 bylo restaurováno. Asi 500 m od obce se nachází technická památka – zhybka (sifon) křížení řeky Valové a Bolelouckého náhonu. Obec se v roce 1990 osamostatnila. Je členem Svazu měst a obcí České republiky, Sdružení obcí střední Moravy, mikroregionu Střední Haná. Je zde mateřská škola a stravovna, která je využívána i pro veřejnost. Do základní školy děti dojíždějí do 2 km vzdáleného Kojetína. (Doleček)

Záříč

Obec Záříč leží nedaleko Kroměříže, patří do Zlínského kraje okresu Kroměříž. Nachází se v nádherném turisticky atraktivním kraji poblíž řeky Moravy. První písemná zmínka o obci je již v roce 1261. Na návsi se nachází kaple svatého Floriána, na místním hřbitově je to socha svatého Františka z roku 1890. V obci je zachován Ham – což je kovový hřeb, který připomíná častý boj zdejších obyvatel s vodním živlem. V obci podnikají některé podnikatelské subjekty, mezi které patří např. Velkosklad s plasty, s. r. o., Zahrada Olomouc – okrasná školka a stromy, KLEAN – elektromotory. Předpokladem pro rozvoj

cestovního ruchu může být přírodní vodní nádrž Pískáč, kde se můžete jak v létě vykoupat, tak si zde přijdou na své i rybáři. (Obec Zářičí, 2012)

4.2 Selektivní faktory

❖ Demografické předpoklady

Do mikroregionu Střední Haná patří 15 obcí a měst – Chropyně, Ivaň, Kojetín, Křenovice, Lobodice, Měrovice nad Hanou, Němčice nad Hanou, Obědkovice, Oplocany, Polkovice, Stříbrnice, Tovačov, Troubky, Uhřetice, Zářičí. Nejvíce obyvatel žije ve městě Kojetín – 6 467 obyvatel. Naopak mezi obce s nejnižším počtem obyvatel patří Obědkovice a Oplocany, ve kterých žije 272 a 304 obyvatel. Obec Stříbrnice patří k nejmenším obcím, kde žije pouhých 244 obyvatel.

Věková struktura mikroregionu Střední Haná, není ve výhledu do budoucna příliš dobrá. Ve srovnání s jinými mikroregiony, kraji nebo i v celé České republice je na tom tento mikroregion stále dobře, protože počet občanů v předproduktivním věku je jen o málo nižší, než počet občanů ve věku poproduktivním. Z následující tabulky je patrné, že v celém mikroregionu Střední Haná je celkově o cca 180 lidí v předproduktivním věku méně, než lidí ve věku v poproduktivním. Počet obyvatel ve věku poproduktivním převyšuje počet obyvatel ve věku předproduktivním pouze v těchto obcích Křenovice, Lobodice, Oplocany, Stříbrnice, Tovačov, Troubky a Zářičí. Celkově v mikroregionu Střední Haná žije 16 386 lidí v produktivním věku, což je 70,39 % všech obyvatel. (Mikroregion Střední Haná, 2011)

Tabulka 1: Počet obyvatel a věková struktura v jednotlivých obcích mikroregionu Střední Haná k 1. 1. 2010 (Zdroj: Mikroregion Střední Haná, 2011; upraveno autorem)

Obec	Celkový počet obyvatel	0 – 14 let		15 – 64 let		65 a více let	
		počet	%	počet	%	počet	%
Chropyně	5 081	734	14,45 %	3 726	73,33 %	621	12,22 %
Ivaň	510	80	15,69 %	356	69,80 %	74	14,51 %
Kojetín	6 467	978	15,12 %	4 535	70,13 %	954	14,75 %
Křenovice	425	56	13,18 %	307	72,24 %	62	14,59 %
Lobodice	683	85	12,45 %	484	70,86 %	114	16,69 %
Měrovice nad Hanou	678	111	16,37 %	474	69,91 %	93	13,72 %
Němčice nad Hanou	2 126	304	14,30 %	1 515	71,26 %	307	14,44 %
Obědkovice	272	52	19,12 %	180	66,18 %	40	14,71 %
Oplocany	304	35	11,51 %	210	69,08 %	59	19,41 %
Polkovice	512	82	16,02 %	349	68,16 %	81	15,82 %
Stříbrnice	244	36	14,75 %	158	64,75 %	50	20,49 %
Tovačov	2 554	353	13,82 %	1 727	67,62 %	474	18,56 %
Troubky	2 049	263	12,84 %	1 420	69,30 %	366	17,86 %
Uhřičice	622	100	16,08 %	416	66,88 %	106	17,04 %
Záříčín	751	87	11,58 %	529	70,44 %	135	17,98 %
Celkem	23 278	3 356	14,42 %	16 386	70,39 %	3 536	15,19 %

❖ Ekonomické předpoklady

Český statistický úřad provádí evidenci makroekonomických ukazatelů v jednotlivých krajích. V následující tabulce jsou uvedeny makroekonomické údaje za Olomoucký a Zlínský kraj, a to HDP, průměrná hrubá měsíční mzda a míra nezaměstnanosti.

Tabulka 2: Ekonomické údaje v Olomouckém a ve Zlínském kraji (Zdroj: ČSÚ, 2012; vlastní zpracování)

	Jednotka	Období	Hodnota
Olomoucký kraj			
HDP	mil. Kč	2010	173 882
Průměrná hrubá měsíční mzda	mil. Kč	2010	20 651
Míra nezaměstnanosti	%	3. čtvrtletí 2011	10
Zlínský kraj			
HDP	mil. Kč	2010	177 989
Průměrná hrubá měsíční mzda	mil. Kč	2010	20 488
Míra nezaměstnanosti	%	2011	9,35

V mikroregionu Střední Haná bylo počátkem roku 2011 evidováno na pracovním úřadě 1851 žadatelů o práci. Celkový počet obyvatel činí 23 278 obyvatel, z toho je v produktivním věku asi 70,39 % a z toho lze vymezit odhadovanou míru nezaměstnanosti na 7 % z celkového počtu obyvatel. Z pohledu ekonomicky aktivních obyvatel dosahuje průměrná nezaměstnanost mikroregionu 15,68 %, což je nepříznivá situace.

Hlavním problémem v mikroregionu Střední Haná z pohledu zaměstnanosti je zejména malý počet pracovních příležitostí v místních obcích. Proto obyvatelé musí hledat pracovní příležitosti mimo mikroregion a to v přilehlých městech.

Míra registrované nezaměstnanosti je nejvyšší v obci Měrovice nad Hanou – 27,5 %, naopak nejnižší míra nezaměstnanosti je v Němčicích nad Hanou – 10,1 %.

Tabulka 3: Počet žadatelů o práci v mikroregionu k 1. 1. 2011 (Zdroj: Mikroregion Střední Haná, 2011)

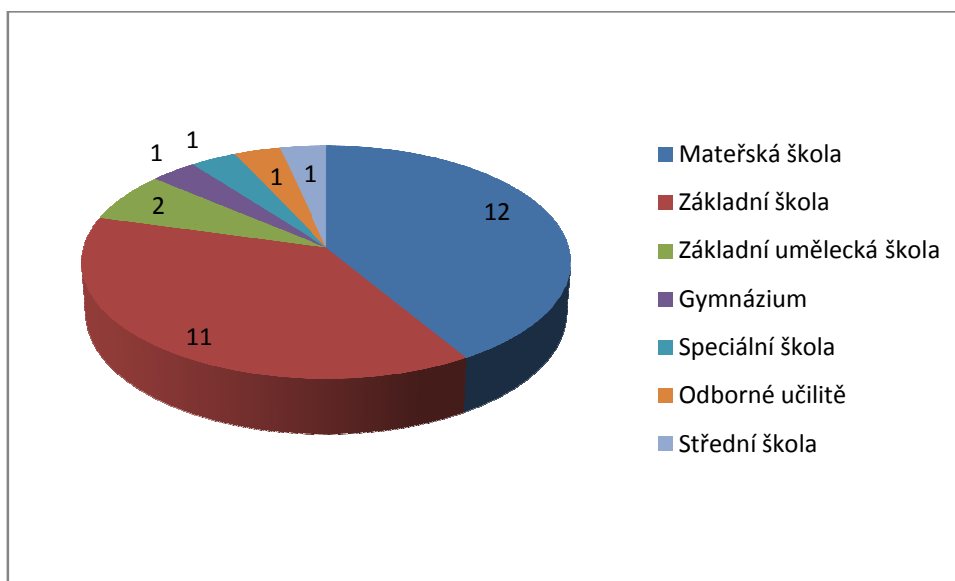
Obec	Počet uchazečů o práci	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	Míra nezaměstnanosti v %
Chropyně	364	2 801	13,0
Ivaň	35	245	14,3
Kojetín	575	3 312	17,4
Křenovice	30	223	13,5
Lobodice	83	345	24,1
Měrovice nad Hanou	99	360	27,5
Němčice nad Hanou	105	1035	10,1
Obědkovice	23	113	20,4
Oplocany	35	161	21,7
Polkovice	47	214	22,0
Stříbrnice	16	112	14,3
Tovačov	182	1 283	14,2
Troubky	129	964	13,4
Uhřetice	57	305	18,7
Záříčie	71	329	21,6
Celkem	1851	11 802	15,68

Pro mikroregion Střední Haná má velký význam zejména podnik Chropyněská strojírenská, a.s., který patří mezi největší zaměstnavatel v mikroregionu, hlavním předmětem činnosti této společnosti je klempířství, oprava karoserií, zámečnictví a opravy. K dalším významným zaměstnavatelům patří Moravský Lihovar Kojetín, a. s., který vyrábí a upravuje kvasný líh, Mlýn Kojetín, spol. s r. o. zabývající se mlýnskou výrobou, Betonika, spol. s r. o. zabývající se výrobou stavebních hmot a stavebních výrobků, TOPOS PREFA Tovačov, a. s. zabývající se kovoobráběčstvím, zámečnictvím a výrobou stavebních hmot.

Dále mezi méně významné firmy v mikroregionu patří Soft plast, a. s. – Chropyně zabývající se softwarovými a hardwarovými službami pro výpočetní techniku, EUROFORM, a. s. – Chropyně zabývající se technickou přípravou strojírenské a plastikářské výroby, INLOBO, s. r. o – Lobodice zabývající se výrobou a úpravou kvasného lihu, MAPETO podlahy, s. r. o. – Měrovice nad Hanou zabývající se podlahářstvím, J.R.J. Kovomont, s. r. o – Měrovice nad Hanou zabývající se kovoobráběčstvím, Haná Recykling, spol. s r. o. – Němčice nad Hanou zabývající se zpracováním pryže a plastů na ekologické výrobky, Farpol, s. r. o. – Polkovice zabývající se chovem domácích a zoologických zvířat a poskytováním souvisejících služeb, ZELTR AGRO, a. s. – Troubky zabývající se zemědělstvím včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků. (Mikroregion Střední Haná, 2011)

❖ Sociální předpoklady

V mikroregionu Střední Haná se nachází nejvíce mateřských a základních škol, odborné učiliště střední škola jsou zde pouze jednou, jedná o Střední odborné učiliště v Křenovicích a Střední školu řezbářskou v Tovačově.

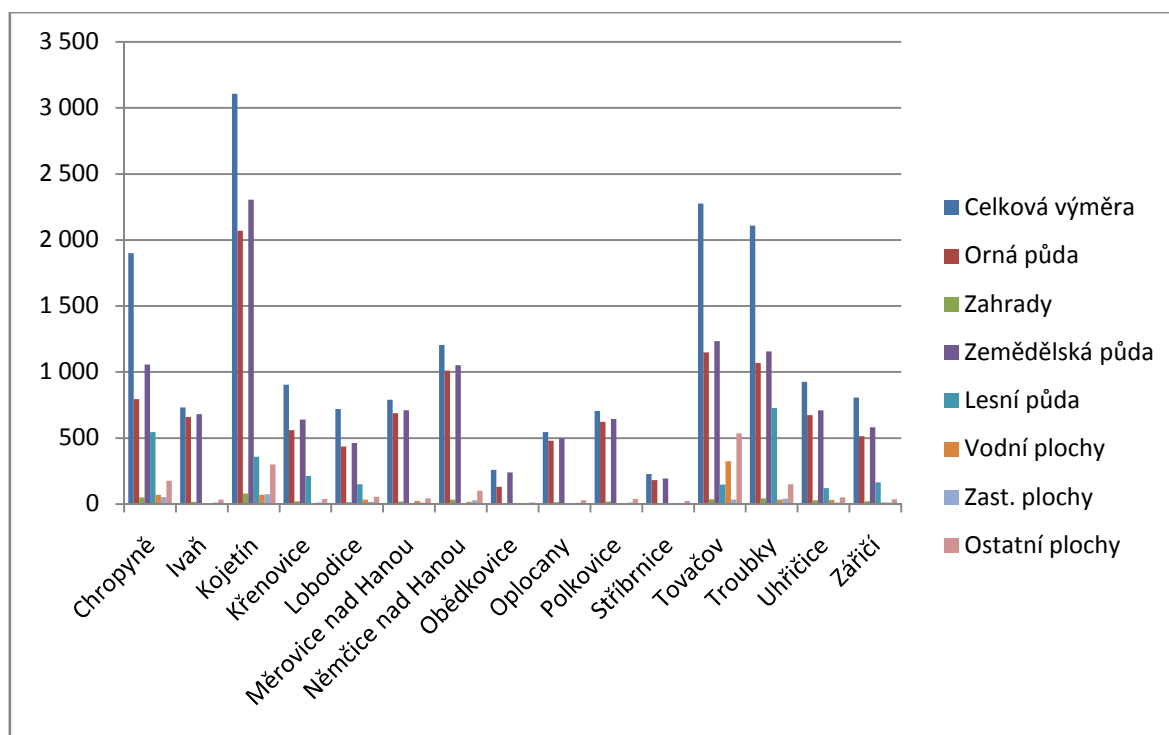
Graf 1: Seznam školských zařízení v mikroregionu Střední Haná (Zdroj: Mikroregion Střední Haná, 2011, vlastní zpracování)

Zdravotní a sociální péče v mikroregionu Střední Haná je na úrovni odpovídající potřebám místních obyvatel a hlavně možnostem obcí. V mikroregionu Střední Haná se nenachází žádná nemocnice, lidé jsou odkázáni na spádovost do okresních měst – Přerov a Kroměříž. Zdravotní péče v obcích je poskytována ambulantně, jedná se především o praktické lékaře, dětské lékaře, zubní lékaře, ale v některých obcích se nachází také masáže,

rehabilitace a lékárna. V některých obcích zdravotnické zařízení chybí úplně. Zdravotní péče mohou lidé využívat v Kojetíně, v Chropyni, v Němčicích nad Hanou, v Tovačově a v Troubkách. (Mikroregion Střední Haná, 2011)

❖ Životní prostředí

Zemědělská půda zahrnuje ornou půdu, zahrady, zemědělskou půdu, lesní půdu, vodní plochy, zastavěné plochy a ostatní plochy. Největší plochu orné půdy má Kojetín – 2 070 ha naopak nejmenší plochu orné půdy mají Obědkovice – 130 ha. Tento mikroregion má také dostatek zemědělské půdy, největší plochu zemědělské půdy má opět Kojetín, protože jeho rozloha je největší ze všech obcí, a to 2 306 ha, naopak nejméně zemědělské půdy mají Stříbrnice – 195 ha. Údaje o dalších obcích jsou uvedeny v následujícím grafu.

Graf 2: Využití ploch v ha v mikroregionu Střední Haná (Zdroj: Mikroregion Střední Haná, 2011; vlastní zpracování)

4.3 Realizační faktory

- **Dopravní infrastruktura**

Silniční doprava

Mikroregion Střední Haná má výhodnou polohu. V povzdálí obce Křenovice a Němčice nad Hanou vede dálnice D1 ze směru Zlín – Kroměříž – Vyškov – Brno – Praha. Úsek mezi Zlínem – Kroměřížem – Vyškovem je nově vybudován. Prodloužení dálnice o tento úsek ulevilo mnoha obcím mikroregionu Střední Haná, cesty II. třídy již nejsou tak

frekventované jak dříve. Stav příjezdových komunikací je převážně ve vlastnictví kraje a ve velmi špatném a někdy až v havarijním stavu. Hlavními stávajícími silničními komunikacemi, které jsou v mikroregionu jsou silnice I/47 – Vyškov – Kojetín – Přerov – Hranice a silnice II/367 Prostějov – Kojetín – Kroměříž – Tlumačov, silnice II/435 Olomouc – Tovačov – Polkovice, Chropyně – Kroměříž, silnice II/436 Kojetín – Chropyně – Kyselovice – Přerov, Prostřednictvím těchto silnic je zajištěno napojení mikroregiona na hlavní dopravní tahy. Informace týkající se pozemních komunikací v jednotlivých okresech Olomouckého a Zlínského kraje jsou zachyceny v následující tabulce.

Tabulka 4: Délka silnic a dálnic v Olomouckém a Zlínském kraji dle okresů (Zdroj: ČSÚ 31. 12. 2010 – upraveno autorem)

Kraje, okresy	Dálnice v provozu	Silnice			Silnice a dálnice celkem
		I.třídy	II.třídy	III.třídy	
Olomoucký kraj	33	435	924	2174	3566
Jeseník	-	66	124	101	292
Olomouc	-	122	286	664	1073
Prostějov	8	33	166	468	675
Přerov	26	96	165	419	706
Šumperk	-	117	183	522	822
Zlínský kraj	13	358	573	1197	2140
Kroměříž	13	37	189	315	553
Uherské Hradiště	-	122	140	263	525
Vsetín	-	114	84	310	507
Zlín	-	85	160	309	555

Autobusová doprava

Autobusovou dopravu v mikroregionu zajišťuje společnost Veolia Transport Morava, a. s., FTL – First Transport Lines, a. s., ČSAD Vsetín, a. s. a KRODOS BUS, a. s. Dopravní dostupnost autobusem je v mikroregionu na dobré úrovni. Z Kojetína se dostanete autobusem do Zlína, Kroměříže, Přerova, Prostějova i do Olomouce. Autobusová

doprava na vesnicích je také na dobré úrovni, autobusy do větších měst jezdí skoro každou hodinu.

Letecká doprava

Letecká doprava v tomto mikroregionu bohužel není dostupná. Nejbližší letiště se nachází v Ostravě, Brně, Praze, Vídni a v Bratislavě. Letiště v Prostějově slouží především pro sportovní účely, jako je seskok padákem a tandemové seskoky.

Železniční doprava

V mikroregionu se nachází na regionálně významná trať č. 300 – Brno – Přerov. Trať vede z Brna přes Holubice, Nezamyslice a Kojetín do Přerova. Z Kojetína je to pak trať č. 303 – Kojetín – Kroměříž – Hulín – Valašské Meziříčí, trať č. 334 – Kojetín – Tovačov, tato trať je většinou využívána pouze pro nákladní přepravu, osobní vlak jezdí, pouze pokud se v Tovačově konají společenské a kulturní akce. Železniční stanice se nachází v Kojetíně, v Chropyni, v Měrovicích nad Hanou a v Němčicích nad Hanou. (Mikroregion Střední Haná, 2012)

Cyklodoprava

V České republice bylo k 1. 1. 2011 naměřeno 1903 km cyklostezek a komunikací vhodných pro cyklisty. Mikroregion Střední Haná zasahuje jak do Olomouckého tak do Zlínského kraje. Na území Olomouckého kraje se nachází 171 km cyklostezek a na území Zlínského kraje je to 175 km cyklostezek. (Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy, 2011)

Mezi Chropyní a Plešovcem se nachází nově vybudovaná cyklostezka, v dalších letech je naplánované její prodloužení směrem na Kroměříž a na Kojetín. V Lobodicích v lese vede cyklostezka směrem na Chropyni, Záříčí a Troubky. Na této cyklostezce se střídá terén, v lordském lese je asfaltová silnice, dále je to místy zpevněná polní cesta. Mezi Němčicemi nad Hanou, Vrchoslavicemi a Mořicemi se nachází nově vybudovaná cyklostezka, která je celá z asfaltového povrchu. Díky velkému provozu by bylo vhodné vybudovat cyklostezku ve směru Polkovice – Uhřičice – Kojetín a Polkovice – Obědkovice – Klenovice na Hané. (Střední Haná, 2012)

Ubytovací kapacity

Počet hromadných ubytovacích zařízení má kolísavou tendenci. Český statistický úřad zaznamenal největší nárůst v roce 2011, a to 395. Největší pokles HUZ byl v roce 2000,

což představovalo pouze 317. Olomoucký kraj se co do počtu HUZ v celé České republice řadí až skoro ke konci, za tímto krajem následuje pouze kraj Pardubický (365) a kraj Zlínský (351). Celkový počet pokojů v Olomouckém kraji zaznamenal největší nárůst v roce 2011, i když v předchozích letech počet pokojů kolísal. Celkový počet lůžek zaznamenal největší nárůst v roce 2008, poté v dalších dvou letech počet lůžek klesl a v roce 2011 opět mírně počet lůžek vzrostl. Počet míst pro stany a karavany zaznamenal největší nárůst v roce 2007, v dalších letech byl menší pokles, ale opět v roce 2011 se počet míst pro stany a karavany o něco navýšil.

Tabulka 5: Kapacita hromadných ubytovacích zařízení v Olomouckém kraji v letech 2000 – 2011 (Zdroj: ČSÚ, 2012)

Rok	Počet zařízení	Počet pokojů	Počet lůžek	Počet míst pro stany a karavany
2000	317	6 911	18 546	775
2001	332	6 938	18 824	742
2002	364	7 279	19 403	954
2003	365	7 315	19 864	992
2004	343	6 915	18 596	883
2005	344	7 139	19 496	969
2006	343	7 005	19 122	1 060
2007	345	7 045	18 833	1 250
2008	357	7 674	20 553	989
2009	338	7 376	19 127	894
2010	325	7 397	19 152	873
2011	395	7 744	20 341	912

Počet hromadných ubytovacích zařízení se v jednotlivých letech mění jen nepatrně. Český statistický úřad zaznamenal největší nárůst v letech 2002 a 2003, a to 390. Největší pokles HUZ byl v roce 2009, což představovalo pouze 338. Zlínský kraj se co do počtu HUZ v celé České republice řadí až úplně na konec (351), za tímto krajem již žádný jiný nenásleduje. Celkový počet pokojů ve Zlínském kraji zaznamenal největší nárůst v roce 2003, v dalších letech počet pokojů klesal, ale v roce 2011 byl opět mírný nárůst. Celkový

počet lůžek zaznamenal největší nárůst v roce 2003, poté v dalších dvou letech počet lůžek klesl a v roce 2011 opět mírně počet lůžek vzrostl. Počet míst pro stany a karavany zaznamenal největší nárůst v roce 2002, v dalších letech byl menší pokles.

Tabulka 6: Kapacita hromadných ubytovacích zařízení ve Zlínském kraji v letech 2000 – 2011 (Zdroj: ČSÚ, 2012)

Rok	Počet zařízení	Počet pokojů	Počet lůžek	Počet míst pro stany a karavany
2000	351	7 735	20 156	1 079
2001	359	7 922	20 791	1 166
2002	390	8 344	22 364	1 672
2003	390	8 473	22 652	1 514
2004	371	8 002	21 449	1 598
2005	365	7 902	21 408	1 645
2006	368	8 015	21 758	1 555
2007	366	7 999	21 564	1 540
2008	352	7 934	20 926	1 214
2009	338	7 741	20 126	1 376
2010	348	8 050	20 884	1 618
2011	351	8 367	21 826	1 510

V mikroregionu Střední Haná se nenachází žádný ***** hotel, asi z toho důvodu, že by nebyl až tak využíván, protože mikroregion není tak velký a turista většinou jen projíždí, ale neubytuje se. *** hotel je v mikroregionu pouze jeden, a to v Kojetíně Hotel Pivovar. Dále je to * hotel Ječmínek v Chropyni. V mikroregionu se nachází 6 penzionů, a to v Kojetíně je to Penzion Western Steak House a Penzion Blanka, v Němčicích nad Hanou je to Penzion Zatloukal, v Polkovicích Hanácký dvůr, v Tovačově Penzion Klárka a v Zářičí Penzion u Kryštofa.

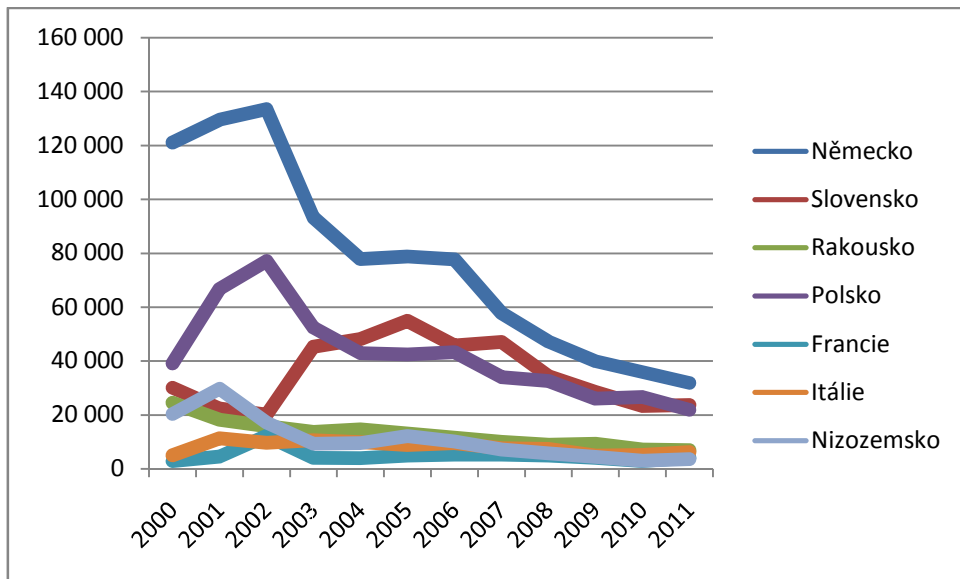
Cestovní ruch v Olomouckém kraji v roce 2011 zaznamenal mírné oživení ve srovnání s výsledky z minulých let. V hromadných ubytovacích zařízeních se ubytovalo necelých 386 000 hostů, což je o 2,2 % více než v předchozím roce. Hosté v kraji strávili necelých 1 443 tisíc nocí, a to je v meziročním sjednání o 1,9 % více.

Zlínský kraj v roce 2011 navštívilo a alespoň jednu noc přenocovalo v hromadných ubytovacích zařízeních celkem necelých 474 tisíc hostů. Oproti předchozímu roku došlo k přírůstku hostů o 2,4 %. Oproti tomu celkový počet přenocování v roce 2011 meziročně poklesl o 1,9 %.

Tabulka 7: Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních v Olomouckém a ve Zlínském kraji v roce 2011 (Zdroj: ČSÚ 2012; vlastní zpracování)

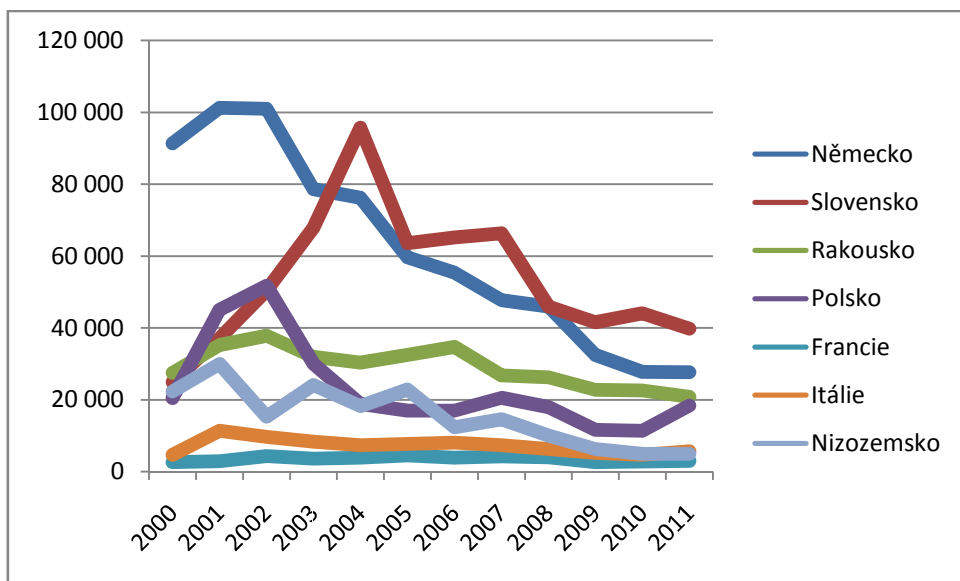
Kraj	Hosté	Nerezidenti	Přenocování	Nerezidenti	Průměrný počet přenocování	Průměrná délka pobytu (dny)
Olomoucký	385 989	86 423	1 443 272	174 556	3,7	4,7
Zlínský	473 768	73 221	1 537 667	194 806	3,2	4,2

Níže uvedený graf zobrazuje počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních podle zemí v Olomouckém kraji. V grafu jsou nejvíce patrní němečtí a polští návštěvníci. Podle grafu je patrné, že návštěvnost v jednotlivých letech má kolísavý charakter. Nejvíce německých návštěvníků přijelo v roce 2002, a to 133 455. Naopak nejvyšší propad představuje rok 2011, kdy tento kraj navštívilo pouze 31 858 návštěvníků. Jedná se o propad o více než 100 000 návštěvníků. Nejvyšší návštěvnost polskými turisty byla v roce 2002, a to 77 138 a naopak největší propad byl opět v roce 2011. Oproti tomu Slovensko mělo sice v roce 2000 až do roku 2003 klesající charakter, avšak v roce 2004 již svou návštěvností předběhlo Polsko, co se týkalo návštěvnosti, stoupající charakter trval až do roku 2011. Všechny země mají spíše sníženou návštěvnost, což může být zapříčiněno finanční krizí.

Graf 3: Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních podle zemí v Olomouckém kraji v letech 2000 – 2011 (Zdroj: ČSÚ, 2012; vlastní zpracování)

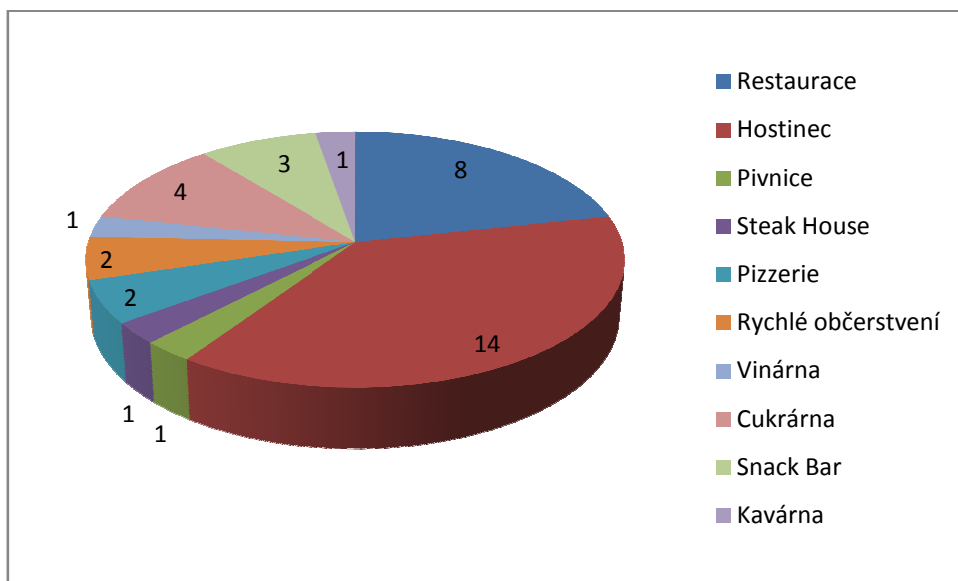
Níže uvedený graf zobrazuje počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních podle zemí ve Zlínském kraji. V grafu jsou nejvíce vidět němečtí a slovenští návštěvníci, je vidět že Zlínský kraj je blízko Slovenských hranic, proto je návštěvnost Slováků docela vysoká. V Olomouckém kraji jsou na druhém místě Polští návštěvníci. Nejvíce německých návštěvníků přijelo v roce 2001, a to 101 212 a naopak nejméně v roce 2011, a to 27 591. Naopak nejméně turistů, kteří navštívili Zlínský kraj, bylo v roce 2000, jednalo se o turisty z Francie a bylo jich pouze 2 580.

Graf 4: Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních podle zemí ve Zlínském kraji v letech 2000 – 2011 (Zdroj: ČSÚ, 2012; vlastní zpracování)

Stravovací kapacity

Na základě vlastních zkušeností jsem zjistila, že v mikroregionu Střední Haná se nachází nejvíce hostinců, což je zapříčiněno tím, že hostinec je skoro v každé obci. Dále je zde i mnoho restaurací, kam můžeme zařadit v Kojetíně Restauraci Morava, Restauraci na Hrázi, v Tovačově Restaurace Klárka, v Němčicích nad Hanou Restaurace Zátíší a Restaurace u Slona, v Polkovicích Restaurace Hanácký dvůr a v Záříčích restaurace U Kryštofa. Mikroregion je bohatý na stravovací zařízení. V níže uvedeném grafu jsou uvedené ostatní druhy stravovacích zařízení.

Graf 5: Počet stravovacích zařízení v mikroregionu Střední Haná (Zdroj: vlastní zpracování)

4.4 Turistika

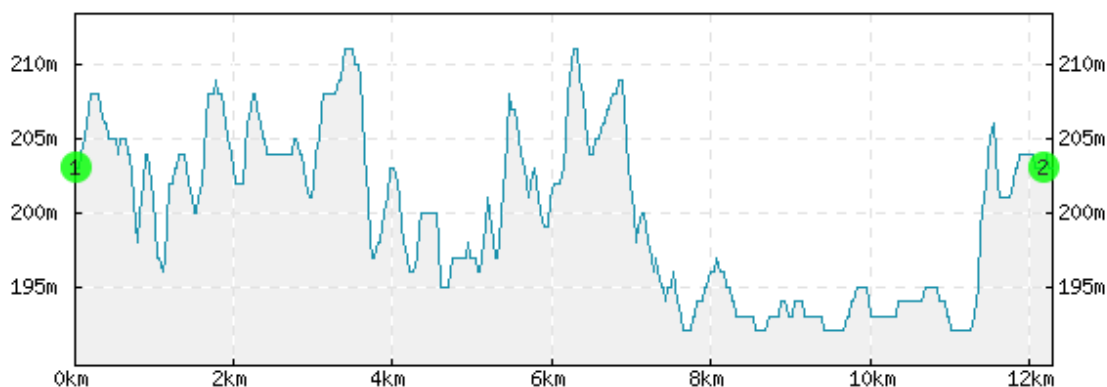
Cykloturistika

Mikroregionem Střední Haná prochází Moravská stezka, která spojuje Jeseníky a Jižní Moravu. Na tuto stezku se u Lobodic napojuje cyklostezka Bečva. Cyklotrasa č. 5040 prochází katastrem Kojetína směrem na Němčice nad Hanou, Prostějov a Plumlov a napojuje se také u Lobodic. V tomto mikroregionu se nachází nenáročná cyklostezky. (Mikroregion Střední Haná, 2012)

- Pohodová cyklotrasa lužním lesem mezi Kojetínem a Chropyní

Mezi městy Kojetínem a Chropyní na levém břehu řeky Moravy se nachází cyklotrasa, která je vhodná pro nenáročnou cyklistickou vyjížďku. Trasa začíná v Chropyňském lese u odbočky z hlavní silnice na zpevněnou lesní cestu, která vede k hájovně Včelín. Trasa

vede lesem k mostu přes řeku Moravu u obce Lobodice. Dále trasa pokračuje přes cyklostezku č. 47, která se nazývá Moravská stezka a pokračuje směrem na Záříčí. Trasa č. 47 vede obcí Záříčí a dále pak pokračuje do Chropyně. Cyklostezka vede až do Záříčí lužními lesy, kde se nachází zastoupení stromů, jako je dub letní, jasan ztepilý nebo topol šedý. Délka okruhu je cca 15 km. (Turistika.cz, 2012)

Obrázek 2: Výškový profil trasy (Zdroj: Turistika.cz, 2012)

- Cyklotrasa č. 5013

Značená cyklistická trasa začíná v Prostějově, vede přes Určice, Výšovice a Skalku, dále pak prochází Pivínem, Tvorovicemi, Hruškou, Němčicemi nad Hanou, Mořicemi Pavlovicemi, Zdounkami, Bunčem až do Uherského Hradiště. Tato trasa končí v Přírodním parku Chřiby. Tato trasa je vhodná pro všechny typy kol, vede po asfaltovém povrchu a její obtížnost je na střední úrovni. Celková délka trasy je 55 km. (Obec Pivín, 2012)

- Cyklotrasa č. 5040

Tato cyklotrasa vede po asfaltových a zpevněných cestách, je vhodná pro všechny typy kol, obtížnost této trasy je na střední úrovni. Cyklotrasa začíná v Tovačově, prochází přes Lobodice, Kojetín, Měrovce nad Hanou, Němčice nad Hanou, Brodek u Prostějova a končí na Plumlovské přehradě. Délka této trasy je 35 km. (Cyklotrasy, 2012)

- Cyklostezka za klenoty Střední Hané

Tato cyklostezka nabízí navštívit mnoho zdejších památek, protože vede přes obce, které stojí zato shlédnout. Tato cyklostezka začíná v Tovačově, kde si můžete prohlédnout zámek, synagogu a židovský hřbitov v Kojetíně, zámek v Chropyni a ukázky typické hanácké architektury v Němčicích nad Hanou. Tato trasa je nenáročná a je vhodná pro všechny věkové kategorie. Délka této trasy je 48 km. (Střední Morava, 2012)

Obrázek 3: Výškový profil trasy (Zdroj: Střední Morava, 2012)

Lyžařská turistika

V mikroregionu Střední Haná nejsou vhodné podmínky pro lyžování, protože tento mikroregion není charakteristický hornatým povrchem. Nejbližší možnost lyžování je na Stupavě, která je vzdálená asi 45 km od Kojetína. Dále je pak možnost lyžování v Beskydech, v Orlických horách nebo v Jeseníkách.

Naučné stezky

- Naučná stezka okolo Chropyně

Tato naučná stezka nabízí přírodní atraktivity okolí města Chropyně, má nízkou náročnost, je vhodná pro pěší i pro cyklisty a její délka činí 3,5 km.

Při absolvování této naučné stezky se můžete seznámit s krásnou hanáckou lužní krajinou. Stezka má 12 zastávek, aby mohla být trasa absolvována v obou směrech je 1. a 12. zastávka stejná. První zastávka je Městského úřadu v Chropyni, na úvodním panelu je možné se seznámit s naučnou stezkou a její historií, další zastávka je u národní přírodní památky Chropynský rybník, kde vás informační panely informují o historii 24 ha rybníku, jeho květeně a ptactvu. V pořadí čtvrtá zastávka přiblíží historii města, pátá živočichy rybníka a jeho pobřeží. Dále se pak u šesté zastávky seznamujete s vodním tokem Malé Bečvy a s jeho obyvateli. Podél toku procházíte lesem a sedmá zastávka nabízí informace o lužním lese a jeho rostlinstvu. Další zastavení informuje o ptácích lužní krajiny. U rybníku Hejtman panel informuje o rybnících a rybníkařství. Pod rybníkem u potoka Svodnice se stezka stáčí zpět k městu a desátá zastávka představuje vznik, vegetaci a živočichy tůň, odvodňovacích kanálů a minerálních pramenů. Jedenácté zastavení se nachází nedaleko železniční trati, kde jste seznámeni s nivními loukami Hejtman. Poté se stezka stáčí zpět do Chropyně. Nejlepší dobou pro navštívení této naučné stezky je období

od jara do podzimu, protože na vodních plochách rybníků je možné pozorovat vodní ptáky. (Východní Morava, 2012)

- Národní přírodní rezervace Zástudánčí

Národní přírodní rezervace se nachází východně od obce Lobodice a rozkládá se podél toku řeky Moravy. Již v roce 1953 byla tato oblast vyhlášena Národní přírodní rezervací, zaujímá rozlohu 100 ha a je v nadmořské výšce 180 m. Rezervaci tvoří rozsáhlý komplex původního lužního lesa kolem přirozeného toku řeky Moravy. Vyskytují se zde chráněné a ohrožené druhy rostlin a živočichů. V blízkosti toku řeky se nachází mokřadní louky, které jsou útočištěm obojživelníků. Nachází se zde různé druhy ptáků, např. datel černý, strakapoud, čáp černý nebo i volavka popelavá. Z rostlin se v rezervaci daří např. sněžence podsněžníku, orseji, česneku medvědímu i křivatce. (Turistik, 2012)

Vodní turistika

V mikroregionu Střední Haná jsou výborné podmínky pro vodní turistiku. V blízkosti Kojetína teče pět řek (Morava, Mlýnský strouha, Lesní Bečva, Valová a Haná), tři z těchto řek jsou sjízdné i v létě. V Kojetíně se nachází Loděnice, kde se nachází několik vodáckých oddílů od juniorů až po veterány, velmi známá je i rychlostní kanoistika. Loděnice pořádá každoročně dračí lodě, které se konají vždy koncem srpna, této akce se účastní posádky z celé České republiky, ale i amatéři, kteří na dračí lodi sedí poprvé. Kanoisté se účastní řady závodů a jsou úspěšní v celé České republice i v zahraničí. (Kanoistika Kojetín, 2012)

Hipoturistika

Hipoturistika je novým produktem cestovního ruchu. V mikroregionu Střední Haná se nenachází žádná hipostezka. Pokud chcete využít jízdy na koni nebo hipoterapii, můžete navštívit v Polkovicích Hanácký Dvůr. Nejbližší hipostezka se nachází v Koryčanech, začíná v hipocentru Koryčany a navazuje na další hipostezky Po formanských cestách a cestách křížem krázem Moštěnkou a Hříběcími horami. Trasa vede převážně lesem a loukami, průvodce průběžně informuje o místních legendách a zajímavostech. Trasa trvá asi tak 2 hodiny. Hipostezky Po formanských cestách a cestách křížem krázem se nachází na území MAS Partnerství Moštěnka. Hipostezky vedou převážně po polních a lesních cestách. Na trase se nachází replika vodního mlýna a patnáctiletá rozhledna. (Hyjé – koně Zlínského kraje, 2012)

4.5 Zhodnocení potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu

Mikroregion Střední Haná je rovinatou oblastí, jejím středem protéká řeka Morava. Je to kraj bohatý na historii, lidové tradice, kulturu i židovské památky, kraj krále Ječmínka, kraj rybníků, lužních lesů a lánů obilí a také kraj Hanáků, dobrých a pohostinných lidí.

Střední Haná má rovinatý ráz, který je ideálním místem pro procházky a cykloturistiku. Směrem od Olomouce do Kroměříže prochází mikroregionem Moravská dálková cyklotrasa. Na tuto trasu se napojují místní cyklotrasy např. do Němčic, do Přerova apod. Sledovat přírodu a rybáře můžete sledovat, pokud se zastavíte na hrázi Tovačovských rybníků či pískoven. V lužních lesích můžete sbírat houby nebo si jen tak odpočinout. V Kojetíně a v Chropyni jsou koupaliště, kde si můžete zaplavat. Střední Haná je doposud neobjeveným místem relaxace.

Téměř všude ožívají staré tradice a zvyky, které jsou předávané z generace na generaci. Škrobí se kroje, vytahují masky, připravují se hanácké koláčky. Tradičně se v každé obci konají hody, jen v některých se konají masopusty, jarmarky a bály. Tovačov, Chropyně a Kojetín se mohou pyšnit hanáckými tradicemi. V Tovačově jsou to hanácké slavnosti, v Chropyni folklórní festival a v Kojetíně je to tradiční Jízda králů.

Mikroregion má také dobré přírodní podmínky pro rozvoj venkovské turistiky. Mikroregion je složen téměř celý z obcí. Tato forma turistiky zatím v tomto regionu není rozšířena, pouze v Polkovicích se nachází Hanácký dvůr, který nabízí ubytování a možnost vyjížděky na koních.

Důležité jsou také přírodní a lokalizační faktory, ubytovací, stravovací zařízení a dopravní infrastruktura mikroregionu. Mikroregion má výhodnou polohu pro silniční dopravu, jelikož nedaleko vede dálnice D1 ze směru Zlín – Kroměříž – Vyškov – Brno – Praha. Z Vyškova do Prahy je dálnice ve velmi špatném stavu, naopak ze Zlína do Vyškova je dálnice nová.

Co se týká ubytovacích zařízení je na tom nejhůře Zlínský kraj s počtem ubytovacích zařízení 351. Olomoucký kraj na tom není o moc lépe, je to 395 ubytovacích zařízení. Mikroregion Střední Haná patří jak do Olomouckého, tak i do Zlínského kraje. V mikroregionu se nenachází žádný **** hotel. *** hotel je zde pouze jeden, a to hotel Pivovar v Kojetíně. Nejvíce se zde vyskytují penziony. Oba dva kraje nejvíce navštěvují němečtí turisté. Zájem o hipoturistiku by mohl být i ze strany německých turistů, bylo by

to něco neobvyklého a pro mikroregion by to mohlo znamenat zvýšení návštěvnosti, a tím by se mohla i prodloužit doba pobytu.

Mikroregion Střední Haná má celkem příznivé podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, jako je cykloturistika, pěší turistika, hipoturistika a v poslední době se stále více rozvíjí agroturistika. Oblíbená je také poznávací turistika, protože mikroregion má historickou hodnotu a nabízí mnoho památek.

Stručné závěry související s projektovou částí:

- Výborný přírodní potenciál – vhodné podmínky pro cykloturistiku, pěší turistiku spojenou s naučnými stezkami, vodní turistiku (viz kapitola 4.1.1).
- Vhodné přírodní podmínky – teplé jaro a podzim, vhodné podmínky pro hipoturistiku (viz kapitola 4.1.1).
- Atraktivní nabídka kulturních předpokladů (viz kapitola 4.1.2).
- Hanácký dvůr Polkovice – nachází se na trase hipostezky (viz kapitola 4.1.2).
- Dostačující dopravní dostupnost z pohledu analýzy – silniční, autobusová i železniční doprava (viz kapitola 4.3).
- Nízký počet turistů, kteří v mikroregionu přenocují (viz kapitola 4.3).

5 SWOT ANALÝZA MIKROREGIONU STŘEDNÍ HANÁ

Pomocí analýzy stanovíme silné a slabé stránky a zároveň příležitosti a hrozby rozvoje cestovního ruchu v mikroregionu Střední Haná, a které jsou významné pro další rozvoj cestovního ruchu mikroregionu Střední Haná.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní, kulturní a historický potenciál pro oblast cestovního ruchu včetně velkého množství kulturních památek, památkově chráněných území a dalších hmotných objektů. • Dobrá prostupnost krajiny dopravními sítěmi, včetně sítí turistických stezek a cyklostezek. • Široký prostor pro další rozvoj turistických stezek a cyklostezek. • Bohatství kulturního dědictví a tradic. • Dobré podmínky pro rozvoj agroturistiky, ekoturistiky a hipoturistiky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nekompletní nabídka produktů cestovního ruchu vybízející k vícedennímu pobytu návštěvníků. • Nedostatečná kvalita doprovodných a doplňkových služeb cestovního ruchu. • Nízký počet zaměstnanců v oblasti cestovního ruchu. • Malé využití památek pro veřejnost. • Nerovnoměrné rozmístění volnočasové infrastruktury zejména pro alternativní trávení volného času v případě nepřízně počasí.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj eko a agroturistiky • Trvale rostoucí zájem návštěvníků a turistů o tuzemské destinace. • Společná koncepce a propagace mikroregionu. • Rozšiřující se síť cyklostezek a cyklotras • Rozvoj hipoturistiky. • Využití místního folklóru. • Využití potenciálu řeky Moravy, Tovačovských jezer pro turistiku a cykloturistiku. • Rostoucí zájem společnosti na posílení alternativních funkcí zemědělství a mimoprodukčních funkcí lesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Citlivost sektoru cestovního ruchu na zvraty v ekonomice. • Rizika kapitálové návratnosti do budování turistické infrastruktury. • Nedocnění významu kulturního a přírodního bohatství. • Ztráta venkovské krajiny v důsledku urbanisticky a architektonicky nekoncepční nové výstavby. • Neoslovení turistů a jejich zájem o okolní regiony. • Větší zájem o zahraniční cestovní ruch než o domácí.

Tabulka 8: SWOT analýza mikroregionu Střední Haná (Zdroj: Mikroregion Střední Haná, 2011; upraveno autorem)

5.1 Zhodnocení SWOT analýzy

Pro rozvoj cestovního ruchu má největší význam kulturní, historický a přírodní potenciál. Mikroregion nabízí také mnoho kulturních památek a je dobrá dopravní dostupnost. V mikroregionu se nachází několik značených cyklotras a je zde široký prostor pro rozvoj turistiky. Za silnou stránku lze také označit mnoho památek kulturního dědictví a tradic.

Mezi slabé stránky je považován nízký počet zaměstnanců v cestovním ruchu. Pokud chce návštěvník zůstat v mikroregionu déle než jeden den, tak je zde nekompletní nabídka produktů cestovního ruchu. Jednou ze slabých stránek je také malé využití památek pro veřejnost, většina z nich pouze chátrá a je veřejnosti nepřístupná.

Mikroregion Střední Haná má velmi dobré přírodní, kulturní a historické podmínky, jak již vychází ze silných stránek. Jako příležitost by bylo vhodné rozvíjet eko a agro turistiku, dále pak rozšířit cyklostezky a vhodné by bylo vytvoření také hipostezky, protože tento druh turistiky je v poslední době velmi populární. Tento druh turistiky by přilákal mnohem více turistů a zvýšil by se počet přenocování. Dále mezi příležitosti patří využití potenciálu řeky Moravy a Tovačovských jezer, jak pro vodní turistiku i cykloturistiku.

Mezi hrozby patří hlavně citlivost sektoru cestovního ruchu na zvraty v ekonomice. V mikroregionu se nachází mnoho kulturního a přírodního bohatství, ale většina z nich není známa a je veřejnosti nepřítomna. Dále pak turisté nemají zájem o okolní regiony. Turisté dávají přednost zahraničnímu cestovnímu ruchu před domácím, proto by bylo vhodné vytvořit nové přitažlivé nabídky a vytvořit tak podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, zvýšit propagaci mikroregionů, aby více lákaly turisty.

6 VÝZKUM PŘEDPOKLADŮ ROZVOJE TRVALE UDRRŽITELNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU MIKROREGIONU

Podstatou této kapitoly je výzkum, který se týká mikroregionu Střední Haná a je formou osobního rozhovoru. Výhodou osobního rozhovoru je, že pokud dotazovaný nerozumí otázce, může se zeptat. Výsledky zdůrazní přednosti mikroregionu a také jeho nedostatky, které je potřeba v rámci trvale udržitelného cestovního ruchu omezit a popřípadě i odstranit.

6.1 Vlastní výzkum

Hlavním cílem výzkumu bylo zjistit postavení cestovního ruchu v mikroregionu Střední Haná. Vedlejším cílem výzkumu bylo zjistit, zda by lidé v mikroregionu Střední Haná uvítali vytvoření hipostezky, neboť vytvoření hipostezky je součástí projektové části diplomové práce.

6.2 Osobní rozhovor

Výzkum byl proveden pomocí osobního rozhovoru, kde jsem třem lidem položila následujících sedm otázek, na které každý z dotázaných odpověděl. Odpovědi byly samozřejmě různorodé a lišily se. Dotazované osoby jsem osobně navštívila.

Otázky:

1. Co Vám v mikroregionu Střední Haná nejvíce schází ze služeb cestovního ruchu?
2. Máte zájem o provozování turistiky na koni v mikroregionu Střední Haná?
3. Uvítali byste v mikroregionu Střední Haná hipostezku?
4. Pokud byste uvítali hipostezku, kudy by měla vést?
5. Znáte v okolí mikroregionu Střední Haná nějakou hipostezku?
6. Dokážete odhadnout, do jaké míry bude stezka využívána?
7. Jsou v mikroregionu Střední Haná a v jeho okolí provozovatelé stanic, stájí a navazující služby (veterináři, doprava koní)?

Jako první z dotazovaných byl pan starosta z Kojetína pan Ing. Jiří Šírek. Níže jsou uvedeny otázky a odpovědi na ně.

1. Co Vám v mikroregionu Střední Haná nejvíce schází ze služeb cestovního ruchu?

Něco, co by vycházelo z tradic Hané – dobré pohostinství, tradiční řemesla, zemědělství, chovatelství, víc folklóru, k tomu vybudovaná síť tras, které by spojily významné cíle. Možnost vybudování ekofarmy, tím by se rozvíjela i ekoturistika. Na ekofarmě si lidé mohou vyzkoušet tradiční řemesla, práci na farmě, může to být pro ně nezapomenutelný zážitek.

2. Máte zájem o provozování turistiky na koni v mikroregionu Střední Haná?

Tato služba v mikroregionu Střední Haná zajisté schází. Myslím si, že by to mohlo přilákat návštěvníky jak z České republiky, tak i ze zahraničí. Ale z mého úhlu pohledu, bych turistiky na koni neprovozoval.

3. Uvítal byste v mikroregionu Střední Haná hipostezku?

Ano, v mikroregionu Střední Haná bych hipostezku uvítal, protože se v blízkosti žádná ještě nenachází.

4. Pokud byste uvítal hipostezku, kudy by měla vést?

Pro vedení hipostezky je více možností, kudy by měla vést. Mohla by vést přes Polkovice, Uhřičice, Kojetín, Tovačov nebo i přes Ivaň.

5. Znáte v okolí mikroregionu Střední Haná nějakou hipostezku?

Znám snad asi jen jednu hipostezku a ta se nachází v Koryčanech u Kroměříže.

6. Dokážete odhadnout, do jaké míry bude stezka využívána?

Myslím si, že hipostezka by byla využívána, protože v mikroregionu chybí a dnes je turistika na koni vyhledávaným typem odpočinku a má hodně příznivců.

7. Jsou v mikroregionu Střední Haná a v jeho okolí provozovatelé stanic, stájí a navazující služby (veterináři, doprava koní)?

Ano v mikroregionu Střední Haná se nachází několik provozovatelů stanic, mezi které patří Hanácký Dvůr Polkovice, Soušek Uhřičice a k nim patří řada drobnějších chovatelů v Kojetíně a v Troubkách. Veterináři jsou v mikroregionu také, znám veterinaře z Kojetína.

Jako druhý z dotazovaných byl pan Ing. Petr Indrák, který pracuje ve firmě FARPOL, s. r. o. Polkovice. Níže jsou uvedeny otázky a odpovědi na ně.

1. Co Vám v mikroregionu Střední Haná nejvíce schází ze služeb cestovního ruchu?

Na to neumím přesně odpovědět, ubytovacích kapacit je v mikroregionu dost, stravovacích zařízení tak. Dle mého názoru chybí sportovní využití, cyklostezky, bruslařské stezky, dětské parky, doprovodné atrakce. Z pohledu turisty je situace v jednotlivých obcích následující: Troubky nenabízí žádné sportovní vyžití, v Tovačově je to zámek, ale kromě prohlídky tam nic jiného není. V Anníně a v Oplocanech se nic neděje, v Polkovicích jsou k dispozici koně, jinak v Uhřičicích, Křenovicích, Měrovicích, Obědkovicích a v Ivani nic. V Kojetíně je koupaliště a náměstí, v Chropyni zámek, rybník a koupaliště. Pro ty co bydlí např. až v Troubkách je to daleko a pokud by chtěli jet na kole je to nebezpečné.

2. Máte zájem o provozování turistiky na koni v mikroregionu Střední Haná?

Ano, je to jedna z možností, jak naplnit program Hanáckého Dvoru. Hanácký Dvůr nabízí veškeré zázemí od ubytování, stravování, výcviku a poskytnutí vhodných koní a instruktorů.

3. Uvítali byste v mikroregionu Střední Haná hipostezku?

Ano, samozřejmě ať už realizaci udělá kdokoliv.

4. Pokud byste uvítali hipostezku, kudy by měla vést?

Určitě by měla vést přes obce, kde by bylo jezdcům i koním poskytnuto zázemí. V mikroregionu Střední Haná by vhodným místem pro realizaci hipostezky byly Polkovice nebo Troubky.

5. Znáte v okolí mikroregionu Střední Haná nějakou hipostezku?

Nevím o tom, že by v okolí vedla nějaká hipostezka. Samozřejmě neoficiální trasy jsou, ale bez jakéhokoliv zajištění.

6. Dokážete odhadnout, do jaké míry bude stezka využívána?

Je těžké v současné době odhadovat využití, nicméně v mikroregionu se nachází kolem 100 koní, které jsou ustájené jak v soukromí tak v profi stájích (Troubky, Tovačov, Lobodice, Polkovice, Uhřičice, Kojetín, Bezměrov). Dále hipostezka nemusí sloužit pouze pro koňskou turistiku, ale může být běžně využívána jak pro pěší, tak pro cykloturistiku.

7. Jsou v mikroregionu Střední Haná a v jeho okolí provozovatelé stanic, stájí a navazující služby (veterináři, doprava koní)?

Přímo v mikroregionu jsou stáje v Troubkách, kde se i pořádají parkurové závody, v Polkovicích parkury a westernové závody. Mimo region stojí za zmínku areál v Bezměrově a v Čelčicích. V Kojetíně provozuje veterinární praxi MUDr. Procházková, která se zaměřuje na malá zvířata a koně. Co se týká přepravy zvířat, vozíky jsou v držení soukromých osob, které jsou schopny po domluvě odvézt takřka cokoliv.

Jako třetí z dotazovaných byla paní Bronislava Krejčířová, která pracuje na Hanáckém Dvoře. Níže jsou uvedeny otázky a odpovědi na ně.

1. Co Vám v mikroregionu Střední Haná nejvíce schází ze služeb cestovního ruchu?

Myslím, že ze služeb cestovního ruchu nejvíce v mikroregionu Střední Haná schází agroturistika, která je v poslední době velmi oblíbená.

2. Máte zájem o provozování turistiky na koni v mikroregionu Střední Haná?

Ano, zájem o provozování turistiky na koni by byl.

3. Uvítali byste v mikroregionu Střední Haná hipostezku?

Ano, v mikroregionu Střední Haná bych hipostezku samozřejmě uvítala, zvýšila by návštěvnost mikroregionu a i Hanáckého Dvora.

4. Pokud byste uvítali hipostezku, kudy by měla vést?

Myslím, že by měla hlavně vést někde v mikroregionu Střední Haná.

5. Znáte v okolí mikroregionu Střední Haná nějakou hipostezku?

Ano, znám. Nejblíže se jedná o hipostezku v Koryčanech.

6. Dokážete odhadnout, do jaké míry bude stezka využívána?

V této chvíli asi ne, protože to není moc známé, ale pokud by se to osvědčilo, zájem by určitě byl.

7. Jsou v mikroregionu Střední Haná a v jeho okolí provozovatelé stanic, stájí a navazující služby (veterináři, doprava koní)?

Ubytování koní se jistě najde v nájemních stájích, které jsou po okolí, veterináři se v okolí také najdou, a doprava se dá s dopravci domluvit.

7 ZÁVĚRY Z ANALYTICKÉ ČÁSTI

Mikroregion Střední Haná patří do teplé oblasti, která je charakterizována dlouhým, teplým a suchým létem, mírně teplým jarem a podzimem. Zima je krátká a mírně teplá. Také botanicky patří mikroregion k velmi pozoruhodným územím. Podél řeky Moravy se nachází lužní lesy. V lužních lesích a vlhkých křovinách je možné vedle běžných dřevin (dub letní, topoly, vrby, jasan ztepilý, jilm vaz) nalézt i vzácnější jasan úzkolistý, který sem zasahuje z jihu. Pro vlhké louky a rákosiny je charakteristický výskyt některých druhů ostřic, z nápadnějších druhů mokřadních rostlin se dále vedle rákosu můžeme běžně setkat např. se zblochanem vodním chrasticí rákosovitou, orobincem širolistým nebo kosatcem žlutým. Mikroregion má také význam pro výskyt ptáků, protože leží na tahové cestě, která vede mezi Baltem a jižní Evropou (viz kapitola 4.1.1).

Z pohledu společenských předpokladů patří kultura a sport mezi významné volnočasové aktivity. Nabídka, zázemí pro kulturní vyžití a sport je celkově v mikroregionu poměrně dobrá. Skoro každá obec má kulturní dům a hřiště. S možností koupání je situace o trochu horší. V mikroregionu se nachází pouze dvě koupaliště.

Ve městech jako je Kojetín a Chropyně je obyvatelům, tak i turistům nabízeno mnoho kulturních a společenských akcí. Chropyně, Kojetín i městyse Němčice nad Hanou nabízí každoročně hanácké slavnosti s doprovodným programem, hudební festivaly a mnoho jiných akcí. I ostatní obce nabízí kulturní a společenské akce (viz kapitola 4.1.2).

Mikroregion je také bohatý na kulturně historické památky, mezi které patří Kostel Nanebevzetí Panny Marie Kojetín, zámek Tovačov, židovský hřbitov Tovačov, zámek Chropyně (viz kapitola 4.1.2). Sportovní zařízení se v mikroregionu nachází snad v každé obci. Mikroregion má vhodné podmínky pro sportovní akce, má k tomu vhodné sportovní vybavení. Také milovníci vodní turistiky si přijdou na své. V Kojetíně se každoročně koná festival Dračích lodí.

Z pohledu demografických předpokladů předpověď při výhledu do budoucna není moc dobrá. Naproti tomu ve srovnání s jinými mikroregiony nebo i s celou Českou republikou je na tom mikroregion stále dobře, protože počet občanů v předproduktivním věku je jen o málo nižší, než počet občanů ve věku produktivním. Z hlediska nezaměstnanosti je na tom mikroregion docela špatně, protože průměrná nezaměstnanost mikroregionu dosahuje 15,68 %. Hlavním problémem je zejména malý počet pracovních příležitostí v místních obcích. Zdravotní a sociální péče v mikroregionu je na úrovni odpovídající potřebám

místních obyvatel. Do nemocnice musí občané dojíždět do okresních měst – Přerova a Kroměříže (viz kapitola 4.2).

Dopravní infrastruktura v mikroregionu je na dostačující úrovni – každá obec je napojena na autobusovou dopravu, a některá i na železniční dopravu. Z grafu vychází, že mikroregion nejvíce navštěvují němečtí turisté, kteří by mohli také využívat nově vybudovanou hipostezku v Polkovicích, což by zvýšilo návštěvnost. Stravovací kapacity jsou na dostačující úrovni i v některých obcích se nachází restaurace. Nejvíce je jich ve větších městech, jako je Kojetín a Chropyně (viz kapitola 4.3).

Mikroregion má také vhodné podmínky pro provozování cykloturistiky. Vede zde několik cyklotras, které mají nenáročný terén. Bylo by vhodné i v některých obcích cyklostezky vybudovat, zajistilo by to bezpečnost cyklistů. Mikroregion Střední Haná se nachází v rovinném kraji, proto milovníci zimních radovánek musí zavítat do vzdálenějších lyžařských středisek. Příroda v lužních lesích je vhodná pro naučnou turistiku, kde turisté mohou rozvíjet své znalosti. Jediné co v mikroregionu Střední Haná chybí je hipostezka pro koně. V Polkovicích se nachází Hanácký Dvůr, který má k zapůjčení a koně a nabízí výjížďky do přírody, ale není zde vyznačená hipostezka (viz kapitola 4.4).

Ze SWOT analýzy vyplývá, že mezi silné stránky mikroregionu patří památky kulturního dědictví a tradic. Ze slabých stránek vyplývá, že je v mikroregionu málo zaměstnanců v cestovním ruchu a dále slabou stránkou je i malé využití památek pro veřejnost, většina z nich pouze chátrá a je veřejnosti nepřístupná. Jako příležitost by bylo vhodné rozvíjet eko a agro turistiku, rozšířit cyklostezky a vhodné by bylo vytvoření hipostezky, protože tento druh turistiky je v poslední době velmi populární. Dále mezi příležitostmi patří využití potenciálu řeky Moravy a Tovačovských jezer, jak pro vodní turistiku tak i cykloturistiku. Mezi hrozby je možné zařadit citlivost sektoru cestovního ruchu na zvraty v ekonomice. Mikroregion má řadu kulturních a přírodních bohatství, ale většina z nich je veřejnosti nepřístupná.

Z osobních rozhovorů vyplývá, že dotazování by hipostezku v mikroregionu uvítali, protože se zde zatím žádná nenachází. Hipostezka by byla lákadlem pro turisty, a tím by se zvýšila návštěvnost (viz kapitola 6.2).

8 PROJEKT MOŽNOSTI ROZVOJE UDRŽITELNÉHO CESTOVNÍHO RUCHU V DANÉM MIKROREGIONU

Název projektu: Hipostezka v okolí v Polkovic

Investor: Hanácký Dvůr Polkovice, o. s.

Termín dokončení projektu: 9. 8. 2013

Délka hipostezky: 14,5 km

Počet informačních tabulí: 6

Finanční zabezpečení:

- Fiche 3 – Podpora cestovního ruchu, MAS Střední Haná – 90 % což představuje částku ve výši 226 697,40 Kč.
- Hanácký Dvůr Polkovice – 10 % - což představuje částku 25 188,60 Kč.
- Neinvestiční výdaje hrazeny sponzory – 108 551 Kč.

Cílová skupina:

- lidé, kteří mají vztah ke koním,
- rodiny s dětmi,
- handicapované děti.

8.1 Vize a cíl

V současné době v mikroregionu Střední Haná neexistuje turistická hipostezka. Hlavním cílem tohoto projektu je vytvoření nové hipostezky pro koně v mikroregionu Střední Haná, která bude v určitých místech vybavena mobiliářem – odpočívadly pro jezdce (kryté i nekryté), lavičky pro jezdce, úvaziště pro koně jednoduché i kryté a informačními tabulemi. Vytvořením hipostezky se zajistí bezpečnější pohyb jezdců a koní (vyloučení přechodů přes nebezpečná a neprostupná místa), předejde se tak škodám, které mohou jezdcům způsobit, např. díky bloudění zvolili jízdu porostem, přes zemědělské kultury a pastviny. Projekt vychází z dlouhodobé přípravy značení jezdeckých stezek a spolupráce s jezdeckými stáji. Příprava tohoto projektu je prvním krokem pro další projekty budování infrastruktury cestovního ruchu. Účelem realizace projektu je propojit blízké regiony a tím tak vytvořit podmínky pro další rozvoj cestovního ruchu. Vytvořením

hipostezky se prodlouží i turistická sezóna, protože pro turistiku na koni je nejvhodnější jaro a podzim.

Součástí projektového řešení bude i propagace hipostezky, protože z výzkumu předpokladů trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu vyplývá, že znalosti o této stezce jsou malé, protože je zatím pro turisty nová.

Vizí tohoto projektu je přispět k trvale udržitelnému rozvoji cestovního ruchu mikroregionu Střední Haná, zvýšit návštěvnost mikroregionu Střední Haná a tím dále rozvíjet agroturistiku.

8.2 Projektové řešení

8.2.1 Důvod pro vedení stezky v okolí Polkovic

Nejdříve je nutné znát požadavky na návrh hipostezky. Návrh hipostezky je nutné spojit s ostatní infrastrukturou v krajině a vyhovět investičním a provozním nárokům, které jsou nutné pro vybudování stezek.

Požadavky jsem zformulovala do tří částí:

1. požadavky, které jsou šetrné vůči životnímu prostředí a splňují podmínky trvale udržitelného rozvoje,
2. požadavky na vedení stezky pro koně,
3. požadavky a přání zřizovatele.

Add 1.

Z požadavků trasování cest jsou limitující některé zásady z hlediska životního prostředí:

- minimální vliv trasy na životní prostředí,
- označení nezpevněných úseků a případné omezení, bez celoročního provozu (pokud je deštivé počasí a v době po něm),
- kvůli eroznímu ohrožení je nutné dodržet limity podélných sklonů nezpevněné cesty.

Add 2.

Pro zprovoznění nové hipostezky je možné obrátit se na chovatele koní nebo provozovatele stájí v nejbližším okolí, kteří Vám mohou poskytnout mnoho cenných rad kudy hipostezku vést. Pro plánování jezdecké trasy platí tři „zlatá“ pravidla:

1. Vyhnout se souběhu jezdecké trasy s trasou cyklistickou nebo turistickou.
2. Stezka by neměla vést přes frekventované komunikace pro motorová vozidla.
3. Pokud možno vést trasu přes zajímavá místa s velkým množstvím přírodních a kulturních atrakcí i s možnostmi odpočinku pro jezdce i pro koně.

Při plánování hipostezky je vhodné si trasu projít přímo na koni a zjistit tak její náročnost. Je potřeba myslet i na kvalitu cesty, zda je cesta dostatečně široká, zda je zpevněná nebo jílovitá. Prvním krokem je vyznačení budoucí hipostezky do mapy. Pokud neexistuje žádná jiná možnost, než že hipostezka bude souběžná s jinou turistickou trasou, je potřeba klást velký důraz na bezpečnost všech uživatelů a případné narušení povrchu. Nejvhodnější zaznačení je do turistické mapy a užitečnou pomůckou může být i katastrální mapa, která obsahuje čísla parcel. Pokud stezka vede po cestě, která je v mapě zaznačena, nepotřebujete souhlas majitele k průchodu trasy, ale pokud trasa vede přes louku nebo pastvinu, souhlas je potřeba. Před vyznačením stezky je nutné mít podpisem doložený souhlas o značení trasy. Značení trasy probíhá ve spolupráci s Klubem českých turistů (KČT) a užívá se jednotné značení. Na stezce mohou být informační cedule, které budou jezdce informovat o kulturních a přírodních památkách nejbližšího okolí. Na stezce by měly být stanice pro koně i jezdce, dále pak úvaziště pro koně a různé odpočívadla.

Add 3.

Další požadavky a zásady vznikly z jednání se zřizovatelem hipostezky. Zde jsem zformulovala základní požadavky:

- přilákat jezdce do mikroregionu Střední Haná,
- přednost mají pozemky ve vlastnictví obce, případně státu,
- pro vedení trasy raději využít již existujících komunikací, protože by již nevyžadovaly další úpravy,
- na trase použít informační tabule, které budou informovat o mikroregionu Střední Haná a jejich obcí, které jsou trase nejbližší.

8.2.2 Výhody koňských stezek

- Značená stezka může odstranit problémy s blouděním a možné setkání s neprostupným terénem,
- pokud jezdci jedou po vyznačené stezce, neměli by mít problémy s majiteli pozemků, kteří by jim mohli jízdu na koni přes jejich pozemek zakazovat,

- turistika na koni se stává pohodlnější a stále více populárnější díky možnosti ubytování a ustájení koně,
- příliv turistů do mikroregionu Střední Haná.

8.2.3 Technické požadavky stezky

Povrch, vedení stezky

Hipostezka bude z větší části navržena po stávajících travnatých cestách, jen nepatrné množství muselo být nově vybudováno. Po projití hipostezky bylo zjištěno, že území je v docela dobrém stavu a žádné výrazné poškození nebylo zaznamenáno.

Značení stezky

Stezka bude vyznačena v souladu s pravidly, která doporučuje Klub českých turistů. Jedná se o průběžné značení čtvercem o velikosti 10 x 10 cm s barevným kruhem uprostřed o velikosti 6 cm. Směrovky i tabulky jsou shodné barevně i textově shodné s pěšími trasami, pouze v jejich záhlaví je uveden text „Jezdecká stezka KČT“ a v hrotu směrovek je zobrazen barevný kruh, který odpovídá dané jezdecké trase. Značení probíhá dvěma způsoby, buď můžete celé značení přenechat na KČT, což znamená vyšší náklady nebo je možné se nechat od KČT zaškolit, půjčíte si šablony a ve svém volném čase trasu označíte. Tato varianta je samozřejmě levnější. Značky a šipky jezdeckých stezek budou umístěny ve výšce cca 180 cm nad zemí. Směrovky budou umístěny na samostatných sloupcích (dřevěných nebo kovových s upevněním), při přechodu silnice je předpokládáné značení příslušnými dopravními značkami. Pokud se v terénu nachází volně stojící stromy, je možné je využít místo sloupků.

Úvaziště

Na stezce je navrženo pět úvazišť pro koně nekrytých a jedno kryté, ale není nutné, aby na stezce úvaziště byly. Úvaziště slouží jako doprovodný objekt k odpočinku na trase, jezdec tak může svého koně na nějaký čas uvázat a využít tak z některých služeb, které trasa nabízí. Úvaziště mohou být doplněna lavičkami, stoly nebo altány. Na trase budou vybudována úvaziště typu A – přímá (viz příloha P VII.)

Oslovení vlastníků

Vlastníci pozemků a všechny subjekty by měli být osloveni dopisem a tím tak seznámeni s navrhovanou trasou. Dopis by měl obsahovat vysvětlení cíle projektu a jeho přínosů

a v jeho příloze by měla být mapka s vyznačenou trasou. Ukázky dopisů jsou uvedeny v příloze č. P I a č. P II.

Legislativní podmínky

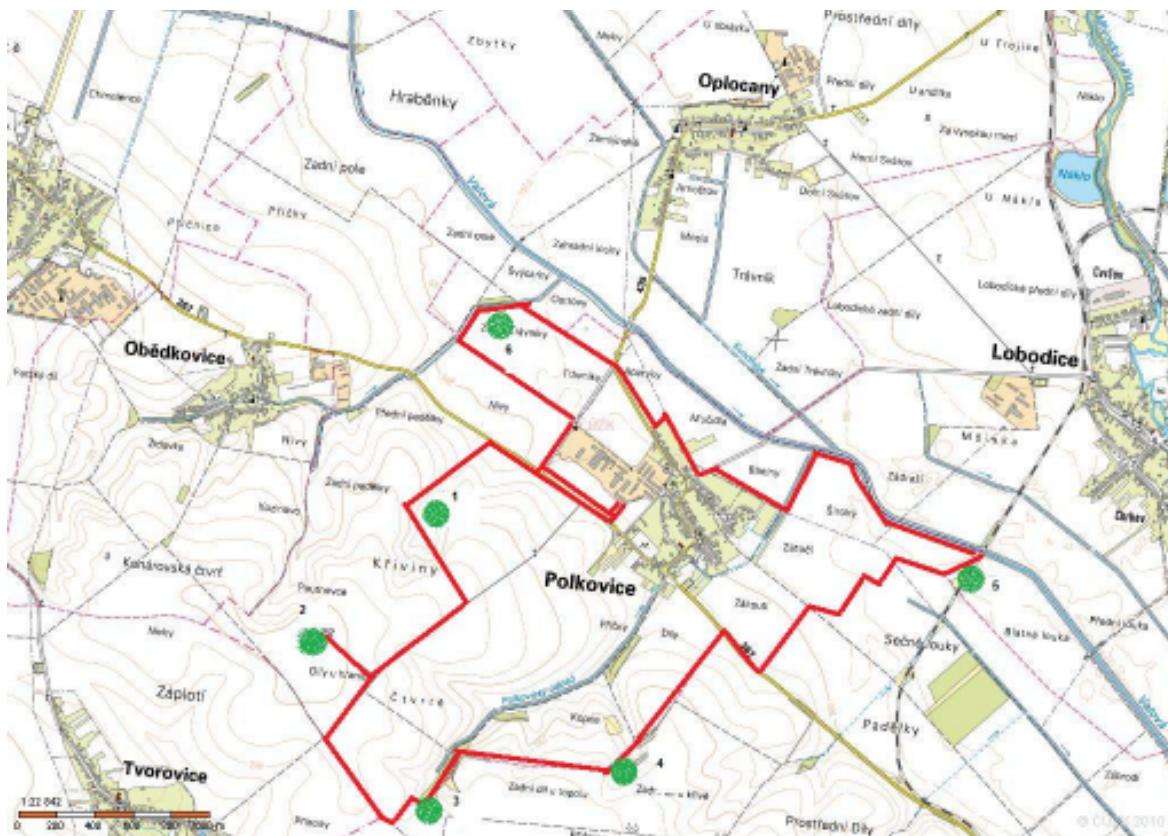
Nejprve je potřeba ze zákona vymezit všechny souvislosti, které jsou spojené s jezdeckou turistikou. Níže je uvedena legislativa o pohybu koní ve volné přírodě, na motorových komunikacích. Stručný popis zákonů se nachází v kapitole 2.1.1.

- Zákon č. 114/1992 Sb., zákon o ochraně přírody a krajiny,
- Zákon č. 289/1995 Sb., lesní zákon,
- Zákon č. 449/2001 Sb., zákon o myslivosti,
- Zákon č. 361/2000 Sb., silniční zákon,
- Zákon č. 286/2003 Sb., veterinární zákon,
- Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

8.2.4 Informace o stezce

❖ *Mapa stezky*

Název hipostezky je okružní jízda okolo Polkovic. Stezka je na mapě vyznačena červeně. Trasa začíná v obci Polkovice v Hanáckém dvoře, kde je stanice pro koně i jezdce. Trasa vede většinou po travnatých cestách, místy jezdci musí překonat i kopce, ale většinou vede po rovině. Trasa je dlouhá 14,5 km, na této trase je pro jezdce připraveno šest zastávek. Jsou to tyto zastávky: Křivýnový háječek, vodojem, louka Čarodějnice, 3 meze, Prutník a Švýčarkový háječek. Na každé zastávce je pro koně připraveno úvaziště, pro jezdce odpočívadlo, informační tabule a odpadkový koš.

Obrázek 4: Mapa stezky okružní jízdy okolo Polkovic (Zdroj: Nahlížení do katastru nemovitostí, 2012; upraveno autorem)

Legenda:

1 – Křivýnový háječek	4 – 3 meze
2 – Vodojem	5 – Prutník
3 – Louka Čarodějnice	6 – Švýcarkový háječek

❖ Návrh stezky

V okolí mikroregionu Střední Haná je to zatím jediná hipostezka. Hipostezka vede přes katastrální území obce Polkovice. Většinou vede po obecních cestách, které mají většinou travnatý povrch, dále pak vede přes pozemky, které jsou ve vlastnictví pana Ing. Hlavinky, necelý kilometr vede po asfaltové cestě. Místem, kde hipostezka začíná je Hanácký dvůr Polkovice. Asi po 200 m je před Vámi památník „Bílý kříž“. U památníku se dáte doprava a 200 m půjdete po vyznačené stezce, která má travnatý povrch a vede po rovině. Za 200 m se dáte doleva, kde je nutné přejít silnici III. třídy, (při přechodu silnice je třeba bezpodmínečně dbát na bezpečnost, v případě nutnosti je třeba zastavit dopravu), tato silnice je celkem frekventovaná a potom hned doprava, stezka vede 600 m po travnatém povrchu, a stále vede po rovině. U značky, na které bude napsáno Křivýnový háječek se

dáte doleva, cesta vede po travnatém povrchu a je mírně do kopce. Za 500 m se před Vámi objeví Křivýnový háječek, kde se nachází první odpočívadlo na stezce a informační tabule, která informuje o délce stezky, jejím průběhu a o pravidlech, které je nutné na stezce dodržovat. Tento háječek se tak jmenuje proto, že pole okolo se jmenují Křiviny. Můžete zde potkat zajíce, někdy i srnku a v háječku můžete pozorovat několik druhů stromů, mezi které patří javor, topol a několik druhů keřů, které slouží jako úkryt před zvěří. Nachází se zde také posed pro myslivce, ze kterého je vidět do dalekého okolí. 150 m za Křivýnovým háječkem je prudký táhlý kopec, který je dlouhý 500 m, za tímto kopcem odbočíte doprava a asi 600 m půjdete po kamenité cestě, která se jmenuje Tvorovská, cesta je mírně do kopce. Tuto cestu lemují několik stromů, např. kaštan, dub, třešeň, ořech. Jakmile uvidíte značku „Vodojem“, dáte se doprava. Cesta k vodojemu je dlouhá necelý kilometr, vede po travnatém povrchu a po celou dobu jsou zde mírné kopečky. Nachází se zde odpočívadlo, úvaziště pro koně a informační tabule, která informuje o mikroregionu Střední Haná. Z tohoto místa je nádherný výhled na Polkovice a Obědkovice. Dále budete po této cestě pokračovat 400 m a na konci se dáte doprava a budete opět na Tvorovské cestě, kde půjdete 400 m a poté se dáte doleva a pokračujete po cestě, která má travnatý povrch. U značky se dáte doleva, kde půjdete z mírného kopce asi 200 m a dojdete ke třetímu háječku, kde teče potůček. Nacházíte se na louce, která se jmenuje „Čarodějka“. Zde je kryté odpočívadlo pro jezdce i pro koně, nachází se zde vyhrazené místo pro tábořiště. Po odpočinku půjdete asi tak 350 m okolo potůčku, tato cesta má travnatý povrch a můžete zde vidět několik starých topolů, poté se u značky dáte doprava a půjdete na 3 meze, cesta má travnatý povrch a je do mírného kopce. Zde na louce, která se jmenuje 3 meze je pro koně k dispozici úvaziště, pro jezdce odpočívadlo, informační tabule, která informuje o obci Polkovice. Na tomto místě si mohou jezdci odpočinout, pozorovat krásnou přírodu kolem nebo využít přírodní překážky z náletových dřevin. Na těchto překážkách si koně mohou skákat parkur. Dále trasa vede asi 200 m do prudkého kopce a potom 600 m z kopce, celá trasa vede po travnatém povrchu. Dojdete k silnici III. třídy, která vede na Kojetín, zde se dáte doprava a půjdete 300 m okolo hlavní silnice, po 300 m u značky se dáte doleva na polní travnatou cestu, která měří asi 400 m, na konci této cesty se dáte doprava a hned po 100 m zahnete doleva, kde bude značka se směrovkou na Prutník. Tato cesta vede celou dobu po travnatém povrchu a je po rovině. Potom zahnete doprava a potom hned doleva a pak zase doprava a pak půjdete rovno až k Prutníku, kde je úvaziště pro koně, odpočívadlo pro jezdce a informační tabule, která informuje o živočišstvu okolo

řeky Valové. Dále cesta pokračuje asi 1 km přímo vedle břehu řeky Valové celou dobu po travnatém povrchu a po rovině. Po 1 km u topolů odbočíte doleva a půjdete 350 m okolo potůčku, po travnaté cestě, potom odbočíte doprava a půjdete asi 500 m po travnaté cestě, která vede okolo polkovských zahrad. Na konci travnaté cesty se dáte doleva, kde půjdete po asfaltové silnici asi tak 50 m a pak se hned dáte doprava, opět na travnatou cestu, která je dlouhá 350 m. Po 350 m zahnete doleva a poté asi po 100 m doprava, kde přejdete silnici III. třídy a dostane se opět na travnatou cestu, která vede podél hlavní cesty, po 400 m dojdete opět k hlavní cestě, kterou přejdete na druhou stranu a vydáte se opět po travnaté cestě, po rovině až ke Švýcarkovému háječku, kde na Vás čeká odpočívadlo a úvaziště pro koně. Na tomto místě bude také umístěna informační tabule, informující o obci Obědkovice. Švýcarkový háječek je poslední zastávkou na této trase. Od Švýcarkového háječku doleva a po 200 m zahnete opět doleva a po 750 m dojdete po travnaté cestě ke kapličce. Potom půjdete 300 m po travnaté cestě, na konci ulice ji přejdete na druhou stranu a půjdete 400 m po travnaté cestě a dojdete do cíle do Hanáckého dvora.

❖ *Pravidla chování na hipostezce*

Ještě než se jezdci vydají na cestu, musí mít na paměti v zájmu své ochrany zdraví i koní a respektování pravidel společenského chování, že je nutné na stezkách dodržovat určitá pravidla.

- Pro dobrý vztah k životnímu prostředí je vhodné, aby na stezce byly skupinky 3 – 8 jezdců.
- Není vhodné vjíždět do luk, polí nebo lesních porostů a hlavně nerušit zvěř.
- Je nutné dbát místních omezení a nařízení na některých úsecích stezky (klid pro zvěř, těžba dřeva).
- Jezdec musí být ohleduplný k ostatním uživatelům stezky. Pokud chcete předjíždět, musíte upozornit lidi před sebou, zpomalit a bezpečně lidi minout. Cyklisty je nutné objíždět zleva.
- Pokud je stezka příliš frekventovaná nebo je díky nepříznivému počasí rozbahněná je vhodné jet v zástupu. Je vhodné být ohleduplný k povrchu stezky, protože kopyta koní ho mohou poškodit.
- Cválejte pouze v bezpečných a přehledných úsecích, pokud je na trase nějaká překážka, z důvodu bezpečnosti ji raději překročte nebo obcházejte.

- Pokud je cesta úzká, projíždějte krokem.
- Táborák je možné rozložit pouze na vyhrazeném tábořišti nebo na místě, kde Vám to dovolil majitel pozemku.
- Buďte ke stezce ohleduplní – uklid'te po sobě odpadky (odvezte si je) a nezapomeňte ze stezky odstranit trus vašeho koně.
- Buďte očima i ušima sítě stezek. Pokud se vyskytují na stezce problémy (vyvrácené stromy, poškozené značení, vysypané odpadky) upozorněte stanici.
- Je nutné dodržovat lesní a silniční zákon.
- Každý, kdo vjíždí na stezku, je zodpovědný sám za sebe. Pokud při jízdě utrpí úraz, nemůže požadovat náhradu po vlastníkovu lesa či pozemku.
- Mějte na paměti, že ostatní lidé na stezce nemusejí znát koně a jejich reakce při setkání s novou zkušeností. Váš kůň může být první, kterého uživatelé nové stezky poznají. To, jak se zachováte, vytvoří obraz místní jezdecké komunity. Na otázky o koni odpovídejte s ochotou, jste v té chvíli představitelem všech jezdců. (Moravské hipostezky, 2012)

❖ *Možné nástrahy stezky*

Jezdci, kteří vyjíždějí na okružní jízdu okolo Polkovic, by měli mít na paměti několik problematických míst na trase. A v závislosti na jeho jezdeckých schopnostech na nich přizpůsobit jízdu tak, aby nedošlo k úrazu.

Nebezpečnými místy budou zejména silnice III. třídy, přes které budete muset přejet. Jedná se o 0,5 km, 6 km, 10 km, 11,5 km, 12 km a 13,5 km. Přejezdy přes tyto silnice jsou nutné a nejde se jim vyhnout, zároveň však jsou vymyšleny tak, aby místa styku se silnicemi III. třídy byla co možná nejkratší. Skupina jezdců musí silnici přecházet najednou tak, že na povel jednoho jezdce všichni přejdou silnici a na druhé straně se opět srovnají do řady za sebou. Pokud bude nutné koně přes silnici vést na uzdě, jezdec musí být vždy mezi koněm a možnou dopravou. Jezdec má tak koně lépe pod kontrolou.

Jezdci pokud budou projíždět přes hlavní silnici, jsou účastníky silničního provozu a platí pro ně určitá pravidla. Účastníci provozu musí vůči jezdcům na koni dodržovat předpisy a chovat se k němu jako k ostatním, ale i jezdec na koni musí dodržovat dopravní předpisy. Mnozí řidiči nevědí, že kůň je útekové zvíře, které může leknutím odskočit do strany a splášt se. Proto jezdcům musí varovat řidiče tím, že mu dají rukou znamení, aby projížděl

pomalou. Jezdci na koni se drží po pravé straně vozovky, co nejbližší u krajnice, a jedou za sebou, aby nezasahovali do silnice. Na začátku a na konci skupiny, by měli jít klidnější koně, pokud se blíží vozidlo, jezdcům by se měli navzájem upozornit a dát řidiči rukou znamení ať projíždí opatrně.

Největší úsek trasy vede přes polní travnaté cesty. I tady musí být jezdcům velice opatrní, protože zde může být změklý terén, a to zejména při deštivém počasí, půda může klouzat koni pod nohama, nebo může být ztížena kamenitými úseky.

❖ *Údržba stezky*

Údržba stezky je pravidelná péče, která má zajistit provozuschopnost a prevenci oprav. Součástí údržby je odstraňování drobných závad.

U jezdeckých stezek se jedná spíše o sezonní údržbu, zejména v letním období. Může zahrnovat tyto činnosti:

- kontrolu čistoty,
- opravu porušených míst,
- péče o úvaziště,
- pravidelné vynášení odpadků,
- 2 x ročně mulčování nově vybudované travnaté cesty,
- pravidelné překreslování značek,
- kontrola, případně výměna poškozených směrových cedulí a informačních tabulí.

Za údržbu stezky z části zodpovídají i jezdcům, kteří udržují čistotu na trase a případně na některé nedostatky upozorní zřizovatele. Na této stezce zodpovídá za údržbu Hanácký dvůr Polkovice.

8.2.5 Stanice pro koně

Hipostezka začíná a končí v Hanáckém Dvoře. Hanácký dvůr je stylový penzion, který klade důraz na koně a jezdecký styl ve stylu tradic Hané. Pension nabízí možnost stálého ubytování, privátní prostory klubovny a občerstvení.

Pro jezdce jsou k dispozici dvoulůžkové pokoje, a to buď v kategorii Standard*** a nebo Lux***. Pokoje Lux*** jsou navíc vybaveny manuálně polohovacími postelemi. Všechny pokoje jsou stylově zařízeny. Každý pokoj má své vlastní WC, koupelnu se sprchovým koutem a kabelové připojení k internetu zdarma. Cena pro 2 osoby za dvoulůžkový pokoj

Standard*** je 800 Kč/noc, pro jednu osobu je to potom 500 Kč/noc. Cena pro 2 osoby za dvouúžkový pokoj Lux*** je 1200 Kč, pro jednu osobu je to 700 Kč/noc.

Jezdecký oddíl Hanýcký Dvůr Polkovice se již několik let věnuje westernovému i anglickému ježdění. Veřejnosti nabízí možnost ustájení koní ve Dvoře, k dispozici je také jezdecká hala, písková jízdárna s překážkovým materiálem, prostorné boxy a velké pastviny. Areál Hanácký Dvůr nabízí individuální hodiny na koni, kdy cena za 45 min je 300 Kč. Dále je pak možná vyjíždka do přírody s doprovodem, cena je 300 Kč. Je zde také možnost ustájení koně za 4500 Kč/měsíc. Hanácký Dvůr nabízí i možnost krátkodobého ustájení, potom je cena 150 Kč/den. V ceně za ustájení koně je zahrnuto krmení, čištění boxů a pastva, přes den jsou koně venku v ohradě a na noc jsou zavírány do stájí. (Hanácký Dvůr, 2012)

8.3 Propagace projektu

Propagace tohoto projektu bude probíhat na několika turistických webech. Mikroregion Střední Haná má své vlastní webové stránky, proto zde bude probíhat propagace nové hipostezky, dále potom na webových stránkách města Kojetína, webových stránkách MAS Střední Haná, na webových stránkách informujících o koňské turistice a také na stránkách Hanáckého Dvora Polkovice. Propagaci zajistí přehledná mapa trasy hipostezky a její podrobný popis, dále pak popis jednotlivých informačních tabulí a přehled provozovatelů stanic (viz kapitola 8.2.5).

V Olomouci se každoročně koná veletrh cestovního ruchu „Tourism Expo., na výstavišti Flora, kde dojde také k propagaci hipostezky. Podrobnější informace o ceně a jejím vybavení viz kapitola 8.5.

Jako hlavní propagační materiál bude sloužit skládačka, kde bude mapa trasy, popis trasy a kontakty na provozovatele stanic. Tato skládačka bude umístěna v Kojetíně na informačním centru, v hotelu Pivovar v Kojetíně, v Tovačově na zámku, v Polkovicích v Hanáckém dvoře. Skládačka bude k dispozici ve dvou jazykových provedeních. Skládačka bude také k dispozici na webových stránkách mikroregionu Střední Haná a na stránkách města Kojetína.

Hipostezka povede přes Polkovice, kde se nachází Hanácký dvůr, který poskytuje jezdcům tak i koním zázemí. V rámci propagace zde bude umístěna informační tabule, která bude poskytovat základní informace o hipostezce.

8.4 Personální zabezpečení projektu

Klíčová otázka, která podmiňuje úspěšnost každého projektu je vedle zajištění finančních zdrojů i personální zajištění realizace projektu. Jedná se o nejdůležitější otázku, protože lidé rozhodují a řeší problémy, které nastaly.

Sestavení projektového týmu se stalo osvědčenou strategií. Projektový tým musí umět efektivně spolupracovat a členové musí pokrývat důležité aktivity, které v rámci projektu probíhají. Tým musí zajistit operativní i taktické řízení, výběr dodavatelů, zajištění financování i administrativu. Je dobré, když se členové týmu vzájemně znají, je tak mezi nimi lepší spolupráce.

8.4.1 Komunikace projektového týmu

V průběhu realizace projektu se budou pravidelně konat porady a to každý týden, nebo podle potřeby. Tématem probíraným na poradách bude realizace projektu, jeho průběh a řešení případných nedostatků a potíží, které při realizaci projektu vzniknou. Komunikace mezi projektovým týmem a realizátory projektu bude prováděna pomocí telefonických hovorů, dále pomocí emailů a v nutných případech i osobní setkání. Na konci každého týdne budou všechny dokumenty týkající se projektu zkompletovány a spolu s nimi i odpracované hodiny. Za celý projekt bude zodpovědný vedoucí projektu.

V následující tabulce je uveden počet pracovníků podílejících se na projektu a jejich role.

Tabulka 9: Personální zabezpečení projektu (Zdroj: vlastní zpracování)

Role	Pracovní povinnosti	Jméno pracovníka
Vedoucí projektu	Odpovědnost za celý projekt i tým, kontrola vývoje podle dohodnutého harmonogramu.	Eva Arnoštová
Ekonom	Sleduje rozpočet, získává finanční prostředky, napomáhá při výběru firem, které se podílejí na projektu.	Josef Hlavinka
Analytik	Analyzuje současný stav, navrhuje doporučení.	Magdaléna Dohnalová
Konzultant	Pomoc při oslovení majitelů pozemků, asistence při přípravě mapy a trasy	Bronislava Krejčířová
Manažer	Zajišťuje propagaci projektu, účast na veletrhu.	Petr Indrák

8.5 Rozpočet projektu

V následujících dvou tabulkách jsou uvedeny investiční a neinvestiční výdaje. V tabulkách je uveden rozpočet, který je nutný pro výstavbu nové hipostezky. Tabulka obsahuje cenu s DPH a informace o daném předmětu rozpočtu. Obrázky úvaziště, odpočívadel, lavice a odpadkového koše jsou umístěny v příloze č. P VIII. Za sestavení rozpočtu odpovídá ekonom (viz kapitola 8.4.1)

Tabulka 10: Rozpočet projektu hipostezky – investiční výdaje (Zdroj: vlastní zpracování)

Investiční výdaje	Cena s DPH	Informace
Úvaziště	27 500 Kč	Výška všech 3 podpěr příčného břevna bude 1 100 mm, podpěry budou do země zapuštěny v hloubce 1 000 mm. Úvaziště budou vybudována z masivního vakuově impregnovaného dřeva. Délka úvaziště je 4000 mm a průměr 200 mm. Na stezce bude 5 úvazišť.
Kryté úvaziště	25 000 Kč	Úvaziště bude ze třech stran uzavřené. Rozměry budou 12 x 4 m, což představuje prostor asi pro 5 koní.
Informační tabule	36 000 Kč	Tabule je vyrobena ze smrkového dřeva, opatřena nátěry proti vlhkosti a plísním. Natřena bude hnědou barvou. Velikost textové a obrazové desky bude 150 x 100 cm. Tisk je realizován na plastové desky, které jsou odolné vůči UV záření. Na stezce bude 6 informačních tabulí.
Odpočívadlo kryté	33 736 Kč	Jedná se o stůl a dvě lavičky. Rozměry odpočívadla jsou 280 x 280 cm, má svou vlastní střechu, je vyrobeno z přírodního materiálu, z kvalitního smrkového dřeva.
Odpočívadlo nekryté	18 864 Kč	Jedná se o stůl a dvě lavice, které jsou ke stolu pevně připojeny. Toto odpočívadlo je vyrobeno ze smrkového dřeva. Na stezce budou 4 odpočívadla.
Lavice	6 308 Kč	Lavice je kombinací betonových noh a smrkového dřeva. Délka lavice je 150 cm. Lavice obsahuje také velmi příjemnou opěrku. Na stezce budou dvě lavičky.
Odpadkový koš	4 050 Kč	Odpadkový koš má objem 70l. Je vyroben z lakovaného pozinkovaného plechu, má vyjímatelnou vložku z pozinkovaného plechu. Na stezce bude 6 odpadkových košů.
Osetí trávou	13 536 Kč	Celková plocha pro osetí hipostezky a louky je 18 923 m ² . Na 100 m ² je potřeba 2,5 kg travní směsi, což znamená, že je potřeba necelých 480 kg travní směsi. 1 kg travní směsi stojí 28,20 Kč.
Mechanizace pro zasetí trávy	1892 Kč	Cena za osetí travní směsí je 1000 Kč/10 000 m ² .

Stavební práce	40 000 Kč	Mezi stavební práce patří instalace laviček, úvazišť, odpočívadel a odpadkových košů. Jedná se o zabetonování do země.
Značení stezky	20 000 Kč	Pro značení bude využita metodika značení turistických tras používaná Klubem českých turistů.
Skládačka	5 000 Kč	Skládačka bude k dispozici v české a anglickém jazyce. K dispozici bude 250 ks.
Investiční výdaje celkem	231 886 Kč	

Tabulka 11: Rozpočet projektu hipostezky – neinvestiční výdaje (Zdroj: vlastní zpracování)

Neinvestiční výdaje		
Veletrh cestovního ruchu Olomouc	8 600 Kč	Rohový stánek 3 x 2 m zahrnuje: 1x stůl 80 x 80 cm, 1 x ubrus, 4 x židle čalouněná, 1 x přívod elektrické energie 230 V, 3x světlo bodové, 1x pult s policí, 1x věšák, 1x odpadkový koš. Cena zahrnuje: výstavní plochu 6m ² , registrační poplatek a stavbu stánku.
Pronájem pozemku	14 691 Kč	Jedná se o symbolický pronájem od majitele pozemku za 1 Kč/m ² . Majitel vlastní svého vlastního koně a bude sám stezku využívat.
Údržba hipostezky	85 260 Kč	Údržbu bude provádět majitel pozemků svými vlastními stroji, opět za symbolickou cenu 1 Kč/m ² . Jedná se o údržbu stezky, která bude prováděna dvakrát ročně, v tom je zahrnuto mulčování půdy.
Neinvestiční výdaje celkem	105 551 Kč	
CELKEM	340 437 Kč	
Rezerva	20 000 Kč	Rezerva slouží k pokrytí nepředvídatelných výdajů, může sloužit také k zaplacení dodavatelům, pokud se změny cenové podmínky. Při realizaci projektu se mohou zvýšit ceny pohonných hmot, což může mít také vliv na zvýšení ceny projektu. Nevyužitá rezerva poslouží k dalším projektům.

8.5.1 Firmy zodpovědné za realizaci jednotlivých výdajů

Součástí rozpočtu projektu musí být i firmy, které se podílejí na realizaci výstavby hipostezky. Přehled těchto firem je uveden v následující tabulce.

Tabulka 12: Dodavatelské firmy (Zdroj: vlastní zpracování)

Firma	Předmět zakázky	Kontakt
DELTA, s. r. o.	Výroba úvaziště pro koně (kryté i nekryté) a informačních tabulí, instalace úvazišť, odpočívadel a laviček	info@deltapolkovice.cz
VLADEKO – zahradní program, zahradní nábytek	Výroba krytého odpočívadla pro jezdce	obchod@vladeko.cz
Ambra – Group, s. r. o.	Výroba pozinkovaného odpadkového koše.	katalog@ambra.cz
ALESTRA, s.r.o.	Výroba nekrytého odpočívadla pro jezdce	info@alestra.eu
Vistaprint.cz	Výroba skládačky.	vistaprint@em.vistaprint.cz

8.6 Rizika projektu

S každým projektem jsou spojená určitá rizika. Rizika jsou nejistá událost, která když nastane tak má buď, negativní nebo pozitivní vliv na cíle projektu. Riziko projektu je především pravděpodobnost negativních událostí, které nepříznivě působí na projekt.

Rizika, která by mohla projekt ohrozit, sem v následující kapitole rozdělila na neovlivnitelná a ovlivnitelná rizika.

8.6.1 Neovlivnitelná rizika

Mezi neovlivnitelná rizika, která mohou při realizaci projektu nastat, je zejména počasí. Pokud jsou trvalé deště, nebo naopak vedra, dá se předpokládat, že potenciální zájemci o turistiku budou preferovat jiný druh turistiky. Pokud budou tropická vedra, dá se očekávat, že turisté dají spíše přednost pobytům u vody než jízdě na koni. Ale i pokud

budou trvalé deště, lidé mohou spíše preferovat dovolenou v zahraničí, a to buď ve vzdálenějších destinacích, nebo v sousedních státech.

Dalším faktorem můžou být i přírodní katastrofy jako jsou povodně, které mohou ovlivnit návštěvnost mikroregionu Střední Haná. Velké množství výskytu komárů se pojí s povodněmi, které mohou jízdu na koni znepříjemnit. V mikroregionu Střední Haná byly největší povodně v roce 1997, kdy výskyt komáru byl ve velkém množství. Hipostezka vede podél řeky Valové, kde výskyt komárů může být možný. Snížit výskyt komárů je možné deratizací.

Problematikou může být také ekonomická situace návštěvníků stezky. V poslední době turisté stále méně utrácejí za služby cestovního ruchu. V určitém směru je to logické, když nemají práci, nemohou cestovat, protože nemají dostatek finančních prostředků. Pro domácí cestovní ruch to může mít výhodu, protože lidé necestují do zahraničí na drahé dovolené, ale dávají přednost dovoleným v České republice.

8.6.2 Neovlivnitelná rizika

Svou vlastní činností můžeme nevědomě ohrozit produkt, na kterém dlouhodobě pracujeme, proto jsou ovlivnitelná rizika mnohem závažnější, než neovlivnitelná. Mezi taková rizika je možné zařadit zpoždění projektu, kvůli špatnému zajištění finančních prostředků. Zabránit tomuto riziku je možné včasnou komunikací se sponzory a s poskytovatelem dotace. Dalším rizikem může být nevhodné sestavení pracovní skupiny. Členové skupiny mohou mít nevyhovující kvalifikace a nemusejí mít dobré zkušenosti s vedením projektu. Mezi ovlivnitelná rizika může patřit i nedostatek finančních prostředků díky nepředvídatelnými nákladům. Je dobré mít v projektu nastavenou i finanční rezervu, pro případ nepředvídatelným nákladům. Rizikem může být nesouhlas majitele pozemku, přes který hipostezka vede. V tomto případě je nutné vymyslet nový plán pro vedení hipostezky.

8.7 Harmonogram projektu

Začátek přípravy projektu je naplánován na 4. 2. 2013. Doba potřebná pro realizaci projektu je 26 týdnů, viz program WinQSB. Plánovaná doba dokončení projektu je naplánována na 9. 8. 2013.

Tabulka 13: Harmonogram projektu (Zdroj: vlastní zpracování)

Název činnosti	Označení činnosti	Předcházející činnost	Doba trvání v týdnech
Sestavení pracovní skupiny	A	-	6
Zvolení vhodné lokality	B	A	3
Vypracování projektové dokumentace	C	A	5
Oslovení investorů	D	B,C	4
Získání souhlasu od obce a majitelů	E	B	3
Výběrové řízení na dodavatele	F	D	5
Realizace stezky	G	B,C	12
Cvičný provoz stezky	H	G	3

Tabulku jsem zadala do programu WinQSB do modulu PERT/CPM a dostala jsem následující výstup.

Activity Number	Activity Name	Immediate Predecessor (list number/name, separated by ',')	Normal Time
1	A		6
2	B	A	3
3	C	A	5
4	D	B,C	4
5	E	B	3
6	F	D	5
7	G	B,C	12
8	H	G	3

Obrázek 5: Výpočet doby výstavby – WinQSB (Zdroj: vlastní zpracování)

07-07-2012 17:33:13	Activity Name	On Critical Path	Activity Time	Earliest Start	Earliest Finish	Latest Start	Latest Finish	Slack (LS-ES)
1	A	Yes	6	0	6	0	6	0
2	B	no	3	6	9	8	11	2
3	C	Yes	5	6	11	6	11	0
4	D	no	4	11	15	17	21	6
5	E	no	3	9	12	23	26	14
6	F	no	5	15	20	21	26	6
7	G	Yes	12	11	23	11	23	0
8	H	Yes	3	23	26	23	26	0
	Project	Completion	Time	=	26	weeks		
	Number of	Critical	Path(s)	=	1			

Obrázek 6: Výpočet doby výstavby – WinQSB (Zdroj: vlastní zpracování)

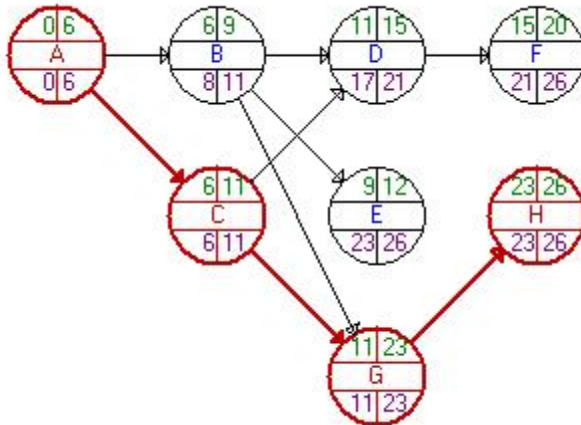
Popis obrázku:

- ActivityName – název činnosti,
- On CriticalPath – zda leží na kritické cestě,
- ActivityTime – čas nutný na vykonání činnosti
- Earliest Start – nejdříve možný začátek (ZM_{ij}),
- EarliestFinish – nejdříve možný konec (KM_{ij}),
- Latest Start – nejpozději přípustný začátek (ZP_{ij}),
- LatestFinish – nejpozději přípustný konec (KP_{ij}),
- Slack (LS – ES) – časová rezerva.

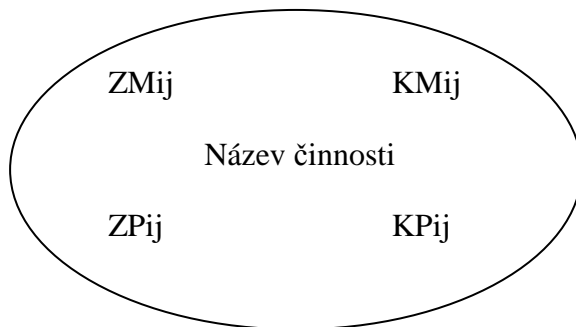
Nalezení kritické cesty je výsledkem řešení. Aby byl projekt dotáhnut do konce, je nutné hlídat kritickou cestu, protože jakékoliv nedodržení činnosti může zpomalit celý projekt. Kritická cesta nám určuje nejdelší cestu v projektu od počátku do konce. Síťový diagram je nutné aktualizovat k stávající situaci, protože se podmínky změnila a kritická cesta se mohla posunout na jiné uzly grafu. Z výše uvedené tabulky vyplývá, že potřebná doba pro výstavbu hipostezky je 26 týdnů.

07-07-2012	Critical Path 1
1	A
2	C
3	G
4	H
Completion Time	26

Obrázek 7: Kritická cesta – WinQSB (Zdroj: vlastní zpracování)

Obrázek 8: Grafické znázornění výstavby hipostezky – WinQSB (Zdroj: vlastní zpracování)

ZMij – nejdříve možný začátek

KMij – nejdříve možný konec

ZPij – nejpozději přípustný začátek

KPij – nejpozději přípustný konec

8.8 Možnosti financování projektu

8.8.1 Financování za příspěví z dotace EU

Dotace z EU nabízí několik možných dotací. Je stanovena aktuální nabídka programů, které jsou schválené pro období 2007 – 2013. Projekt je zaměřen na cestovní ruch, proto je možné uvažovat o regionálním operačním programu (ROP NUTS II Střední Morava), který se týká podpory rozvoje cestovního ruchu. Jedná se o prioritní osu na podporu CR, protože obec Polkovice je součástí regionu Střední Morava.

ROP NUTS II Středná Morava má 4 prioritní osy, které rozdělují program na logické celky, které jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné osy podpořeny. Patří sem tyto prioritní osy: doprava, integrovaný rozvoj a obnova regionu, cestovní ruch, technická pomoc.

Projekt je zaměřen na cestovní ruch, proto je možné uvažovat o prioritní ose cestovní ruch. Na tuto prioritní osu 3 je z fondů EU vyčleněno 121,6 mil. €, tj. 18,5 % ROP NUTS II Střední Morava.

Projekt na vybudování nové hipostezky nepatří mezi velké projekty, proto není možné čerpat dotaci z EU, z výzvy Rozvoj udržitelného cestovního ruchu. Minimální částka pro dotaci jednoho projektu je 2 000 000 Kč. Bohužel projekt hipostezky tuto podmínku nespĺňuje, proto je nutné uvažovat o jiném způsobu financování. (Fondy Evropské unie, 2012)

8.8.2 Financování prostřednictvím MAS Střední Haná

V rámci tohoto projektu dojde k zažádání dotace od MAS Střední Haná. Dokument, který se týká této dotace je Fiche 3 – Podpora cestovního ruchu. Tato Fiche 3 je zaměřena na rozvoj aktivit v rámci rozvoje venkovské ekonomiky směrem k činnostem v cestovním ruchu. Dotace je určena na vybudování rozhleden, pěších a lyžařských tras a stezek, vinařských stezek, hipostezek a dalších tematických stezek mimo území lesů.

Minimální výše dotace je 100 000 Kč a maximální výše dotace představuje 500 000 Kč. Z této dotace nemohou být hrazeny neinvestiční výdaje, mezi které patří pronájem pozemku, údržba hipostezky a účast na veletrhu cestovního ruchu v Olomouci. Tyto výdaje je nutné financovat z jiných prostředků, např. od sponzorů. V následující tabulce jsou výdaje a návrhy na jejich financování uvedeny podrobněji.

Pokud dotace nebude schválena, je nutné najít jinou variantu pro financování, a to např. požádat sponzory, kteří by projekt financovali. Jednalo by se o firmy, které působí v mikroregionu Střední Haná. Mezi sponzory by patřil:

- Ptáček pozemní stavby, s. r. o.
- ZELTR, spol. s r. o.
- Obec Polkovice
- Hanácký Dvůr Polkovice, o. s.

Tabulka 14: Možnost financování neinvestičních výdajů (Zdroj: vlastní zpracování)

Předmět financování	Sponzor	Částka
Pronájem pozemku	Obec Polkovice	14 691 Kč
Údržba hipostezky	Hanácký Dvůr Polkovice, o. s.	85 260 Kč
Veletrh cestovního ruchu Olomouc	FARPOL, s. r. o. Polkovice	8 600 Kč

Z realizace projektu vyplývají ekonomické přínosy pro další obce mikroregionu Střední Haná, zvýší se tím návštěvnost.

8.9 Udržitelnost projektu

Projekt je založen v zásadě na dlouhodobé udržitelnosti, protože jeho vytvoření je v souladu s životním prostředím a může zvýšit návštěvnost mikroregionu. Hipostezka seznámí jezdce s pravidly stezky, informuje také o mikroregionu Střední Haná, o obci Polkovice, Obědkovice, které se můžete na hipostezce potkat. Návštěvou této hipostezky strávíte volný čas v přírodě a může to být nezapomenutelný zážitek. Tato forma turistiky je šetrná k životnímu prostředí a nezatěžuje ekosystém. V posledních letech se tato forma turistiky velmi rozšířila.

Údržbu hipostezky bude pravidelně provádět Hanácký Dvůr, tj. pravidelně bude zajišťovat úklid odpadků, kontrolu odpočívadel a značek. Dvakrát ročně je provedena údržba trávy, tzv. mulčování trávy. Propagační materiál o hipostezce bude umístěn na několika místech v mikroregionu, např. v Tovačově na zámku, v Kojetíně na informačním centru, v Kojetíně na hotelu Pivovar a v Polkovicích na Hanáckém Dvoře.

Z analytické části vyplývá, že všichni dotazovaní odpověděli, že v mikroregionu Střední Haná opravdu hipostezka chybí, a bylo by vhodné ji vybudovat. Vybudování této stezky by zvýšilo návštěvnost mikroregionu, tím by se zvýšil i počet přenocování. Přínos by to mělo i pro ostatní obce mikroregionu, turisté by mohli poznávat i jiná místa než jen hipostezku, mikroregion Střední Haná nabízí několik historických i kulturních památek.

Pro zajištění dlouhodobé udržitelnosti cestovního ruchu je vhodné vytvořit projekt, který zaručí prosperitu dané oblasti. Projekt nové hipostezky je vhodný pro turisty, kteří vyznávají jezdeckou turistiku, rodiny s dětmi, ale stále více se koně využívají k léčbě

handicapovaných dětí. Po absolvování hipostezky si jezdci i koně mohou odpočinout v Hanáckém Dvoře, který je speciálně vybavený pro koně, nachází se zde stáje i úvaziště. Jezdci i koně zde mají možnost se ubytovat. Penzion nabízí velmi klidné ubytování v rekonstruovaném penzionu.

Hlavním přínosem pro tento projekt je zvýšení návštěvnosti mikroregionu Střední Haná. V tomto mikroregionu je hlavně populární vodní turistika, ale i cykloturistiky, protože přes mikroregion vede několik tras, které jsou vhodné pro cykloturistiku. Nová hipostezka nebude určena jen pro jezdce na koni, ale trasu je možné absolvovat i pěšky nebo na kole. Vytvořením stezky dojde také k propagaci Hanáckého Dvora v Polkovicích, protože stezka zde začíná i končí.

Mikroregion Střední Haná po zavedení projektu bude stále vyhledávaným místem pro turisty a stane se více atraktivním, k čemuž přispěje projekt vytvoření nové hipostezky.

ZÁVĚR

Cestovní ruch se podílí na rozvoji ostatních odvětví, jako jsou doprava, kultura, stavebnictví a sport.

Hlavním cílem diplomové práce bylo vypracování projektu, který se týkal výstavby nové hipostezky v okolí Polkovic. Snahou bylo vytvořit takový projekt, který by podpořil a zvýšil návštěvnost mikroregionu a podpořil tak trvale udržitelný rozvoj. Mikroregion Střední Haná může být pro turisty velmi atraktivní oblastí, a to díky folklóru, historickým památkám a kulturním akcím, nabízí velké množství možností pro rozvoj cestovního ruchu. Stávající přírodní a kulturní podmínky jsou dobrým základem pro rozvoj turistiky v tomto mikroregionu. Cestování se stalo součástí našeho života, hlavně je to zapříčiněno tendencí, že se mění životní styl a lidé chtějí stále více cestovat a poznávat nová místa. Tím rostou i požadavky na kvalitu poskytovaných služeb. Přírodní podmínky mají ideální potenciál pro cykloturistiku, která je pro turisty mikroregionu oblíbená.

Projekt hipostezky je určen hlavně pro turisty, kteří upřednostňují jízdu na koni, pro rodiny s dětmi, ale také pro handicapované děti. S tímto projektem je spojená možnost poznat přírodu z koňského sedla, kdy se jedná o nezapomenutelný zážitek a je to jedna z možností jak poznat přírodu, pokud nejste zrovna vyznavači pěší turistiky nebo cykloturistiky. Projekt podporuje turistiku a stává se tak atrakcí pro nové návštěvníky, jak z České republiky, tak i z ostatních zemí. Mezi tradiční formy je možné zařadit místní gastronomie, zážitkovou turistiku, poznávání památek nebo třeba i návštěvu hipostezky. Projekt popisuje navrženou trasu, součástí je i mapa hipostezky. Dále jsou v projektu uvedeny výhody koňských stezek, pravidla, která je nutné při pohybu na stezce respektovat, zákony, které je nutné dodržovat a také rozpočet, který je nutný pro realizaci hipostezky. Hipostezka začíná v obci Polkovice v Hanáckém Dvoře, kde bude turistům poskytnuto občerstvení, koním budou k dispozici úvaziště. Na trase hipostezky jsou umístěny informační tabule, kde se turisté dozvědí o mikroregionu Střední Haná, o okolních obcích nebo také i o živočiších, které je možné na stezce pozorovat.

Projekt byl podroben rizikové analýze a byly navrženy řešení, která by rizika mohly snižovat.

Závěrem je možné konstatovat, že realizací projektu by získal mikroregion Střední Haná další atraktivní turistický cíl, který přiláká spoustu návštěvníků z blízka i daleko a napomůže v budoucnu získat finanční prostředky z obecních pokladen.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje:

- [1] ANDRLOVÁ, M. *Na koni křížem krážem po Česku*. 1. vyd. Praha 10: FRAGMENT, 2008. 128 s. ISBN 978-80-253-0569-0.
- [2] BARTOŠOVÁ H. a P. KRAJNÍKOVÁ. *Základy marketingu*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o., 2011. 160 s. ISBN 978-80-87174-07-4.
- [3] DOLEČEK, J. *Olomoucký kraj: města a obce Olomouckého kraje*. Rožnov pod Radhoštěm: Proxima Bohemia s.r.o. 291 s.
- [4] DUŠEK, H. *Udržitelný rozvoj*. 1. vyd. Kunovice: Evropský polytechnický institut, s.r.o., 2010. 108 s. ISBN 978-80-7314-195-0.
- [5] FORET M. a J. STÁVKOVÁ. *Marketingový výzkum: jak poznávat své zákazníky*. 1. vyd. Praha: GradaPublishing, 2003, 159 s. ISBN 80-247-0385-8.
- [6] GUČÍK, M. *Cestovní ruch: Úvod do štúdia*. 1. vyd. Banská Bystrica: DALI-BB, 2010. 307 s. ISBN 978-80-89090-80-8.
- [7] HAGUE, P. *Průzkum trhu: příprava, výběr vhodných metod, provedení, interpretace získaných údajů*. 1. vyd. Brno: ComputerPress, 2003. 224 s. ISBN 80-7226-917-8.
- [8] HESKOVÁ, M. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2006. 224 s. ISBN 80-7168-948-3.
- [9] HOLLÝ, K. *Jezdecká turistika*. Ostrava: Montanex, 2003. 109 s. ISBN 80-7225-104-X.
- [10] HORNER S. a J. SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování*. 1. vyd. Praha: GradaPublishing, 2003. 468 s. ISBN 80-247-0202-9.
- [11] HRALA, V. *Geografie cestovního ruchu*. 4. vyd. Praha: Idea servis, 2002. 173 s. ISBN 80-85970-43-0.
- [12] JAKUBÍKOVÁ, D. *Strategický marketing. Strategie a trendy*. 1. vyd. Praha: GradaPublishing, 2008. 272 s. ISBN 978-80-247-2690-8.
- [13] KRAJŠEK, B. *Úvod k místním Agendám 21 v České republice*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 1998. 43 s. ISBN 80-7212-052-2.
- [14] MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO KOJETÍN. *Kojetín v proměnách času*. 1. vyd. Olomouc: Sprint Olomouc, 2009. 414 s. ISBN 978-80-254-4254-8.

- [15] MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2010. 105 s. ISBN 978-80-7212-536-4.
- [16] MUSIL, M. *Udržitelný rozvoj cestovního ruchu: (metody, postupy, přístupy, teoretické aspekty)*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2010. 47 s. ISBN 978-80-245-1689-9.
- [17] NOVÁČKÁ, L. *Cestovní ruch a Evropská unie*. 1. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2011. 128 s. ISBN 978-80-7452-016-7.
- [18] NOVÁČEK, P. *Udržitelný rozvoj*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého. Přírodovědná fakulta., 2010. 430 s. ISBN 978-80-244-2514-6.
- [19] ORIEŠKA, J. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea Servis, 2010. 405 s. ISBN 978-80-85970-68-5.
- [20] PALATKOVÁ, M. *Mezinárodní cestovní ruch*. 1. vyd. Praha: GradaPublishing, 2011, 224 s. ISBN 978-80-247-3750-8.
- [21] PÁSKOVÁ, M. a J. ZELENKA. *Cestovní ruch - výkladový slovník*. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.
- [22] PÁSKOVÁ, M. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. 2. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2009. 298 s. ISBN 978-80-7435-006-1.
- [23] RYGLOVÁ, K., M. BURIAN a I. VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruchu – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: GradaPublishing, 2011. 216 s. ISBN 978-80-247-4039-3.
- [24] VAŠKO, M. *Cestovní ruch a regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2002. 95 s. ISBN 80-245-0445-6.
- [25] WEAVER, David B. *Sustainable tourism: theory and practice*. Amsterdam: Elsevier Butterworth-Heinemann, 2006. 240 s. ISBN 075066438X.
- [26] ZELENKA, J. *Marketing cestovního ruchu*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007. 212 s. ISBN 978-80-7041-070-7.

Elektronické zdroje:

- [27] ALESTRA. Lavičky. *Alestra.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-12]. Dostupné z: http://www.alestra.cz/produkty/mestsky_mobiliar/lavicky/
- [28] AMBRA. Odpadkový koš. *Katalog.ambra.cz* [online]. © 2010 [cit. 2012-07-12]. Dostupné z: <http://katalog.ambra.cz/venkovni-odpadkovy-kos-701-d35726.htm?nx=35726&page=1>
- [29] ARNET ONLINE. §2,3,60 zákona č. 361/2000 Sb. *Zakony.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-07-04]. Dostupné z: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/361-2000-sb-zakon-o-provozu-na-pozemnich-komunikacich-a-o-zmenach-nekterych-zakonu.html>
- [30] CYKLOTRASY. Cyklotrasa č. 5040. *Cyklotrasy.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-01]. Dostupné z: <http://cyklotrasy.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=80544>
- [31] ČESKÉ PAMÁTKY.CZ. Zámek Chropyně. *Ceske-pamatky.com* [online]. 2012 [cit. 2012-06-18]. Dostupné z: <http://www.ceske-pamatky.com/zamky/195-zamek-chropyne/>
- [32] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Cestovní ruch v Olomouckém kraji. *Czso.cz* [online]. 2012-06-12 [cit. 2012-06-15]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_olomouckem_kraji_v_roc_e_2011
- [33] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Délka silnic a dálnic. *Czso.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-13]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=DOP5012PU_OK&vo=null
- [34] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. HDP - Olomoucký kraj. *Czso.cz* [online]. 2012-05-17 [cit. 2012-06-13]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajkapitola/711011-11-r_2011-05
- [35] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. HDP - Zlínský kraj. *Czso.cz* [online]. 2012-05-17 [cit. 2012-06-13]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajkapitola/721011-11-r_2011-05

- [36] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji na konci roku 2011. *Czso.cz* [online]. 2012-01-31 [cit. 2012-06-13]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/nezamestnanost_ve_zlinskem_kraji_na_konci_roku_2011_podle_mpsv
- [37] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních ve Zlínském kraji. *Czso.cz* [online]. 2012-02-08 [cit. 2012-06-15]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/navstevnost_v_hromadnych_ubytovacich_zarizenich_ve_zlinskem_kraji_v_roce_2011
- [38] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních. *Czso.cz* [online]. 2012-03-05 [cit. 2012-06-15]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_crr
- [39] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Počet hromadných ubytovacích zařízení. *Czso.cz* [online]. 2012-03-05 [cit. 2012-06-13]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_cr
- [40] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Průměrná hrubá měsíční mzda - Olomoucký kraj. *Czso.cz* [online]. 2012-05-17 [cit. 2012-06-13]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajkapitola/711011-11-r_2011-09
- [41] DREXHAGE, J. a D. MURPHY. SustainableDevelopment: FromBrundtland to Rio 2012. *Un.org* [online]. September 2010 [cit. 2012-07-12]. Dostupné z: http://www.un.org/wcm/webdav/site/climatechange/shared/gsp/docs/GSP1-6_Background%20on%20Sustainable%20Devt.pdf
- [42] EAGRI. §1 zákona č. 252/1997 Sb. *Eagri.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-07-04]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100047855.html>
- [43] EAGRI. §10 zákona 449/2011 Sb. *Eagri.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-07-04]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100051565.html>
- [44] EAGRI. §20 zákona č. 289/1995 Sb. *Eagri.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-07-04]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100051779.html>

- [45] EAGRI. §53 zákona č. 289/1995 Sb. *Eagri.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-07-04].
Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100051814.html>
- [4627] EAGRI. §9 zákona 449/2011 Sb. *Eagri.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-07-04].
Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100051564.html>
- [47] ECOTOURS.SustainableTourism in Portugal. *Ecotoursportugal.com* [online].
[cit. 2012-06-12]. Dostupné z: <http://www.ecotoursportugal.com/en/sustainable-tourism.aspx>
- [48] EYWAN 2010. Co bylo. *Eywan2010.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-06-14].
Dostupné z: <http://www.eywan2010.cz/cz/co-bylo/2011>
- [49] FATHOM. Sustainable tourism. *Fathom.com* [online]. 2012 [cit. 2012-07-12].
Dostupné z: <http://www.fathom.com/course/21701788/session1.html>
- [50] FLORA OLOMOUC. Stánek. *Flora-ol.cz* [online]. © 2006 [cit. 2012-07-12].
Dostupné z: http://www.flora-ol.cz/storage/File/2007/stanky_310107/stanek1c_3x2bz.pdf
- [51] FONDY EVROPSKÉ UNIE. ROP NUTS II Střední Morava. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-07-14]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d67b43ba-143b-4541-9624-8f9943ac3c15/ROP-NUTS-II-Stredni-Morava>
- [52] HANÁCKÝ DVŮR POLKOVICE. Koně. *Hanackydvur.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-04]. Dostupné z: <http://hanackydvur.cz/kone>
- [53] HANÁCKÝ DVŮR POLKOVICE. Ubytování. *Hanackydvur.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-04]. Dostupné z: <http://hanackydvur.cz/ubytovani>
- [54] HRADY.CZ. Kostel Nanebevzetí Panny Marie. *Hrady.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-17]. Dostupné z: <http://www.hrady.cz/index.php?OID=4256>
- [55] HRADY.CZ. Morový sloup Panny Marie. *Hrady.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-17]. Dostupné z: <http://www.hrady.cz/index.php?OID=4263>
- [56] HRADY.CZ. Židovský hřbitov. *Hrady.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-18]. Dostupné z: <http://www.hrady.cz/index.php?OID=3149>

- [57] HYJÉ - KONĚ ZLÍNSKÉHO KRAJE. Jezdecký okruh Koryčany. *Hyje.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-07-02]. Dostupné z: <http://www.hyje.cz/trasa/519/jezdecky-okruh-korycany>
- [58] KANOISTIKA KOJETÍN. Historie a současnost. *Kanoistika.estranky.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-02]. Dostupné z: <http://www.kanoistika.estranky.cz/clanky/vodni-turistika/hiaso.html>
- [59] KANOISTIKA KOJETÍN. Kojetínská kanoistika. *Kanoistika.estranky.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-11]. Dostupné z: <http://www.kanoistika.estranky.cz/clanky/kanoiko.html>
- [60] MĚKS KOJETÍN. Kojetínské hody a Kojetínské hudební léto. *Kojetin.cz* [online]. © 2007 [cit. 2012-06-17]. Dostupné z: http://www.kojetin.cz/meks/meks_kojetinske-hody.php
- [61] MĚROVICE NAD HANOU. Historie obce. *Merovicenh.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-10]. Dostupné z: <http://www.merovicenh.cz/index.php?nid=2443&lid=cs&oid=268501>
- [62] MĚSTO CHROPYNĚ. Historie zámku. *Muchropyne.cz* [online]. © 2011 [cit. 2012-06-11]. Dostupné z: <http://www.muchropyne.cz/navstevnik/chropynsky-zamek/historie-zamku/>
- [63] MĚSTO CHROPYNĚ. Pořádané akce. *Muchropyne.cz* [online]. © 2011 [cit. 2012-06-14]. Dostupné z: <http://www.muchropyne.cz/navstevnik/poradane-akce/>
- [64] MĚSTO KOJETÍN. Sportovní areály. *Kojetin.cz* [online]. © 2007 [cit. 2012-06-11]. Dostupné z: http://www.kojetin.cz/cz/sport_arealy.php
- [65] MĚSTO TOVAČOV. Kultura. *Tovacov.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-17]. Dostupné z: http://www.tovacov.cz/media/attachment/attach_367.pdf
- [66] MĚSTO TOVAČOV. Sportovní hala Tovačov. *Tovacov.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-12]. Dostupné z: <http://www.tovacov.cz/article/130/cs/Sport/Sportoviste>
- [67] MĚSTO TOVAČOV. Tovačov - město pod Spanilou věží. *Tovacov.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-10]. Dostupné z: <http://www.tovacov.cz/>

- [68] MIKROREGION STŘEDNÍ HANÁ. Cykloturistika. *Strednihana.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-15]. Dostupné z:
<http://www.strednihana.cz/index.php?nid=2947&lid=CZ&oid=328063>
- [69] MIKROREGION STŘEDNÍ HANÁ. Doprava, mapa. *Strednihana.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-12]. Dostupné z:
<http://www.strednihana.cz/index.php?nid=2947&lid=CS&oid=328070>
- [70] MIKROREGION STŘEDNÍ HANÁ. Kojetín - historie. *Strednihana.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-13]. Dostupné z:
<http://www.strednihana.cz/index.php?nid=2947&lid=cs&oid=329890>
- [71] MIKROREGION STŘEDNÍ HANÁ. Mikroregion. *Strednihana.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-13]. Dostupné z:
<http://www.strednihana.cz/index.php?nid=2947&lid=cs&oid=328063>
- [72] MIKROREGION STŘEDNÍ HANÁ. Obec Křenovice. *Strednihana.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-17]. Dostupné z:
<http://www.strednihana.cz/krenovice/index.php?nid=2475&lid=CS&oid=274926>
- [73] MIKROREGION STŘEDNÍ HANÁ. Poloha mikroregionu. *Strednihana.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-14]. Dostupné z:
<http://www.strednihana.cz/index.php?nid=2947&lid=cs&oid=328110>
- [74] MIKROREGION STŘEDNÍ HANÁ. Zářičí. *Strednihana.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-10]. Dostupné z:
<http://www.strednihana.cz/index.php?nid=2947&lid=cs&oid=328143>
- [75] MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. §63 zákona č. 114/1992 Sb. *Mzp.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-04]. Dostupné z:
[http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/58170589E7DC0591C125654B004E91C1/\\$file/zakon%20114-1992_uplne%20zneni%20%282.1.2011%29.pdf](http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/58170589E7DC0591C125654B004E91C1/$file/zakon%20114-1992_uplne%20zneni%20%282.1.2011%29.pdf)
- [76] MORAVSKÉ HIPOSTEZKY. Pravidla chování na trasách. *Moravskehipostezky.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-07-04]. Dostupné z:
<http://www.moravskehipostezky.cz/index.php/pravidla-chovani-na-trasach>

- [77] MUZEUM KROMĚŘÍŽSKA. Zámek Chropyně. *Muzeum-km.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-11]. Dostupné z: <http://www.muzeum-km.cz/expozice.asp?expoziceid=4>
- [78] NAHLÍŽENÍ DO KATASTRU NEMOVITOSTÍ. Mapa Polkovic. *Nahlizenidokn.cuzk.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-03]. Dostupné z: <http://sgi.nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&&MarQueryId=6D2BCEB5&MarQParam0=725480&MarQParamCount=1&MarWindowName=Marushka>
- [79] NÁRODNÍ STRATEGIE ROZVOJE CYKLISTICKÉ DOPRAVY. Cyklostezky v ČR. *Cyklostrategie.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-13]. Dostupné z: <http://www.cyklostrategie.cz/cs/pro-media/novinky/jsou-zverejnena-nova-statisticka-data-k-poctu-cyklostezek-v-cr>
- [80] NĚMČICE NAD HANOU. Památky. *Nemcicenh.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-12]. Dostupné z: <http://www.nemcicenh.cz/index.php?nid=2088&lid=CZ&oid=258730>
- [81] OBEC IVAŇ. Obec Ivaň. *Obecivan.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-10]. Dostupné z: <http://www.obecivan.cz/index.php?nid=2444&lid=cs&oid=268509>
- [82] OBEC OBĚDKOVICE. Fotogalerie. *Obedkovice.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-12]. Dostupné z: <http://www.obedkovice.cz/index.php?nid=1847&lid=cs&oid=194244>
- [83] OBEC PIVÍN. Cyklotrasa č. 5013. *Pivin.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-01]. Dostupné z: <http://www.pivin.cz/index.php?nid=2089&lid=cs&oid=228693>
- [84] OBEC POLKOVICE. Fotogalerie. *Polkovice.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-12]. Dostupné z: <http://www.polkovice.cz/index.php?nid=2441&lid=cs&oid=270234>
- [85] OBEC POLKOVICE. Historie. *Polkovice.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-12]. Dostupné z: <http://www.polkovice.cz/index.php?nid=2441&lid=CZ&oid=270225>
- [86] OBEC POLKOVICE. Události, akce. *Polkovice.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-17]. Dostupné z: <http://www.polkovice.cz/index.php?nid=2441&lid=cs&oid=1979158>

- [87] OBEC TROUBKY. Obec Troubky. *Troubky.cz* [online]. © 2011 [cit. 2012-06-10]. Dostupné z: <http://www.troubky.cz/Default.aspx>
- [88] SPRÁVA MAJETKU MĚSTA CHROPYNĚ. Koupaliště Chropyně. *Smmchropyne.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-06-12]. Dostupné z: <http://www.smmchropyne.cz/koupaliste.php>
- [89] STŘEDNÍ MORAVA. Střední Morava - cyklotrasy. *Strednimorava-tourism.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-01]. Dostupné z: <http://www.strednimorava-tourism.cz/materialy-ke-stazeni>
- [90] TURISTIK.CZ. Zástudánčí. *Turistik.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-02]. Dostupné z: <http://www.turistik.cz/cz/kraje/olomoucky-kraj/okres-prerov/lobodice/zastudanci-prirodni-rezervace/>
- [91] TURISTIKA.CZ. Pohodová cyklotrasa lužním lesem mezi Kojetínem a Chropyní. *Turistika.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-18]. Dostupné z: <http://www.turistika.cz/trasy/pohodova-cyklotrasa-luznim-lesem-mezi-kojetinem-a-chropyeni>
- [92] VLADEKO. Zahradní nábytek. *Vladeko.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-07-12]. Dostupné z: <http://www.vladeko.cz/zahradni-nabytek/nabytek-a-doplanky-doveřejnych-prostor/boubin>
- [93] VÝCHODNÍ MORAVA. Naučná stezka okolo Chropyně. *Vychodni-morava.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-07-01]. Dostupné z: <http://www.vychodni-morava.cz/trasa/4/>
- [94] VÝSTAVIŠTĚ FLORA OLOMOUC. Stánek. *Flora-ol.cz* [online]. © 2006 [cit. 2012-07-05]. Dostupné z: http://www.flora-ol.cz/storage/File/2007/stanky_310107/stanek1c_3x2bz.pdf
- [95] ZÁMEK TOVAČOV. Zámek Tovačov. *Zamektovacov.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-06-18]. Dostupné z: <http://zamek.tovacov.cz/>

Interní zdroje:

- [96] Mikroregion Střední Haná

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

apod.	a podobně
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
HUZ	Hromadné ubytovací zařízení
ha	hektar
hod.	hodina
KČT	Klub českých turistů
Kč	korun českých
např.	například
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
tzv.	takzvaně
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu
WTO	Světová obchodní organizace
WTTC	Světová rada cestování a turismu

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Tři pilíře trvale udržitelného rozvoje	16
Obrázek 2: Výškový profil trasy	67
Obrázek 3: Výškový profil trasy	68
Obrázek 4: Mapa stezky okružní jízdy okolo Polkovic	85
Obrázek 5: Výpočet doby výstavby – WinQSB	96
Obrázek 6: Výpočet doby výstavby – WinQSB	97
Obrázek 7: Kritická cesta – WinQSB	97
Obrázek 8: Grafické znázornění výstavby hipostezky – WinQSB.....	98
Obrázek 9: Mapa mikroregionu Střední Haná	121
Obrázek 10: Kostel sv. Bartoloměje Polkovice	122
Obrázek 11: Pohlednice Obědkovic	124
Obrázek 12: Kryté odpočívadlo.....	124
Obrázek 13: Nekryté odpočívadlo.....	125
Obrázek 14: Úvaziště	124
Obrázek 15: Odpadkový koš	125
Obrázek 16: Stánek na veletrhu	125
Obrázek 17: Křivýnový háječek.....	125
Obrázek 18: Vodojem	126
Obrázek 19: Louka „Čarodějka“	125
Obrázek 20: 3 meze	126
Obrázek 21: Pohled na Polkovice	126

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Počet obyvatel a věková struktura v jednotlivých obcích mikroregionu Střední Haná k 1.1.2010	55
Tabulka 2: Ekonomické údaje v Olomouckém a ve Zlínském kraji	56
Tabulka 3: Počet žadatelů o práci v mikroregionu k 1. 1. 2011.....	57
Tabulka 4: Délka silnic a dálnic v Olomouckém a Zlínském kraji dle okresů	60
Tabulka 5: Kapacita hromadných ubytovacích zařízení v Olomouckém kraji v letech 2000 – 2011	62
Tabulka 6: Kapacita hromadných ubytovacích zařízení ve Zlínském kraji v letech 2000 – 2011	63
Tabulka 7: Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních v Olomouckém a ve Zlínském kraji v roce 2011	64
Tabulka 8: SWOT analýza mikroregionu Střední Haná	72
Tabulka 9: Personální zabezpečení projektu	91
Tabulka 10: Rozpočet projektu hipostezky – investiční výdaje	92
Tabulka11: Rozpočet projektu hipostezky – neinvestiční výdaje.....	93
Tabulka 12: Dodavatelské firmy	94
Tabulka 13: Harmonogram projektu	96
Tabulka 14: Možnost financování neinvestičních výdajů	100

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Seznam školských zařízení v mikroregionu Střední Haná	58
Graf 2: Využití ploch v ha v mikroregionu Střední Haná	59
Graf 3: Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních podle zemí v Olomouckém kraji v letech 2000 – 2011	65
Graf 4: Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních podle zemí ve Zlínském kraji v letech 2000 – 2011	65
Graf 5: Počet stravovacích zařízení v mikroregionu Střední Haná	66

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha PI: Dopis pro oslovení majitele pozemku

Příloha PII: Dopis pro oslovení starosty obce

Příloha PIII: Informační tabule č. 1

Příloha PIV: Informační tabule č. 2

Příloha PV: Informační tabule č. 3

Příloha PVI: Informační tabule č. 4

Příloha PVII: Informační tabule č. 5

Příloha PVIII: Grafické zobrazení výdajů rozpočtu

Příloha PIX: Obrázky z hipostezky

PŘÍLOHA P I: DOPIS PRO OSLOVENÍ MAJITELE POZEMKU

Ukázka dopisu použitého pro oslovení majitele pozemku na úseku hipostezky.

Vážený pane,

jmenuji se Eva Arnoštová a dovoluji si Vás oslovit jménem jezdeckého oddílu Hanáckého Dvora Polkovic. Jedná o jezdecký oddíl, který se skládá z příznivců koní a turistiky na koni, který usiluje o vznik hipostezky okolo Polkovic. V jiných krajích České republiky jsou stezky již několik let otevřeny, v mikroregionu Střední Haná tyto hipostezky stále chybí.

Cílem projektu je navrhnout hipostezku okolo Polkovic a vybavit ji potřebným mobiliářem – úvaziště pro koně, odpočívadlo a lavičky pro jezdce a informační tabule. Hipostezka povede krajinou po méně frektovaných polních cestách. Stezka začíná v Polkovicích v Hanáckém Dvoře a pokračuje přes háječky, Prutník, okolo Valové a zpět se vede opět do Hanáckého Dvora. V příloze přikládám mapu stezky.

Žádná stezka nemůže být vyznačena přes soukromý pozemek bez souhlasu majitele. Vzhledem k tomu, že navrhovaná trasa prochází také přes Váš pozemek, obracím se na Vás s prosbou o spolupráci. Zároveň Vás musím ujistit, že v souvislosti s užíváním hipostezky nevznikne žádné závažné poškození terénu. Na hipostezce jsou stanovena pravidla, která musí jezdci dodržovat. Z jezdecké turistiky bude mít prospěch obec tak majitelé pozemku. U hipoturistiky není očekáváno masové využití, jako například u cykloturistiky.

Tímto bych Vás chtěla požádat o souhlas s vybudováním a vyznačením hipostezky na Vašem pozemku. V případě Vašeho kladného rozhodnutí zašlete podepsaný přiložený souhlas.

Předem děkuji za odpověď.

S pozdravem

Eva Arnoštová

PŘÍLOHA P II: DOPIS PRO OSLOVENÍ STAROSTY OBCE

Ukázka dopisu použitého pro oslovení starosty obce Polkovice na úseku hipostezky.

Vážený pane starosto,

jmenuji se Eva Arnoštová a dovoluji si Vás oslovit jménem jezdeckého oddílu Hanáckého Dvora Polkovice. Jedná o jezdecký oddíl, který se skládá z příznivců koní a turistiky na koni, který usiluje o vznik hipostezky okolo Polkovic. V jiných krajích České republiky jsou stezky již několik let otevřeny, v mikroregionu Střední Haná tyto hipostezky stále chybí.

Cílem projektu je navrhnout hipostezku okolo Polkovic a vybavit ji potřebným mobiliářem – úvaziště pro koně, odpočívadlo a lavičky pro jezdce a informační tabule. Hipostezka povede krajinou po méně frekventovaných polních cestách. Stezka začíná v Polkovicích v Hanáckém Dvoře a pokračuje přes háječky, Prutník, okolo Valové a zpět se vede opět do Hanáckého Dvora. V příloze přikládám mapu stezky.

Žádná stezka nemůže být vyznačena přes obecní pozemek bez souhlasu starosty. Vzhledem k tomu, že navrhovaná trasa prochází také přes několik obecních cest, obracím se na Vás s prosbou o spolupráci. Zároveň Vás musím ujistit, že v souvislosti s užíváním hipostezky nevznikne žádné závažné poškození terénu. Na hipostezce jsou stanovena pravidla, která musí jezdci dodržovat. Z jezdecké turistiky bude mít prospěch obec tak majitelé pozemku. U hipoturistiky není očekáváno masové využití, jako například u cykloturistiky.

Tímto bych Vás chtěla požádat o souhlas s vybudováním a vyznačením hipostezky na obecních cestách. V případě Vašeho kladného rozhodnutí zašlete podepsaný přiložený souhlas.

Předem děkuji za odpověď.

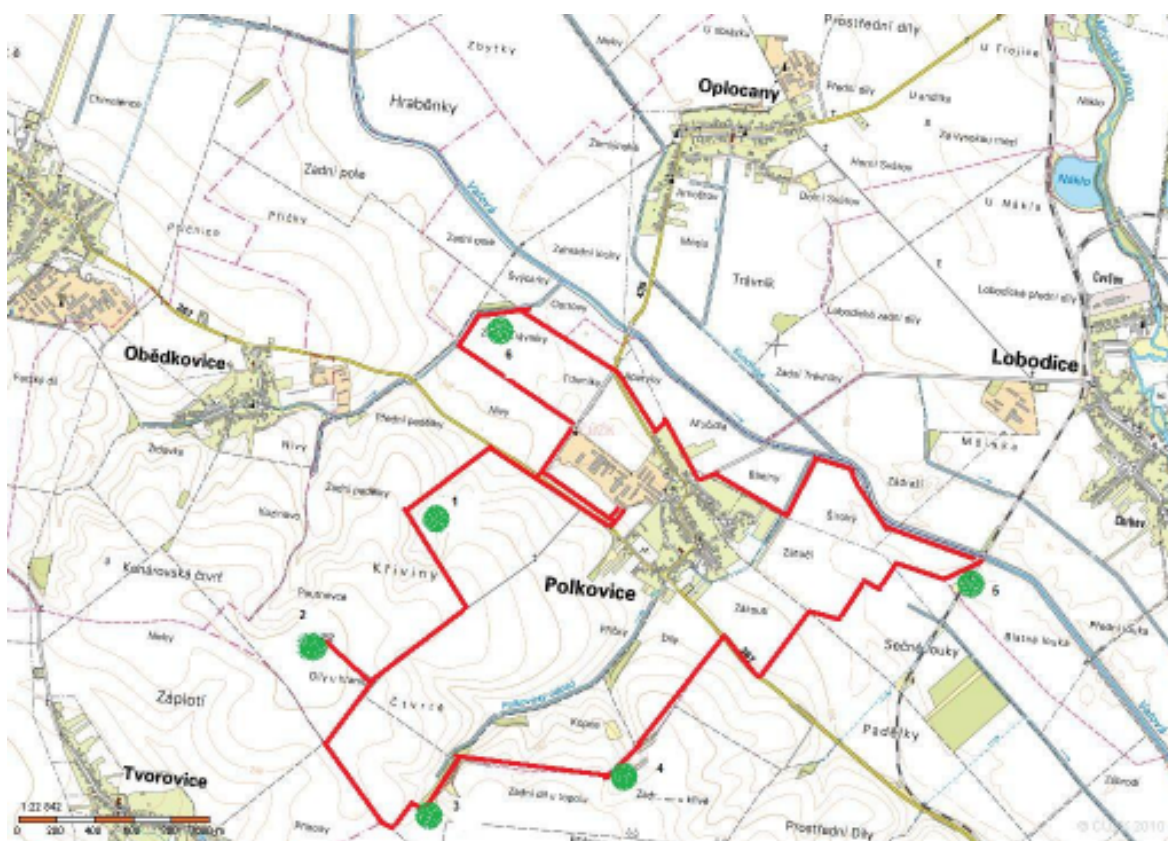
S pozdravem

Eva Arnoštová

PŘÍLOHA P III: INFORMAČNÍ TABULE Č.1

Trasa začíná v obci Polkovice v Hanáckém dvoře, kde je stanice pro koně i jezdce. Trasa vede většinou po travnatých cestách, místy jezdci musí překonat i kopce, ale většinou vede po rovině. Trasa je dlouhá asi 14,5 km, na této trase je pro jezdce připraveno šest zastávek. Jsou to tyto zastávky: Křivýnový háječek, vodojem, louka Čarodějnice, 3 meze, Prutník a Švýčarkový háječek. Na každé zastávce je pro koně připraveno úvaziště, pro jezdce odpočívadlo, informační tabule a odpadkový koš.

Mapa hipostezky

Pravidla hipostezky

- Pro dobrý vztah k životnímu prostředí je vhodné, aby na stezce byly skupinky 3 – 8 jezdců.
- Není vhodné vjíždět do luk, polí nebo lesních porostů a hlavně nerušit zvěř.
- Je nutné dbát místních omezení a nařízení na některých úsecích stezky (klid pro zvěř, těžba dřeva).

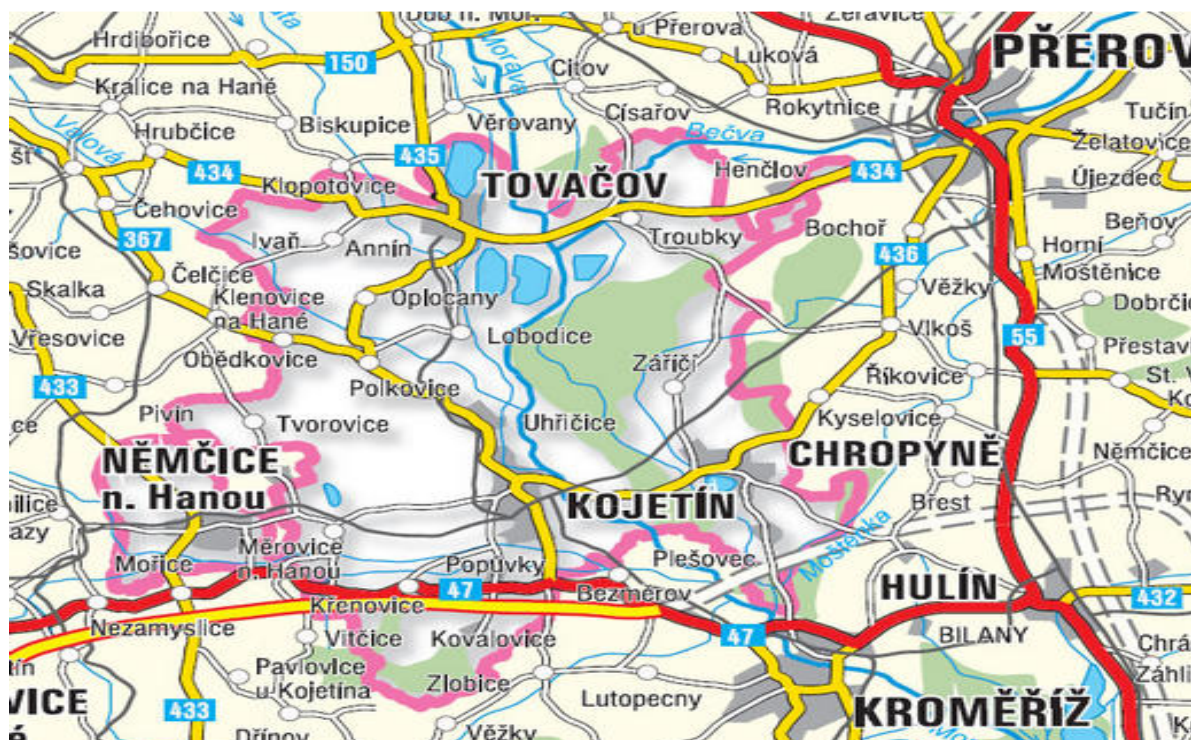
- Jezdec musí být ohleduplný k ostatním uživatelům stezky. Pokud chcete předjíždět, musíte upozornit lidi před sebou, zpomalit a bezpečně lidi minout. Cyklisty je nutné objíždět zleva.
- Pokud je stezka příliš frekventovaná nebo je díky nepříznivému počasí rozbahněná je vhodné jet v zástupu. Je vhodné být ohleduplný k povrchu stezky, protože kopyta koní ho mohou poškodit.
- Cválejte pouze v bezpečných a přehledných úsecích, pokud je na trase nějaká překážka, z důvodu bezpečnosti ji raději překročte nebo obcházejte.
- Pokud je cesta úzká, projíždějte krokem.
- Táborák je možné rozložit pouze na vyhrazeném tábořišti nebo na místě, kde Vám to dovolil majitel pozemku.
- Buďte ke stezce ohleduplní – uklid'te po sobě odpadky (odvezte si je) a nezapomeňte ze stezky odstranit trus vašeho koně.
- Buďte očima i ušima sítě stezek. Pokud se vyskytují na stezce problémy (vyvrácené stromy, poškozené značení, vysypané odpadky) upozorněte stanici.
- Je nutné dodržovat lesní a silniční zákon.
- Každý, kdo vjíždí na stezku, je zodpovědný sám za sebe. Pokud při jízdě utrpí úraz, nemůže požadovat náhradu po vlastníkovu lesa či pozemku.

Mějte na paměti, že ostatní lidé na stezce nemusejí znát koně a jejich reakce při setkání s novou zkušeností. Váš kůň může být první, kterého uživatelé nové stezky poznají. To, jak se zachováte, vytvoří obraz místní jezdecké komunity. Na otázky o koni odpovídejte s ochotou, jste v té chvíli představitelem všech jezdců.

PŘÍLOHA P IV: INFORMAČNÍ TABULE Č. 2

Mikroregion Střední Haná

Mikroregion Střední Haná je tvořen 16 městy a obcemi, najdeme jej uprostřed Moravy na rozhraní okresů Přerov, Prostějov a Kroměříž. Je součástí turistického regionu Střední Morava. Je dobře dostupný jak vlakem (z železničního uzlu Přerov směrem na Chropyni, Kojetín), tak také po dálnici z Prahy (270 km) a z Vídně (180 km). V mikroregionu žije zhruba 23.500 obyvatel a jeho výměra je více než 17.500 hektarů

Obrázek 9: Mapa mikroregionu Střední Haná (Zdroj: Mikroregion Střední Haná, 2012)

Památky

Na historické památky narazíte v každé obci. Někde je to na první pohled jen obyčejná kaplička či kostel. Jinde honosný chrám či zámek. Ale každé místo, každá stavba má svoji paměť, svůj strom života a na Střední Hané jsou tyto stromy velmi staré. Četné nálezy svědčí o osídlení kraje již v mladší době kamenné. Do vašeho programu rozhodně zařaďte návštěvu zámku v Chropyni, který je spojen s legendou o králi Ječmínkovi, Tovačovského zámku, jehož "Spanilá" věž je dominantou kraje. Zde a v Kojetíně zajděte na židovské hřbitovy, do synagogy, kaple. V Němčicích nad Hanou Vás upoutá typický prvek lidové hanácké architektury dům se žudrem. Všude něco najdete. Na Střední Hané se stačí jen dívat.

PŘÍLOHA P V: INFORMAČNÍ TABULE Č. 3

Obec Polkovice

Úhledná hanácká obec Polkovice, ležící při státní silnici Tovačov - Kojetín v nadmořské výšce 200 m nad mořem, s celkovou rozlohou katastru 705 hektarů včetně polností se nachází uprostřed Moravy v přerovském okrese.

Obec Polkovice je spoluzakladatelem Mikroregionu střední Haná se sídlem v Kojetíně, je členem Sdružení obcí střední Moravy a Svazu měst a obcí České republiky.

V současnosti žije v obci 520 obyvatel. Menší část pracuje v zemědělství, převážná část obyvatel dojíždí do zaměstnání do okolních měst nebo pracuje ve službách. Nezaměstnanost v obci je však okolo 15 %.

Podnikatelskou činnost v obci provozuje několik subjektů, především v oblasti služeb. V areálu bývalého JZD rozvíjí svou podnikatelskou činnost firma FARPOL, která obhospodařuje převážnou část zemědělských pozemků v katastru obce Polkovice a částečně i v katastru přilehlých obcí Lobodic a Oplocan..

Obrázek 10: Kostel sv. Bartoloměje Polkovice (Zdroj: Obec Polkovice, 2012)

PŘÍLOHA P VI: INFORMAČNÍ TABULE Č. 4

Živočišstvo okolo řeky Valové

Mikroregion má příhodné klimatické podmínky (velká produkce lužních lesů) a stále solidní pestrost krajiny, přítomnost různého typu vod (říční toky, rybníky, slepá ramena a občasné zvýšení spodní vody). Význam pro výskyt ptáků má také poloha mikroregionu na tahové cestě vedoucí mezi Baltem a jižní Evropou.

Z bezobratlých je významný výskyt listonoha jarního a žábronožky sněžní, na okraji lužních lesů je to výskyt některých významných druhů brouků, motýlů a vážek. Vyskytuje se zde 32 druhů ryb, jedná se o amura, karasa stříbřitého, tolstolobika, kapra apod. Mezi plazy v okolí vod patří užovka obojková. Na sušších místech na okrajích lesů se vyskytuje ještěrka živorodá. V posledních letech se v okolí vod začala vyskytovat želva nádherná.

Nejlépe prozkoumanou skupinou obratlovců jsou ptáci, zjištěno jich bylo celkem 204 druhů. Jedná se zejména o výskyt některých vodních ptáků, rozšířili se holubi hřivnáči, dravec moták pochop nebo sova kalous ušatý. Z významných hnízdících druhů zde hnízdí potápka malá, čáp bílý, labuť velká, strakapoud prostřední a jižní. Za zmínku také stojí hnízdění chocholouše uvnitř města Kojetína.

Savců bylo zjištěno minimálně 28 druhů. Typickými druhy jsou jezek východní, rejsek obecný, zajíc polní, veverka a srnec obecný. Z šelem přežívají kuna lesní i skalní, lasice kolčava a vzácně i tchoř světlý.

PŘÍLOHA P VII: INFORMAČNÍ TABULE Č. 5

Obědkovice

Obec leží ve vzdálenosti 15 km od města Prostějov v kraji nazvaném Haná. Její poloha v této oblasti přímo předurčuje celkový zemědělský charakter obce. Blízkými většími sídelními útvary jsou Kojetín, Tovačov (Severomoravský kraj) a Němčice na Hané. Severní částí obce se dotýká silnice 2. třídy Prostějov - Kojetín - Kroměříž - Tlumačov, což je optimální infrastrukturou pro dojíždění za prací, kulturou, sportem či vhodné spojení s podnikatelskou činností. Sama obec má místní komunikace zpevněné, jimž dominuje páteřní silnice o šířce 6 m.

Obec je zásobena pitnou vodou a také je zde vybudována jednotná kanalizační síť. V obci proběhla plynofikace, je osvětlena a napojena telefonními rozvody. V rámci katastru obce nejsou vhodné lokality k ukládání odpadu.

Rozloha katastru je 258 ha, z toho zemědělská půda (238 ha) a zastavěné plochy (6 ha) tvoří více než 90 % celkového výměru obce. V katastru obce nejsou zastoupeny lesy. Nejbližší vodní tok je Valová, ležící mimo katastr obce. Leží zde pouze dvě svodnice vod ústící do Valové.

K občanské vybavenosti patří sokolovna, obecní knihovna, prodejna smíšeného zboží a hřbitov.

Obrázek 11: Pohlednice Obědkovic (Zdroj: Obec Obědkovice, 2012)

PŘÍLOHA P VIII: GRAFICKÉ ZOBRAZENÍ VÝDAJŮ ROZPOČTU

Obrázek 12: Kryté odpočívadlo (Zdroj: Vladeko, 2012)

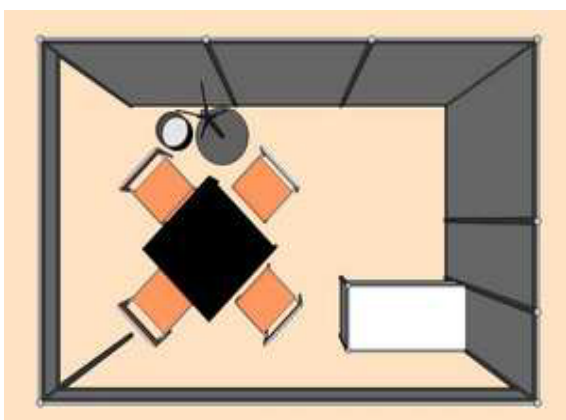
Obrázek 13: Nekryté odpočívadlo (Zdroj: Alestro, 2012)

Obrázek 14: Úvaziště (Zdroj: autor)

Obrázek 15: Odpadkový koš (Zdroj: Ambra, 2010)

Obrázek 16: Stánek na veletrhu (Zdroj: Flora Olomouc, 2006)

PŘÍLOHA P IX: OBRÁZKY Z HIPOSTEZKY

Obrázek 17: Křivýnový háječek (Zdroj: autor)

Obrázek 18: Vodojem (Zdroj: autor)

Obrázek 19: Louka „Čarodějka“ (Zdroj: autor)

Obrázek 20: 3 meze (Zdroj: autor)

Obrázek 21: Pohled na Polkovice (Zdroj: autor)